

392-1042
ป 298 ก

บริจาค

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การประเมินโครงการต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย
[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)]

ป 4 ก.ย. 2552

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)

กรกฎาคม 2552

S 366526

บทคัดย่อ
การวิจัย

เรื่อง

การประเมินโครงการพัฒนาดันแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย
[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)]

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินและติดตามผลโครงการพัฒนาดันแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] โดยการประเมินรูปแบบธรรมชาติ ผู้ให้ข้อมูลได้มาจากการเจาะจง ประกอบด้วย บุคลากรสังกัดโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย จำนวน 150 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม แบบบันทึกการสัมภาษณ์ และแบบประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด

ผลการศึกษาพบว่า การติดตามผลการดำเนินงานของโครงการพัฒนาดันแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการดำเนินการฝึกอบรม และด้านการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกด้าน และประสิทธิผลของโครงการพัฒนาดันแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] อยู่ในระดับดีมาก

AN EVALUATION OF THE EDUCATIONAL MANAGEMENT PROJECT
PROTOTYPE FOR CHIANGRAI MUNICIPALITY SCHOOL
[SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY : PRASARNMIT DEMONSTRATION SCHOOL
(ELEMENTARY)]

Srinakharinwirot University : Prasarnmit Demonstration School (Elementary).

The purpose of this research was to evaluate and observe the effectiveness of the educational management project prototype for Chiangrai Municipality School [Srinakharinwirot University : Prasarnmit Demonstration School (Elementary)].

The samples for this research were based on the nature of the 150 school personnel and staff, by purposive sampling at Chiangrai Municipality School.

The instruments were : Questionnaires , Interview notation and the lesson plan of thinking skills' assessment and evaluation.

The result of this research indicated that :

The following of the effectiveness of the educational management project prototype for Chiangrai Municipality School [Srinakharinwirot University : Prasarnmit Demonstration School (Elementary)] was found to be appropriate with a good level, according to the learning environment, the factors, the training process and the task commitment's application. The effectiveness of the educational management project prototype for Chiangrai Municipality School

[Srinakharinwirot University : Prasarnmit Demonstration School (Elementary)] , was shown to have very good level.

ประกาศคุณูปการ

รายงานการวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์ของคณะกรรมการวิจัยทุกท่านที่ให้ความร่วมมือสละเวลาในการประชุมปรึกษาหารือ พิจารณา ตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัย เพื่อให้งานวิจัยเรื่องนี้มีคุณค่า

ขอขอบคุณคณะผู้บริหารโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ที่ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข ในสิ่งที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่งานวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณคณะผู้บริหารเทศบาลนครเชียงราย และบุคลากรสังกัดโรงเรียนเทศบาลนครเชียงรายในการให้ข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่สละเวลาสำหรับการตรวจแก้ไขและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำแผนการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งการประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้อันเป็นผลผลิตของโครงการ

และขอขอบคุณอาจารย์กัลยา ผ่องแผ้ว และ Mr.Terrence S.Connolly ที่กรุณาเขียนและตรวจทานบทคัดย่อภาคภาษาอังกฤษให้แก่คณะผู้วิจัย

คณะกรรมการวิจัย

สารบัญ

บทที่

หน้า

1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
การประเมินโครงการ.....	6
ความหมายของการประเมินโครงการ.....	6
รูปแบบของการประเมินผลโครงการ.....	8
การประเมินตามธรรมชาติ.....	9
โครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย [โรงเรียน สาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)].....	26
ประวัติโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม).....	27
ความเป็นมาของโครงการโรงเรียนพัฒนาการคิด.....	28
ประวัติโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย.....	35
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	55
ประชากร.....	55
ผู้ให้ข้อมูล.....	55
กรอบแนวคิดในการประเมิน.....	55
เครื่องมือและวิธีการสร้างเครื่องมือ.....	58
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	63
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	79
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	79
ผู้ให้ข้อมูล.....	79
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	80
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	81
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
อภิปรายผล.....	85
ข้อเสนอแนะ.....	86

สารบัญ

บทที่

หน้า

บรรณานุกรม

87

ภาคผนวก.....

90

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 การเปรียบเทียบระหว่างวิธีการค้นคว้าเชิงวิทยาศาสตร์และการค้นคว้าตามธรรมชาติ....	15
2 องค์ประกอบและตรรกะ การพัฒนานักเรียนและ อาจารย์ของโรงเรียนสาธิตฯ ตามนโยบายโรงเรียนพัฒนาการคิด.....	32
3 แนวทางการประเมินและติดตามผลการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษา โรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)].....	56
4 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม.....	67
5 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีต่อผลการดำเนินงาน ของครูผู้เข้ารับการอบรมประชุมสัมมนาครูโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษา โรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] โดยรวมและรายด้าน	69
6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีผลต่อการดำเนินงาน ของผู้เข้ารับการอบรมประชุมสัมมนาครูโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียน เทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ด้านสภาพ แวดล้อม จำแนกเป็นรายข้อ.....	70
7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีผลต่อการดำเนินงาน ของผู้เข้ารับการอบรมประชุมสัมมนาครูโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียน เทศบาลนครเชียงราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ด้านปัจจัย จำแนกเป็นรายข้อ	71
8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีผลต่อการดำเนินงาน ของครูผู้เข้ารับการอบรมประชุมสัมมนาครูโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียน เทศบาลนครเชียงราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ด้านกระบวนการ ดำเนินการฝึกอบรม จำแนกเป็นรายข้อ	73
9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีผลต่อการดำเนินงาน ของผู้เข้ารับการอบรมประชุมสัมมนาครูโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียน เทศบาลนครเชียงราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ด้านการนำ ความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ จำแนกเป็นรายข้อ	74
10 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินประสิทธิผลโดยใช้ แบบประเมินผลแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด.....	78

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 แผนภูมิของการประเมินโครงการในยุคที่ 4

25

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในปัจจุบันนี้สังคมโลกได้มีการเปลี่ยนแปลงวิวัฒนาการไปอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้เป็นเครื่องมือสื่อสาร การดำรงชีวิตของสังคมไทยย่อมต้องเปลี่ยนแปลงให้ทันกับยุคโลกาภิวัตน์ การปฏิรูปการศึกษาเป็นแนวทางหนึ่งที่จะพัฒนาให้คนไทยมีคุณภาพ สามารถแข่งขันกับชาติอื่นได้ ประเทศไทยจึงได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นแนวทางการจัดการศึกษา ซึ่งในมาตรา 6 ได้บัญญัติไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และในมาตรา 22 ยังได้บัญญัติไว้อีกว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาได้ และนับถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 8 - 9 , 21 - 22) นอกจากนี้จุดมุ่งหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้กล่าวไว้ว่า การศึกษาระดับประถมศึกษา เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้พร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคม โดยให้ผู้เรียนมีความรู้ และมีทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ทำงานเป็น และครองชีวิตอย่างสงบสุข (กระทรวงศึกษาธิการ. 2539 : 1)

การพัฒนาคุณภาพคนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ซึ่งแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ได้เสนอแนวคิดให้ใช้ "การศึกษา" เป็นเครื่องมือหรือระบบในการเพิ่มศักยภาพของมนุษย์ให้เป็นผู้มีพัฒนาการที่สมดุล ทั้งด้านสติปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคมเสริมสร้างคุณลักษณะของผู้เรียนให้เป็น "ผู้เรียนรู้" เพื่อรองรับสถานการณ์ในยุคโลกาภิวัตน์สามารที่จะเลือกและเรียนรู้สถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยการพินิจพิจารณาอย่างระมัดระวังพิจารณาแก้ไขสถานการณ์ที่เป็นปัญหาด้วยวิธีการ / กระบวนการ การคิดที่เหมาะสมและมีทักษะเพียงพอที่จะช่วยให้บุคคลสามารถแสวงหาความรู้ได้อย่างไม่สิ้นสุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2539 : 1 -24)

นอกจากนี้ยังมีสาเหตุอีกประการหนึ่งคือวิธีการสอนของครู ซึ่งส่วนใหญ่โดยทั่วๆ ไปยังยึดครูเป็นศูนย์กลางเป็นการสอนแบบบรรยาย โดยใช้กระดานดำและชอล์ก ทั้งนี้เพราะเป็นวิธีที่ครูถนัดและสะดวกที่สุด (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2539 : 29) และจากการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูพบว่า ครูยังสอนโดยเน้นตำราเป็นหลัก ยึดเนื้อหาวิชาการมากเกินไป ไม่เน้นผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเองและผู้เรียนไม่มีโอกาสได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น แหล่งเรียนรู้ไม่หลากหลาย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2524 : 4)

นับตั้งแต่นายวันชัย จงสุทธานามณี นายกเทศมนตรีได้เข้ามาบริหารงานเทศบาลนครเชียงราย ตั้งแต่วันที่ 15 กรกฎาคม 2547 (นายกเทศมนตรีสมัยที่ 3) ได้ประกาศนโยบายด้านการศึกษาเป็น นโยบายหลักและสำคัญ โดยแถลงต่อสภาเทศบาลนครเชียงรายว่าจะส่งเสริมเชียงรายให้เป็นเมือง แห่งการเรียนรู้ มีมาตรฐานการจัดการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบการศึกษา โดยเฉพาะ ผู้ด้อยโอกาสจะส่งเสริมให้ได้รับโอกาสในการศึกษาหาความรู้เพิ่มขึ้น จพนาแนวทางวิถีธรรมาเป็น หลักในการปฏิบัติของเด็ก เยาวชนและประชาชน เพื่อให้ดำรงอยู่ในศีลธรรม คุณธรรมและห่างไกล ยาเสพติด สนับสนุนการออกกำลังกาย เล่นกีฬา ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นในทุกแขนงสนับสนุน และดำเนินการ "เชียงรายเมืองศิลปิน" ยึดถือจารีตประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของชาวล้านนา เพื่อเป็นหลักปฏิบัติของคนในสังคม โดยกำหนดวิสัยทัศน์ด้านการศึกษาไว้ดังนี้

"การพัฒนาการศึกษา คือหนึ่งในนโยบายหลักของนายกเทศมนตรีและคณะผู้บริหาร เทศบาลนครเชียงราย ที่มุ่งมั่นพัฒนาการจัดการศึกษาของเทศบาลนครเชียงรายสู่ความเป็นเลิศใน ระดับมาตรฐานสากลบนพื้นฐานของความเป็นไทยแบบล้านนา ก้าวหน้าตามเทคโนโลยีที่ทันสมัย ให้โอกาสทางการศึกษาสูงสุดแก่บุตรหลานประชาชนชาวจังหวัดเชียงราย โดยมีภาระค่าใช้จ่ายที่ต่ำ ที่สุด เพื่อแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองให้สอดคล้องกับบริบทแวดล้อมและสภาพความต้องการของ สังคมในท้องถิ่นเพื่อรองรับการเป็นเมืองแห่งการท่องเที่ยวและประตูสู่สี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ"

เพื่อให้ครูมีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพได้มาตรฐานตามจุดหมาย ของหลักสูตร และมาตรฐานการศึกษาชาติ โดยโรงเรียนต้องมีศักยภาพในการบริหารจัดการ หลักสูตร และบุคลากรในโรงเรียน เพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ คุณลักษณะที่ดี โดยเน้นเรื่องการจัดกระบวนการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญ สถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน ใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง และจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพบรรลุตาม จุดมุ่งหมายของหลักสูตร และผู้บริหารโรงเรียนต้องมีการนิเทศ ช่วยเหลือการทำงานของครูอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อสร้างโรงเรียนต้นแบบโดยได้รับความร่วมมือจากโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)

โครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียน สาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ได้เริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ 2550 โดยโรงเรียนเทศบาล 1 ศรีเกิด โรงเรียน "เด็กหัวแหลม" เทศบาล 2 หนองบัว โรงเรียนเทศบาล 3 ศรีทรายมูล โรงเรียน เทศบาล 4 สันป่าก่อ โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย โรงเรียน อนุบาลต้นแบบเทศบาล 7 ผังหมื่น

จากสาระและความสำคัญที่ได้กล่าวมา ผู้วิจัยมีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] มีความสนใจที่จะประเมินและติดตามผลโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อจะได้ทราบว่า โครงการมีความสำเร็จ และมีปัญหาด้านใด มากน้อยเพียงใด

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การประเมินตามธรรมชาติ (Naturalistic Evaluation) ซึ่งการประเมินโครงการแบบนี้มีพื้นฐานจากการใช้ผลการประเมินแต่ละช่วง มาสร้างเสริมผลการประเมินในช่วงต่อมาของโครงการ (ส.วาสนา ประมวลพฤกษ์. 2544 : 192) นักทฤษฎีการประเมินที่ยึดมาตรการเข้าถึง คุณค่าและเกณฑ์ตัดสินคุณค่าตามแนวคิดปรัชญาอัตนิยม (Subjectivism) จะมีความเชื่อว่า การประเมินทางธรรมชาติเป็นวิธีที่เหมาะสมในการประเมินนักทฤษฎีการประเมินในกลุ่มนี้พยายามเสนอรูปแบบการประเมินที่มีลักษณะการดำเนินงานที่ยืดหยุ่น สนับสนุนการเก็บรวบรวมข้อมูลในสภาพธรรมชาติ โดยเน้นการสังเกตแบบไม่มีโครงสร้าง พยายามวิเคราะห์ ข้อมูลโดยอาศัยหลักการเชื่อมโยงเหตุผล การสังเกต และการวิเคราะห์เบื้องต้นจะนำไปสู่การสังเกต และวิเคราะห์ในขั้นลึกๆ ถัดไปจนได้ข้อสรุป เกี่ยวกับคุณค่าของสิ่งที่ประเมินโดยอาศัยความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นเกณฑ์สำคัญในการสรุปผล (ศิริชัย กาญจนวาสี. 2545 : 10) ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อเท็จจริงที่ละเอียด เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อติดตามผลการดำเนินงานของโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)]
2. เพื่อประเมินประสิทธิผลของโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)]
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)]

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบว่า โครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] บรรลุตามเป้าหมายของโครงการหรือไม่
2. ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)]

3. เพื่อเป็นสารสนเทศสำหรับสำนักการศึกษาเทศบาลนครเชียงราย ใช้ประกอบในการพิจารณา ปรับปรุง และขยายผลการดำเนินการพัฒนาโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและบรรลุเป้าหมายสูงสุด

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการติดตามและประเมินผลโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ปีการศึกษา 2550 - 2551

2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบโครงการพัฒนาครูโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ของโรงเรียนที่ทำการสอนในระดับอนุบาลและประถมศึกษา จำนวน 6 โรงเรียน ดังนี้

1. โรงเรียนเทศบาล 1 ศรีเกิด
2. โรงเรียน "เด็กหัวแหลม" เทศบาล 2 หนองบัว
3. โรงเรียนเทศบาล 3 ศรีทรายมูล
4. โรงเรียนเทศบาล 4 สันป่าก่อ
5. โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า
6. โรงเรียนอนุบาลต้นแบบเทศบาล 7 ผังหมื่น

3. ผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง คือ บุคลากร ผู้บริหาร และศึกษานิเทศก์ สังกัดโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 150 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การติดตามผล หมายถึง กระบวนการวัดหรือตรวจสอบการดำเนินงานโครงการเป็นระยะ ๆ ว่า มีการปฏิบัติงานจริงหรือไม่ กิจกรรมต่าง ๆ ที่ดำเนินการและการนำทรัพยากรของโครงการมาใช้ในการดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และระยะเวลาหรือกำหนดการที่กำหนดไว้ในแผนหรือไม่

2. การประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่มุ่งแสวงหาคำตอบสำหรับคำถามที่ว่านโยบาย/แผนงาน / โครงการ บรรลุผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ระดับใด

3. การประเมินผลโครงการ หมายถึง กระบวนการเก็บข้อมูลและสารสนเทศมาทำการวิเคราะห์ และนำผลไปใช้ในการปรับปรุงโครงการ

4. การประเมินผลโครงการ หมายถึง การประเมินเพื่อจะรู้ว่าโครงการได้รับผลตามที่ต้องการหรือไม่ ทั้งนี้โดยยึดวัตถุประสงค์ของโครงการเป็นตัวเปรียบเทียบกับผลที่ได้รับผลที่ต้องการให้เกิดขึ้นจริงตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้

5. โครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] โดยหน่วยศึกษานิเทศก์ และโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) เป็นผู้รับผิดชอบจัดขึ้น ในปีงบประมาณ 2551 มีจุดประสงค์เพื่อสร้างโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ที่มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบจนสามารถเป็นแบบอย่างที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนแก่โรงเรียนอื่นได้

6. โรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] หมายถึง โรงเรียนที่มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ เน้นคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะกระบวนการคิด มีระบบการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม และการนิเทศภายใน สามารถเป็นแบบอย่างในการพัฒนาการเรียนการสอนแก่โรงเรียนอื่นได้ ในงานวิจัยนี้ หมายถึง โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย

7. ความคิดเห็น หมายถึง สภาพทางจิตใจที่เกิดจากประสบการณ์ อันทำให้บุคคลมีความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง อาจแสดงท่าทีออกมาในทางที่พอใจเห็นด้วยหรือไม่พอใจ ไม่เห็นด้วยก็ได้ ในงานวิจัยนี้คือ ความคิดเห็นที่มีต่อการอบรมประชุมสัมมนาครูโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] และสภาพการดำเนินงานของโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)]

8. การประเมินตามธรรมชาติ หมายถึง การประเมินที่มีลักษณะการดำเนินงานที่ยืดหยุ่น ยึดปรากฏการณ์เป็นศูนย์กลาง ไม่จำกัดพฤติกรรมของผู้ถูกทดลอง หรือถ้าจำเป็นจะต้องจำกัดก็ให้น้อยที่สุด ให้มีสภาพแวดล้อมตามปกติวิสัยหรือเป็นธรรมชาติมากที่สุด ผู้ประเมินจะเป็นผู้ดูมากกว่าเข้าไปแทรกแซง การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ทั้งข้อมูลเชิงปริมาณ และคุณภาพที่พบในโครงการมาใช้ในการประเมินโดยเน้นการสังเกต และการบันทึกจากการสังเกต และสัมภาษณ์ของทุกฝ่ายที่ร่วมโครงการ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาการติดตามและประเมินผลโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษา โรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ครึ่งนี้ มีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

1. การประเมินโครงการ

1.1 ความหมายของการประเมินโครงการ

1.2 รูปแบบของการประเมินผลโครงการ

1.3 การประเมินตามธรรมชาติ

2. โครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)]

3. ประวัติโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร(ฝ่ายประถม)

4. ความเป็นมาของโรงเรียนพัฒนากาจิต

5. ประวัติโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การประเมินโครงการ

1.1 ความหมายของการประเมินโครงการ

คำว่า "การประเมินผล" หรือบางครั้งก็ใช้คำว่า "การประเมินค่า" ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Evaluation ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ใน Junior Dictionary ของ ธอร์นไดค์ และบาร์นฮาร์ท (Thorndike ; & Barnhart , 1965 : 222) ให้ความหมายว่า หมายถึง การประเมินหรือกำหนดคุณค่า ซึ่งต่างจาก ครอนบาช (Cronbach Citing Seriven , M. 1980 : 102 - 103) ที่อธิบายว่า หมายถึง การตรวจสอบหรือการสอบวัดอย่างเป็นระบบของ สิ่งที่เกิดขึ้น อันเนื่องมาจากโครงการ เพื่อที่จะรวบรวมสิ่งที่ได้จากการตรวจสอบนี้ นำไปปรับปรุงโครงการ

รอสซี และฟรีแมน (Rossi and Freeman. 1988 : 14) กล่าวว่า การประเมินผล หมายถึง แบบแผนในการกำกับควบคุมการดำเนินการใช้โครงการ และการประมาณค่าคุณประโยชน์ของโครงการ

ราชบัณฑิตยสถาน (2530 : 119) ให้คำจำกัดความของการประเมินว่า การประเมินหรือการประเมินผล หมายความว่า กระบวนการรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อการตัดสินใจดำเนินการสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

เดวิส (นิคมว ชมภูหลง. 2534 : 37 ; อ้างอิงมาจาก Davis. 1974 : 272) กล่าวว่า การประเมินโครงการ หมายถึง การตรวจสอบวัตถุประสงค์ของโครงการว่า เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ และบรรลุเป้าหมายมากน้อยเพียงใด

นิคม ชมภูหลง (2534 : 41) กล่าวว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อสนเทศเกี่ยวกับการดำเนินการโครงการใดโครงการหนึ่ง โดยการรวบรวมข้อมูลมีวิธีการศึกษาอย่างเป็นระบบระเบียบเพื่อเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับเป้าหมายที่กำหนดไว้

การประเมินผลโครงการ หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล และสารสนเทศมาทำการวิเคราะห์ และนำผลไปใช้ในการดำเนินงาน ฟิงก์ และ โคสคอฟ (Fink and Koscoff. 1978) แบ่งประเภทของการประเมินผลโครงการเป็น 2 ประเภท คือ

1. การประเมินผลย่อย (Formative Evaluation) เป็นการประเมินที่กระทำระหว่างดำเนินโครงการ โดยมีการตรวจสอบและเก็บข้อมูลเป็นระยะๆ ตลอดโครงการ ทั้งนี้มีเป้าหมายเพื่อปรับปรุงโครงการที่กำลังดำเนินการอยู่

2. การประเมินผลรวม (Summative Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อการดำเนินโครงการสิ้นสุดลงแล้ว มีเป้าหมายเพื่อตรวจสอบที่เกิดจากโครงการว่าบรรลุตามจุดมุ่งหมายของโครงการเพียงใด หรือเกิดผลกระทบใดบ้าง

โกวิท ประวาลพุกฤทธิ์ (2523 : 7 - 12) ได้เสนอแนวคิดเพื่อเป็นแนวทางในการประเมินโครงการ โดยแบ่งขั้นตอนการประเมินออกเป็น 4 ขั้นตอนตามระยะเวลาการดำเนินงานของโครงการ กล่าวคือ ตั้งแต่ ยังมิได้เริ่มลงมือปฏิบัติงานกระทั่งสิ้นสุดโครงการ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 เป็นการประเมินตัวโครงการ โดยประเมินความเหมาะสมและความสมเหตุสมผลของโครงการว่า มีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด การประเมินในขั้นนี้จึงมุ่งตรวจสอบความสอดคล้องขององค์ประกอบในส่วนต่างๆ ของโครงการ ได้แก่ การศึกษาถึงความจำเป็นของทรัพยากรที่เป็นความต้องการ วิธีดำเนินการ และเทคนิควิธีต่างๆ ตลอดจนความชัดเจนของเป้าหมายและจุดประสงค์ของโครงการ การประเมินตัวโครงการนั้น นอกจากจะจัดทำตามรายการดังกล่าวแล้ว ยังนิยมใช้วิธีวิเคราะห์ความสมเหตุสมผลของโครงการ ซึ่งจัดในรูปตารางวิเคราะห์โครงการ (Logical Framework)

ขั้นที่ 2 เป็นการประเมินสภาพเมื่อเริ่มต้นโครงการ การประเมินในขั้นนี้ ประเมินเมื่อจะเริ่มต้นหรือในขณะที่เริ่มดำเนินการตามโครงการ เพื่อมุ่งที่จะตรวจสอบใน 2 ลักษณะ ด้วยกัน คือ เพื่อตรวจสอบความพร้อมสำหรับเริ่มโครงการ โดยประเมินดูว่า ทรัพยากรมีพร้อมหรือไม่ บุคลากรที่จำเป็นได้มาหรือไม่ ส่วนอีกลักษณะหนึ่งเป็นการตรวจสอบสภาวะแวดล้อมของโครงการ ได้แก่ สภาวะทางสังคม เศรษฐกิจของท้องถิ่น และทัศนคติของชุมชนที่มีต่อโครงการ

ขั้นที่ 3 เป็นการประเมินการดำเนินโครงการ การประเมินในขั้นนี้ เป็นการตรวจสอบวิธีปฏิบัติงานของบุคคล และองค์การที่มีส่วนในการปฏิบัติงาน เริ่มตั้งแต่การตรวจสอบทัศนคติของผู้บริหาร และของผู้ร่วมโครงการที่มีต่อโครงการนั้น ไปจนกระทั่งผลอันเกิดจากการปฏิบัติงาน การตรวจสอบ เทคนิควิธี การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ และการสังเกตในการปฏิบัติงานจริง

ขั้นที่ 4 เป็นการประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการ การประเมินในขั้นนี้จัดทำเมื่อโครงการสิ้นสุดลงแล้ว เป็นการประเมินโครงการในลักษณะรวบยอดโดยส่วนใหญ่จะมีลักษณะคล้ายคลึงกันกับการประเมินสภาพเมื่อเริ่มต้นโครงการ เพียงแต่ในส่วนความพร้อมจะเปลี่ยนเป็นผลผลิตของโครงการ ซึ่งได้แก่ ผลิตผลตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของโครงการ และผลิตผลอันเป็นผลพลอยได้จากโครงการ

1.2 รูปแบบของการประเมินผลโครงการ

รูปแบบของการประเมินผลโครงการ หมายถึง กรอบหรือแนวคิดที่สำคัญเกี่ยวกับกระบวนการและวิธีการประเมินผล ถ้าพิจารณาโดยใช้เกณฑ์การประเมินแล้ว สามารถแบ่งการประเมินออกเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ดังนี้ คือ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2530 : 16 - 18)

1.การประเมินโดยใช้เกณฑ์ลำดับเวลาการบริหารโครงการเป็นหลัก แบ่งการประเมินออกเป็น 3 ระยะ คือ

1.1 การประเมินก่อนเริ่มโครงการ การประเมินในระยะนี้อยู่ในขั้นการวางแผนโครงการ การประเมินก่อนเริ่มโครงการอาจทำได้ใน 2 ลักษณะ คือ การศึกษาสภาพความเป็นไปได้ในโครงการ กล่าวคือ ต้องการจะตอบคำถามว่า ควรริเริ่มทำโครงการนี้หรือไม่ โครงการที่จะจัดทำมุ่งแก้ปัญหาที่สำคัญหรือไม่ มีทรัพยากรทั้งด้านบุคลากร การเงินงบประมาณ วัสดุครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ ตลอดจนระบบการจัดความพร้อมที่จะทำโครงการหรือไม่ และอีกลักษณะหนึ่งคือ การประเมินร่างโครงการ หรือที่มักนิยมเรียกว่า “การวิเคราะห์โครงการ” การประเมินในระยะนี้เป็นการพยายามตอบคำถามว่า แผนงานหรือโครงการที่เสนอมามีเหมาะสมหรือไม่ ควรปรับปรุงแก้ไขตรงไหน และเมื่อไม่มีข้อแก้ไขก็สมควรอนุมัติให้ดำเนินการต่อไปได้

1.2 การประเมินขณะกำลังดำเนินโครงการ การประเมินในระยะนี้เป็นการประเมินความก้าวหน้าของโครงการ (Formative Evaluation) ซึ่งในวงจรของการบริหารโครงการประเมินขณะดำเนินงานจะต้องทำควบคู่กับการดำเนินงานของโครงการ เพื่อศึกษาการดำเนินงานในแต่ละช่วงมีปัญหาหรืออุปสรรคหรือไม่ และจะต้องแก้ไขอย่างไร การประเมินโครงการขณะดำเนินงานอยู่นี้ต้องอาศัยระบบการกำกับงานมาช่วยเพื่อให้การประเมินผลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 การประเมินหลังการดำเนินงานโครงการ การประเมินในระยะนี้เป็นการประเมินโครงการแบบรวมสรุป (Summative Evaluation) โดยพิจารณาว่า เมื่อได้ดำเนินโครงการจนสิ้นสุดแล้วจะได้รับความสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือตามที่เป้าหมายกำหนดไว้มากน้อยเพียงใด ตลอดจนเป็นการติดตามตรวจสอบผลกระทบหรือผลข้างเคียง ทั้งในทางบวกและทางลบของโครงการ

2. การประเมินโดยใช้เกณฑ์ลักษณะการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการเป็นหลัก แบ่งการประเมินโครงการออกเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 การประเมินความก้าวหน้าของโครงการ หรือที่เรียกว่าเป็นการประเมินเพื่อการปรับปรุง โครงการ การประเมินประเภทนี้จะต้องจัดทำขณะที่โครงการดำเนินอยู่ เป็นการประเมิน

ตามกิจกรรมของโครงการ ซึ่งอาจกำหนดไว้ในรูปของแผนภูมิ PERT (Program Evaluation and Review Technique) หรือ CPM (Critical Path Method) โดยมีลักษณะเช่นเดียวกับการประเมินโครงการขณะดำเนินงาน (Formative Evaluation)

2.2 การประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ เพื่อตรวจสอบว่า โครงการประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์เป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ ผลการประเมินจะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจว่า ควรจะยุติโครงการ ควรดำเนินโครงการต่อไปโดยไม่ต้องปรับขยายหรือต้องปรับขยายบางส่วนก่อนดำเนินต่อไป หรือควรไปรวมกับงานประจำบางอย่าง ซึ่งแปรเปลี่ยนแปลงสภาพจากโครงการเป็นส่วนหนึ่งของงานประจำ การตัดสินใจเกี่ยวกับสถานภาพของโครงการดังกล่าว จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลซึ่งเป็นผลจากการประเมินโครงการแบบสรุปสรุปรวม (Summative Evaluation)

3. การประเมินโดยใช้เกณฑ์ของสิ่งที่ถูกประเมินเป็นหลัก แบ่งการประเมินออกเป็น 4 ประเภท คือ

3.1 การประเมินบริบท หรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินเกี่ยวกับนโยบาย เป้าหมาย แรงกดดันทางเศรษฐกิจและสังคม ความต้องการของบุคคล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ตลอดจนแรงกดดันทางการเมืองที่มีต่อโครงการนั้นๆ

3.2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้น หรือตัวป้อน (Input Evaluation) เทียบเคียงได้กับการประเมินก่อนเริ่มโครงการ กล่าวคือ เป็นการประเมินเพื่อยืนยันว่า มีปัจจัยพร้อมที่จะดำเนินโครงการหรือไม่

3.3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เทียบเคียงได้กับการประเมินขณะดำเนินโครงการ หรือการประเมินผลความก้าวหน้าของโครงการ หรือการประเมินเพื่อการปรับปรุงโครงการ

3.4 การประเมินผลผลิต หรือผลงาน (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลโครงการหลังจากการดำเนินงานสิ้นสุดแล้ว ซึ่งประกอบด้วย การประเมินผลลัพธ์ (Output Evaluation) โดยพิจารณาจากปริมาณและคุณภาพของผลผลิต เปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของโครงการ และเป็นการประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) โดยประเมินเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของแผนงานหรือของโครงการ

จากประเภทของการประเมินโครงการ สามารถสรุปได้ว่า ไม่ว่าจะใช้เกณฑ์ใดในการประเมินโครงการ ก็ล้วนแต่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารและผลสัมฤทธิ์ของโครงการ ผู้บริหารจึงควรให้ความสำคัญกับการประเมิน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

1.3 การประเมินตามธรรมชาติ

ส.วาสนา ประวาลพฤษ์ (2544 : 164 - 194) ได้กล่าวว่า การประเมินทางการศึกษาเป็นวิทยาการ ที่ถือกำเนิดมาจากการวัดทางการศึกษา (Measurement) การประเมินในยุคแรกๆ จะนำผลการวัดมาลงสรุปตีราคา ดังนั้นในช่วงปี ค.ศ. 1960 ถึง 1970 เริ่มมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับพฤติกรรม การประเมินเกิดขึ้นหลายรูปแบบ และมีตำราการประเมินทางการศึกษาที่สำคัญเล่มหนึ่งเกิดขึ้นคือ

Educational Evaluation : Theory and Practice ซึ่งแต่งโดย วอเธอร์ และแซนเดอร์ (Worthen ; & Sanders) ในปี ค.ศ. 1973 หนังสือเล่มนี้นับเป็นตำราทางการประเมินที่รวบรวมรูปแบบการประเมินทางการศึกษาไว้อย่างสมบูรณ์เล่มหนึ่ง ทฤษฎีทางการประเมินต่างๆ เหล่านี้ถูกวิจารณ์ว่า มีอิทธิพลหรือส่งผลต่อการทำงานทางการศึกษาอย่างมาก เพราะผู้ประเมินกังวลและหมกมุ่นอยู่กับการวัดและข้อมูลที่ได้รับ การจำแนกจุดประสงค์ การออกแบบระบบในการประเมินการพัฒนาเครื่องมือที่จะใช้ในการประเมิน และการเตรียมวิธีการในการรายงานผลการประเมินในแนวนั้น จะเน้นการวัดและประเมินในเชิงศาสตร์ ที่เน้นผลเชิงปริมาณเชิงตัวเลขเป็นอันมาก สิ่งเหล่านี้ทำให้ผู้ประเมินหลายคนจะสนใจว่า อะไรคือผลที่เกิดขึ้นจริงมรการศึกษา เปรียบเสมือนการวิจัยเชิงทดลองที่เน้นศาสตร์แห่งการควบคุมตัวแปร โดยไม่คำนึงถึงบุคคลที่รับผลจากโครงการหรือการศึกษานั้น ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมมิได้ถูกนำมาพิจารณา การควบคุมต่างๆ ที่เข้มงวดมีผลให้ปฏิสัมพันธ์ในสภาพชีวิตจริงลดลง ซึ่งข้อโต้แย้งต่างๆ มีนัยสำคัญ ดังนี้

1. โครงการศึกษาที่มีการควบคุมพฤติกรรมมาก ผู้รับผลจากโครงการ (ผู้ถูกทดลอง) ไม่มีส่วนรู้เห็นด้วย ทำให้ผลที่เกิดขึ้นมีความหลากหลายเฉพาะผู้ทดลองหรือเจ้าของโครงการเท่านั้น เปรียบดังโครงการทางสังคมต่างๆ ที่ผู้รับผลจากโครงการไม่มีส่วนรู้เห็นด้วย ดังนั้น ผลของโครงการจะจบลงเมื่อสิ้นสุดโครงการ

2. ฉากหรือการปฏิบัติในโครงการส่วนใหญ่เป็นสิ่งที่สร้างขึ้น ดังนั้น ความสอดคล้องกันระหว่างปฏิบัติการในโครงการกับชีวิตจริงลดลง

3. พฤติกรรมในชีวิตจริงไม่สามารถจะกำหนดโดยตัวแปรอิสระเพียง 2 ตัว หรือ 3 ตัวแปร ดังที่กำหนดในโครงการได้

ในการแก้ปัญหาดังกล่าวได้มีผู้เสนอวิธีการตามธรรมชาติคือ ยึดปรากฏการณ์เป็นศูนย์กลาง โดยมีแนวโน้มที่จะไม่จำกัดพฤติกรรมของผู้ถูกทดลองในโครงการ หรือถ้าจำเป็นจะต้องจำกัดก็ให้น้อยที่สุด ให้มีสภาพแวดล้อมตามปกติวิสัยหรือเป็นธรรมชาติที่สุด การเก็บรวบรวมข้อมูลจะอย่างต่อเนื่อง ใช้เทคนิคการสังเกตมากที่สุด ไม่เน้นการสร้างเครื่องมือวัดที่เข้มงวด การควบคุมจะเกิดขึ้นภายในระบบโดยอาจจะขยายการควบคุมเท่าที่จำเป็นเพื่อสร้างวิธีการเป็นที่ยอมรับและมีความหมายในการสังเกตและปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ที่เกิดขึ้นในสภาพการณ์ตามธรรมชาติ

การประเมินตามธรรมชาติประกอบด้วยคุณลักษณะดังนี้

1. การค้นหาเหตุผลมาสรุป ต้องทำความเข้าใจทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบโดยทำความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็น เหตุการณ์และกระบวนการ ซึ่งได้มาจากการสังเกตผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในโครงการ และข้อค้นพบที่เกิดขึ้น

2. การใช้ข้อมูลจากหลายแหล่ง นำข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพ ที่พบมาใช้ในการประเมิน

3. การไม่ยึดติดกับมาตรฐานหรือแผนที่กำหนดล่วงหน้า กระบวนการประเมินเริ่มจากผู้เข้าร่วมโครงการเริ่มมีกิจกรรมตามโครงการไปตลอดระยะเวลาของโครงการ สิ่งสำคัญในการประเมินก็คือ เกิดอะไรขึ้นบ้างในโครงการนั้น

4. ข้อเสนอแนะจากการประเมินส่วนใหญ่เป็นการสังเกตและการบันทึกจากการสังเกตของทุกฝ่ายที่ร่วมโครงการ ทั้งนี้แต่ละคนจะมองสิ่งต่างๆ และแปลความหมายของสิ่งเหล่านั้นแตกต่างกันออกไปไม่มีใครคนใดคนหนึ่งจะรู้ทุกๆ อย่างที่เกิดขึ้นในโรงเรียนและไม่มีใครเพียงคนเดียวที่ จะบรรยายถึงสิ่งที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมือนจริง

แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับวิธีการเชิงวิทยาศาสตร์และวิธีการตามธรรมชาติ

การประเมินเป็นการค้นหาความจริง (Truth) อย่างหนึ่งเป็นความจริงเกี่ยวกับบุคคลหรือโครงการ ซึ่งการค้นหาความจริงว่าจะได้มาอย่างไรนั้น เป็นคำถามที่มีมานานหลายศตวรรษ มีผู้เสนอวิธีการต่างๆ ที่จะนำไปสู่การแสวงหาความจริง วิธีการเหล่านั้นต่างก็มีรูปแบบที่แตกต่าง เช่น การใช้รูปแบบเชิงเหตุผล การใช้รูปแบบการตัดสินใจ การใช้รูปแบบเชิงประชากร การใช้รูปแบบเชิงวิทยาศาสตร์และการใช้รูปแบบทางธรรมชาติรูปแบบต่างๆ เหล่านี้ รูปแบบใดจะใช้ได้ดีที่สุดในการสืบค้นหาความจริง หรือการประเมินนั้นไม่สามารถตอบได้แน่นอน แต่รูปที่ปรากฏใช้อย่างกว้างขวางที่สุด คือ รูปแบบเชิงวิทยาศาสตร์ และรูปแบบตามธรรมชาติ

เพื่อแสดงให้เห็นถึงข้อแตกต่างระหว่างวิธีการตามธรรมชาติและวิธีการเชิงวิทยาศาสตร์ ขอเสนอการเปรียบเทียบระหว่าง 2 วิธีในหัวข้อ ดังนี้

1. ลักษณะทั่วไป
2. วิธีดำเนินการ
3. เครื่องมือเครื่องใช้

1. ลักษณะทั่วไป

ประเด็นที่พิจารณามี 7 ประเด็น คือ

- วิธีการที่นิยมใช้

วิธีการเชิงปริมาณและวิธีการเชิงคุณภาพสามารถใช้สนับสนุนวิธีการเชิงวิทยาศาสตร์ และวิธีการตามธรรมชาติได้ แต่หากพิจารณาในจุดที่เป็นความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันโดยตรง ในทางปฏิบัติการค้นคว้าตามธรรมชาติจะเน้นหนักไปในวิธีการเชิงคุณภาพ ขณะที่ทำการค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์ ส่วนใหญ่มีแนวโน้มเน้นหนักไปในวิธีการเชิงปริมาณ

- เกณฑ์คุณภาพ

ในการพิจารณาว่า อะไร สร้างการค้นคว้าที่ดี การค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์จะอาศัยเกณฑ์ของความเข้มงวด นั่นคือ เน้นความเที่ยงตรงภายในและภายนอก ความเชื่อมั่นและความเป็นปรนัยที่จะไปสู่การทดลองที่มีกรอบแบบอย่างดี แต่มีขอบเขตจำกัดที่เกี่ยวข้องเนื่องมาจากการทดลองที่ส่วน

ใหญ่จะสร้างหรือสมมติขึ้นและเกิดในช่วงเวลาอันสั้นในสถานการณ์ที่ไม่เป็นปกติ จึงทำให้ลำบากในการอ้างสรุปไปยังจุดอื่นๆ ได้

- แหล่งของทฤษฎี

การค้นคว้าเกี่ยวกับพฤติกรรมทางสังคม จะมุ่งไปที่การพิสูจน์สมมติฐานที่เกิดจากทฤษฎีที่มีมาก่อน

แต่วิธีการที่ใช้ได้มากกว่าในการพิสูจน์สมมติฐานที่เกิดจากทฤษฎีคือ ข้อมูลในโลกแห่งความเป็นจริงที่ใช้เป็นพื้นฐานของทฤษฎี ทฤษฎีเหล่านี้จะเป็นทฤษฎีพื้นฐานที่มีความสอดคล้องกับสถานการณ์เชิงประจักษ์และมีความหมายในการติดต่อสื่อสารกันมากกว่าทฤษฎีที่กำหนดไว้ก่อน ทฤษฎีพื้นฐานจะให้ความเชื่อมั่นและความแกร่งมากกว่า

- คำถามเกี่ยวกับการเชื่อมโยงเหตุผล

การค้นคว้ามักจะมุ่งตรงไปที่การพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลและการตอบคำถาม การวิจัยเหตุและผลเป็นสิ่งสำคัญ หากบุคคลสนใจในการพยากรณ์และการควบคุมการค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์มักจะตอบคำถามในรูปแบบที่ว่า “x เป็นสาเหตุให้เกิด y ได้หรือไม่” และแสดงในห้อยทอดลงว่า y เป็นผลที่เกิดเนื่องจาก x จริง แต่มีการค้นคว้าตามธรรมชาติจะสนใจสิ่งที่ทำให้เกิดน้อยกว่าสิ่งที่เกิดขึ้นในสภาพการณ์ธรรมชาติ

- ประเภทของความรู้ที่ใช้

ความรู้ที่แตกต่างกัน 2 ประเภทคือ ความรู้ที่สามารถกำหนดในรูปแบบของภาษาที่ใช้เหตุผลพิสูจน์และความรู้ที่เป็นนัยทางความรู้สึกความเข้าใจที่ไม่สามารถกำหนดเป็นคำพูดแต่รับรู้ด้วยตัวของบุคคล

การค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์กำหนดตัวเองในลักษณะของความรู้ที่ต้องพิสูจน์ คือ ใช้วิธีการตั้งสมมติฐาน เพื่อการทดลองความเที่ยงตรงและถูกต้อง ทฤษฎีจะบรรจุด้วยสมมติฐานเหล่านี้ในทางตรงกันข้ามการค้นคว้าตามธรรมชาติจะสนับสนุนความรู้สึกที่เกิดขึ้นไปสู่การปฏิบัติเพื่อช่วยให้เกิดทฤษฎีพื้นฐานจากข้อสรุปที่ได้

- แนวการพิสูจน์ข้อค้นพบ

การค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์ พยายามลดขนาดการสืบค้นลง โดยการมุ่งเน้นไปที่จุดเล็ก มีการกำหนดเงื่อนไข เพื่อควบคุมล่วงหน้าและผลที่ได้ การค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์จึงตั้งคำถามล่วงหน้า หรือสมมติฐาน และพยายามหาคำตอบ หรือทดสอบสมมติฐาน ส่วนการค้นคว้าตามธรรมชาติ ยึดแนวทางการขยาย โดยการค้นหาสิ่งที่ปรากฏที่จะนำไปสู่การอธิบายการทำความเข้าใจในปรากฏการณ์โดยส่วนรวม หรือส่วนน้อยในวิถีทางที่จะสะท้อนความซับซ้อนของข้อมูลเข้าไปในภาคสนามแต่ละขั้นตอน ในการค้นคว้าจะอยู่บนพื้นฐานของการรวมภาพที่ปรากฏจากหลายขั้นตอน

สรุปได้ว่า การค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์มีรูปแบบเป็นทางการ (Formal) มีโครงสร้างกำหนดกรอบ มุ่งเน้นไปที่ผลสรุปอย่างใดอย่างหนึ่ง ขณะที่ทำการค้นคว้าตามธรรมชาติเปิดกว้างเพื่อสำรวจค้นหาและพิจารณาผลหลายๆ ด้าน

- ความมุ่งหมาย

การค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์ เน้นจุดมุ่งหมายในการทำความเข้าใจกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ในขณะที่การค้นคว้าตามธรรมชาติ มุ่งไปที่การค้นพบในส่วนที่ยังไม่เคยปรากฏในทฤษฎี

การประยุกต์ใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์และวิธีการตามธรรมชาติมาใช้ร่วมกัน อาจทำได้ โดยในการศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น การเน้นวิธีการตามธรรมชาติจะเหมาะสมกว่า เนื่องจากความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้นยังมีน้อย การใช้วิธีการตามธรรมชาติจะได้แนวคิดต่าง ๆ กว้างขวาง และเมื่อมีแนวคิดเกิดขึ้นแล้ว จะเป็นจุดก่อให้เกิดทฤษฎี การตั้งสมมติฐานและการทดสอบโดยวิธีการเชิงวิทยาศาสตร์ ซึ่งการใช้วิธีการค้นคว้า ทั้ง 2 วิธีร่วมกัน จะทำให้ได้ประโยชน์ยิ่งขึ้น

2. วิธีดำเนินการ

ประเด็นที่พิจารณามี 7 ประเด็น คือ

- เครื่องมือ

การค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์มุ่งไปที่การสร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล จึงต้องมีการพัฒนาเครื่องมือ เช่น แบบทดสอบ แบบสอบถามหรือเครื่องมือทางกายภาพอื่นๆ โดยเน้นข้อมูลเชิงปริมาณให้ครบถ้วนที่สุด แต่การค้นคว้าตามธรรมชาติขึ้นอยู่กับผู้ค้นคว้าเอง โดยผู้ค้นคว้าจะมีฐานะเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งนี้มีความเชื่อว่า “คน” สามารถได้รับการฝึกให้เป็นเครื่องมือที่มีความเชื่อมั่นสูง เป็นผู้สังเกต ผู้สัมภาษณ์ที่เป็นปรนัย และสิ่งที่เครื่องมือชนิดอื่นไม่มี แต่ “คน” มี คือ การตัดสินใจ และความยืดหยุ่น อย่างไรก็ตาม เครื่องมือที่เป็นเอกสาร เช่น กระดาษ ดินสอและเครื่องมือทางกายภาพอื่นๆ นั้น เป็นมาตรฐาน มีรูปแบบเดียวกัน และสามารถรวบรวมได้ด้วยมาตรฐานเดียวกัน

- การกำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์และแปลงผลข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์สามารถระบุกฎ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์ที่จะใช้ล่วงหน้าได้ รู้สมมติฐานที่จะทดสอบ และสามารถพัฒนาเครื่องมือที่เหมาะสมกับตัวแปรที่ต้องการได้ วิธีการดังกล่าวจะช่วยเพิ่มความเป็นปรนัยให้กับการศึกษาค้นคว้า ส่วนการศึกษาค้นคว้าตามธรรมชาติ จะตรงกันข้าม ไม่มีการวางหลักเกณฑ์ไว้ล่วงหน้า ข้อมูลจะถูกเก็บสะสมเพิ่มพูนขึ้นในลักษณะที่เป็นข้อมูลดิบ จากการสังเกตโดยไม่ได้จัดกระทำใดๆ ทั้งสิ้น จะมีการวิเคราะห์และแปลงผลต่อเนื่องกันไป พร้อมๆ กับการเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม

- การกำหนดแบบแผนที่จะประเมินและแบบแผนของข้อมูล

ในรูปแบบเชิงวิทยาศาสตร์ ตัวแปรต้น ตัวแปรตาม มักจะถูกแยกออกจากบริบทของสภาพตามธรรมชาติ ทั้งนี้เป็นการกำหนดเงื่อนไขเพื่อศึกษาหาสิ่งที่ปรากฏขึ้นในสถานการณ์ การทดลอง” หรือเป็นสิ่งที่ “ประดิษฐ์” ขึ้น จุดดีของวิธีการนี้คือ มีความเข้มงวด ซึ่งหมายถึง การควบคุมตัวแปรให้เป็นไปตามที่กำหนด แต่มีจุดด้อยที่ขาดความสมจริง หรือสอดคล้องกับสภาพจริงในทางตรงข้าม วิธีการตามธรรมชาติขึ้นอยู่กับทางเลือกปรากฏการณ์ที่จะมาอธิบาย โดยการตรวจสอบผ่านเหตุการณ์ที่

เกิดขึ้นตามปกติวิสัยตามธรรมชาติ ปราศจากการเข้าไปแทรกแซงหรือปรุงแต่งของมนุษย์ ในหลายสาขาทางวิทยาศาสตร์ เช่น ดาราศาสตร์ ธรณีวิทยา ภูมิศาสตร์ มักจะเรียกว่า Non – Laboratory Science เนื่องจากมนุษย์ไม่สามารถไปควบคุมได้ การคัดสรรจึงเป็นวิธีการเดียวที่เป็นไปได้ นักธรรมชาติวิทยาจะรู้สึกว่าการไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวแทรกแซง ชัดขวาง จะทำให้เกิดสมมูลมากที่สุด สิ่งที่ไม่มีการควบคุมอย่างเข้มงวด จะให้เกิดสมจริงตามธรรมชาติมากกว่า ทั้งนี้การแทรกแซงหรือการควบคุมในการค้นคว้าทดลองจะทำให้เกิดผลตามเงื่อนไขของสภาวะที่ควบคุมนั้นๆ ดังนั้นจึงต้องระมัดระวังเรื่องของการควบคุม ซึ่งหลายครั้งสามารถทำให้เกิดผลเสียหายมากกว่าผลดี โดยเฉพาะในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับมนุษย์

- การจัดกระทำ

การจัดกระทำมีความสำคัญมากในรูปแบบทางวิทยาศาสตร์ เพราะผลจากการจัดกระทำจะต้องถูกวัด ดังนั้น การจัดกระทำของการทดลองจะต้องคงไม่เปลี่ยนแปลง มิฉะนั้น การตัดสินผลที่เกิดขึ้นจากสิ่งที่กำหนดให้จะเป็นไปไม่ได้ส่วนการค้นคว้าในรูปแบบตามธรรมชาติจะไม่มีการจัดกระทำ เพราะเป็นลักษณะของการเข้าไปควบคุมหรือแทรกแซงที่ไม่ประสงค์

- การกำหนดสภาพแวดล้อม

นักค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์ต้องการทดลองโดยใช้การควบคุมการจัดการขณะที่นักค้นคว้าตามธรรมชาติพอใจที่จะดำเนินการศึกษาในสภาพธรรมชาติในบริบทของสภาพแวดล้อมตามปกติ สำหรับเหตุผลที่ต่างกันของการค้นคว้าทั้ง 2 รูปแบบ เชื่อว่าผลของการศึกษา ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์จะเป็นประโยชน์มากขึ้น หากนักค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์จะทำห้องทดลองให้มีสภาพคล้ายชีวิตจริงให้มากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้

- หน่วยการวิเคราะห์

หน่วยการวิเคราะห์ในรูปแบบทางวิทยาศาสตร์ คือ ตัวแปรและความสัมพันธ์ทั้งหมดที่จะแสดงในระหว่างตัวแปรหรือระบบของตัวแปร ในทางตรงข้ามรูปแบบธรรมชาติจะเน้นความซับซ้อนของรูปแบบของข้อมูลหรือระบบที่เกิดขึ้นในการสังเกตตามธรรมชาติและปกติวิสัย

- องค์ประกอบของสิ่งแวดล้อม

นักค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์พยายามหาทางควบคุมสิ่งที่อยู่ภายนอกทุกประเภท ในขณะที่นักค้นคว้าทางธรรมชาติไม่เพียงแต่ไม่สนใจการควบคุมเท่านั้น ในทางตรงกันข้ามกลับค่อนข้างยินดีเต็มใจรับสิ่งรบกวนหรือความแปรผันตามธรรมชาติ ทำให้เขาสามารถเข้าใจสภาพการณ์ที่แท้จริงและความหมายของรูปแบบของเหตุการณ์นั้นได้ดียิ่งขึ้น ความคิดเกี่ยวกับสภาพการณ์ภายนอกที่เข้ามาเกี่ยวข้องจะมีความสำคัญมากสำหรับผู้ประเมิน การเปิดโอกาสให้อิทธิพลขององค์ประกอบที่ไม่คาดหวังเข้ามาจะเป็นประโยชน์ในการทำความเข้าใจกับสิ่งที่มียู

การเปรียบเทียบระหว่างวิธีการค้นคว้าเชิงวิทยาศาสตร์และการค้นคว้าตามธรรมชาติสามารถสรุปได้ดังตาราง 1

ตาราง 1 การเปรียบเทียบระหว่างวิธีการค้นคว้าเชิงวิทยาศาสตร์และการค้นคว้าตามธรรมชาติ

ประเด็นพิจารณา	วิธีการค้นคว้าเชิงวิทยาศาสตร์	วิธีการค้นคว้าตามธรรมชาติ
ลักษณะทั่วไป - วิธีการที่นิยมใช้ - เกณฑ์คุณภาพ - แหล่งของทฤษฎี - คำถามเกี่ยวกับความเชื่อมโยงเหตุผล - ประเภทของความรู้ที่ใช้ - แนวการพิสูจน์ข้อค้นพบ - ความมุ่งหมาย วิธีการดำเนิน - เครื่องมือ - การกำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์ และแปลข้อมูล - การกำหนดแบบแผนที่จะประเมิน - แบบแผนของข้อมูล - การจัดกระทำ - การกำหนดสภาพแวดล้อม - หน่วยการวิเคราะห์ - องค์ประกอบของสิ่งแวดล้อม	- เชิงปริมาณ - ความเข้มงวด - มีมาก่อน - x เป็นสาเหตุให้เกิด y ได้หรือไม่ - ข้อความปัญหาที่ต้องการพิสูจน์ - การลดขนาดให้เล็กลง - เพื่อพิสูจน์ - ให้เขียนตอบหรือเครื่องมืออื่นๆ - ก่อนการค้นคว้า - กำหนดล่วงหน้า - เข้าแทรกแซงหรือควบคุม - คงที่ - ในห้องทดลอง - ตัวแปร - ควบคุม	- เชิงคุณภาพ - ความสอดคล้องระหว่างข้อมูล - เป็นพื้นฐานของทฤษฎี - x เป็นสาเหตุให้เกิด y ในสภาพธรรมชาติใช้ไหม - ความรู้สึกที่เกิดขึ้นในใจ - ความรู้ที่ถูกต้องในรูปของภาษาที่เป็นปรนัย - การขยายความ - เพื่อค้นพบหรือสืบค้นหาความรู้ที่ถูกตั้งขึ้นในรูปของคำอธิบาย - บุคคลผู้ศึกษาใช้การสืบค้นจากการสังเกต - ระหว่างและหลังการค้นคว้า - ปรากฏขึ้นขณะดำเนินการตรวจสอบ - การคัดเลือก - แปรเปลี่ยน - ตามธรรมชาติ - รูปแบบ - การปล่อยตามธรรมชาติ เปิดโอกาสให้มีการแทรกแซง

ทฤษฎีการแก้ปัญหาโดยวิธีการตามธรรมชาติ

วิธีการเสาะหาความรู้ ความจริงจะเริ่มต้นที่การกำหนดปัญหา การมุ่งเน้นที่ปัญหา มีจุดประสงค์เพื่อกำหนดขอบเขตของปัญหา โดยการให้คำจำกัดความก่อนการศึกษาค้นคว้าจะเริ่ม

และผลที่ได้จากการศึกษาศึกษาเหล่านั้นจะถูกรวบรวม วิเคราะห์ จัดหมวดหมู่ และแปลผลเป็นความจริงที่ค้นพบ ขอบเขตของปัญหาจะสัมพันธ์กับงานที่จะค้นคว้าในการสร้างขอบเขตของการศึกษาค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์ในการทดลอง ขอบเขตจะจำกัดมากโดยต้องพิจารณาว่าอะไรคือตัวแปรที่จะศึกษา คำถามที่ต้องถามมีอะไรบ้าง หรือสมมติฐานที่จะถูกทดสอบคืออะไร แต่ในกรณีของการค้นคว้าด้วยวิธีการตามธรรมชาติ เงื่อนไขที่มีมาก่อนถูกควบคุม ดังนั้น การกำหนดขอบเขตของปัญหา ผู้ค้นคว้า จะต้องขอบเขตการศึกษาของตนอย่างไร อะไรเป็นเกณฑ์ที่จะตัดสินว่า ข้อมูลนั้นควรเก็บรวบรวมไว้หรือตัดออกไป ผู้ค้นคว้าจะรู้ได้อย่างไรว่าอะไรสัมพันธ์กัน อะไรไม่สัมพันธ์กัน ข้อโต้แย้งที่อาจเกิดขึ้น สิ่งเหล่านี้ล้วนต้องนำมาพิจารณาในการกำหนดขอบเขตของการค้นคว้า

1. การสร้างขอบเขต

การค้นคว้าด้วยวิธีการธรรมชาติไม่ได้เกิดในสุญญากาศ แต่เกิดขึ้นด้วยความประสงค์ที่จะทำความเข้าใจปัญหา เช่นเดียวกับการศึกษาค้นคว้าอื่นๆ “ปัญหา” จึงเป็นศูนย์กลางของการค้นคว้าทุกประเภท คำจำกัดความของปัญหาที่ใช้กันอย่างกว้างขวางคือ สถานการณ์ที่เป็นผลเนื่องมาจากปฏิสัมพันธ์ของ 2 หรือมากกว่า 2 องค์ประกอบ

ความแตกต่างที่สำคัญของวิธีการทางวิทยาศาสตร์และวิธีการตามธรรมชาติ ไม่ได้อยู่ที่การกำหนดขอบเขตของปัญหา แต่อยู่ที่การระบุปัญหาในครั้งแรก ผู้ศึกษาค้นคว้าด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์จะค้นพบปัญหาในทฤษฎี เอกสารที่เกี่ยวข้องหรือโครงสร้างของความคิดรวบยอด ผู้ค้นคว้าด้วยวิธีการตามธรรมชาติ พอใจที่จะได้ปัญหาที่เกิดจากการสังเกตจากประสบการณ์ จากข้อมูลหรือจากสภาพการณ์พื้นฐานในชีวิตจริง สำหรับการกำหนดขอบเขตของปัญหา

จุดมุ่งหมายของการประเมิน คือ กำหนดค่าหรือระดับคุณค่าของการประเมิน เพื่อใช้ในการปรับปรุงหรือพัฒนาโครงการ ซึ่งเป็นบทบาทของการประเมินในฐานะผู้หาข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ ดังนั้น การกำหนดขอบเขตของปัญหาจะเกิดจากการวิเคราะห์ การจัดจำแนกประเภทของสิ่งที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ตามธรรมชาติ ใน 2 ลักษณะ คือ ปัญหาเชิงเอกนัย (Convergent) และปัญหาเชิงอเนกนัย (Divergent)

ปัญหาเชิงเอกนัย ปัญหานี้เกิดจากผู้ประเมินด้วยวิธีการตามธรรมชาติตีความหรือจำแนกผลที่ได้ออกมา เพื่อให้ทราบว่าจะประเด็นคืออะไร กระบวนการเป็นอย่างไร โดยพิจารณากระบวนการจัดประเภท กระบวนการจัดลำดับก่อนหลัง และการตรวจสอบความสมบูรณ์ของการจัดประเภท ดังนี้

1) กระบวนการจัดประเภท ในขั้นแรกผู้ประเมินต้องหาที่มาของสิ่งที่เกิดขึ้นบ่อยๆ นั้นด้วยการสังเกต ให้ความเห็นเกี่ยวกับสิ่งเดียวกันที่เกิดขึ้นบ่อยๆ ในเวลาที่แตกต่างกัน โดยผู้ให้ข้อมูลและหลักฐานที่ต่างๆ กัน และในบริบทต่างๆ ความสม่ำเสมอจะเป็นพื้นฐานสำหรับการเลือกข้อมูลการจัดประเภท

การจัดประเภทที่เหมาะสมไม่สามารถจะทำให้เสร็จสมบูรณ์ได้ในขั้นตอนเดียว หรือในการสังเกตครั้งเดียวการสะสมข้อมูลในตอนเริ่มต้นและเป็นระยะจะทำให้ได้ชุดข้อมูลเบื้องต้น ที่สามารถ

ทำการทดสอบปรับปรุงและขยายต่อไปได้ ระบบการจัดประเภทเป็นพลวัต (Dynamic) มีการเปลี่ยนแปลงได้ และส่งเสริมพัฒนาให้ดีขึ้น

2) กระบวนการจัดลำดับก่อนหลัง จำนวนประเภทหรือกลุ่มข้อเท็จจริงที่ผู้ประเมินด้วยวิธีการตามธรรมชาติที่สร้างขึ้น ในสถานการณ์หนึ่งอาจมากเกินไปในการจัดโครงการโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการประเมินผลขั้นต่อไป การพิจารณาว่าข้อเท็จจริงหรือข้อค้นพบประเภทไหน มีค่าควร จะทำการสำรวจต่อไปจึงเป็นสิ่งจำเป็น ดังนั้น จึงต้องมีการจัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง เพื่อจะได้ศึกษาให้ลึกซึ้งต่อไป

3) การตรวจสอบความสมบูรณ์ของการจัดประเภท ผู้ประเมินด้วยวิธีการตามธรรมชาติ จะต้องพิจารณาว่า ในการจัดกลุ่มหรือจัดประเภทสิ่งของหรือเหตุการณ์นั้น มีความสมบูรณ์เพียงพอ

ในการตัดสินใจว่า ชุดของประเภทที่จัดนั้นมีความเพียงพอจะต้องตรวจสอบความเที่ยงตรง ทั้งภายใน และภายนอก ความเที่ยงตรงภายในคือคุณสมบัติของแต่ละประเภทที่จัดนั้นจะต้องสามารถบ่งชี้ความแตกต่างได้ โดยสิ่งของหรือเหตุการณ์ที่ถูกจัดอยู่ในประเภทหนึ่ง ย่อมไม่สามารถ จะจัดให้อยู่ในอีกประเภทหนึ่งได้ ส่วนความเที่ยงตรงภายนอกจะแสดงถึงการจัดประเภทในชุดนั้น ต้องสามารถแสดงภาพทั้งหมด หากการจัดประเภทไม่สมบูรณ์จะแสดงให้เห็นว่า ไม่มีข้อมูลปรากฏ ในบางประเภท และการจัดประเภทนั้น ไม่สามารถนำมาสรุปจากข้อมูลที่รวบรวมไว้ได้ ถ้าชุดของการจัดประเภทไม่มีเหตุผลเพียงพอที่จะครอบคลุมแง่มุมของปัญหาทั้งหมดของชุดการจัดประเภท นั้นจะไม่สมบูรณ์

ปัญหาเชิงอเนกนัย เมื่อผู้ประเมินด้วยวิธีการตามธรรมชาติได้ระบุประเภทและลำดับขึ้น เบื้องต้นแล้ว เขาคาดหวังที่จะทำให้สิ่งเหล่านั้นมีประโยชน์ขึ้น โดยเก็บรวบรวมข้อมูลที่จะอธิบาย ประเด็นสนับสนุนในรายละเอียด โดยให้ความเห็นต่างๆ เพื่อให้เพียงพอต่อการตัดสินใจ

ยุทธวิธีจะนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ประเมินจะต้อง พิจารณากำหนดว่า อันไหนเป็นข้อมูลที่ต้องการเก็บไว้ หรือควรตัดออก และเมื่อไรควรจะหยุด รวบรวมมีดังนี้

1) ยุทธวิธีที่สำคัญ 2 ประการ คือ เริ่มจากสิ่งที่รู้ขยายไปยังส่วนที่ยังไม่รู้ โดยการสร้างจาก ข้อมูลที่เป็นพื้นฐาน เพื่อสร้างกลุ่มหรือประเภทของความรู้ใหม่ขึ้น วิธีที่ 2 ผู้ค้นคว้าจะเริ่มจากสิ่งที่รู้ หลายๆ สิ่ง แต่ไม่เชื่อมโยงกัน ความไม่เชื่อมโยง หมายถึง ความสัมพันธ์ของมันยังไม่เป็นที่กระจ่าง ผู้ค้นคว้าจะใช้จุดที่รู้แล้วทั้งสิ่งอ้างอิงเพื่อระบุความต่อเนื่อง และทำความเข้าใจกับบุคคลในส่วนที่ ขาดหายไป

เมื่อผู้ศึกษาค้นคว้าเริ่มคุ้นเคยกับพื้นฐานที่เขาสามารถจะเสนอข้อมูลชุดใหม่ และสามารถ พิสูจน์ความมีอยู่ของเหตุการณ์ กระบวนการนี้คล้ายคลึงกับการตั้งสมมติฐาน ซึ่งต้องใช้หลักเหตุผล กระบวนการนี้จึงเป็นศิลปะ (Arts) มากกว่าเป็นศาสตร์ (Science)

2) การพิจารณาเก็บไว้ หรือตัดข้อมูลออกโดย

- เก็บข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ และตัดออกถ้าไม่เกี่ยวข้องกับขอบเขตที่กำหนด
- เก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์หรือเชื่อมโยงกับข้อมูลต่างๆ ที่ปรากฏ

- เก็บข้อมูลที่ระบุส่วนประกอบใหม่ๆ ให้ปรากฏ
- เก็บข้อมูลที่เสริมข้อมูลที่มีอยู่และตัดข้อมูลที่มีการเสริมอย่างเหลือเฟือ หรือซ้ำซ้อนกัน
- เก็บข้อมูลใหม่ซึ่งมีแนวโน้มที่จะอธิบายข้อมูลอื่นที่รู้
- เก็บข้อมูลซึ่งเป็นปรากฏการณ์สำคัญในการจัดกลุ่มจัดประเภท
- เก็บข้อมูลใดๆ ที่อาจหักล้างข้อมูลที่เราแล้ว

3) การยุติการเก็บข้อมูล

คำถามสุดท้ายในการพิจารณาที่ผู้ประเมินด้วยวิธีการตามธรรมชาติ คือ เมื่อไรจะหยุดเก็บข้อมูล นั่นคือ จะพิจารณาได้อย่างไรว่า ได้หาข้อมูลครอบคลุมไปถึงขอบเขตที่กำหนดแล้ว มีหลากหลายเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินใจ คือ เมื่อไม่มีสถานการณ์ใหม่ให้สังเกต ไม่มีผู้ถูกทดลองให้สัมภาษณ์ ไม่มีกระบวนการที่จะอธิบาย ไม่มีเอกสารที่จะวิเคราะห์ ตัวอย่างเหล่านี้เป็นตัวชี้ให้เห็นการสิ้นสุดของการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในบางเวลาการยุติจะเกิดขึ้นเมื่อผู้ประเมินรู้สึกถึงความซ้ำซ้อนกันของข้อมูลที่ได้มาอย่างพอเพียง กล่าวคือไม่มีข้อสังเกตใหม่ๆ เพิ่มขึ้นอีกเลยในการสังเกตหรือเข้าไปเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงหลัง

2. การทดลองความคงทนของวิธีการ

การค้นคว้าด้วยวิธีการตามธรรมชาติจะต้องตรวจสอบความคงทน หรือความแข็งแรง เช่นเดียวกับการค้นคว้าด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ทั้งนี้เพื่อสร้างความเชื่อถือในผลลัพธ์ที่ได้จากการค้นคว้า อะไรเป็นข้อโต้แย้งที่ผู้ศึกษาด้วยวิธีการตามธรรมชาติใช้ในการชักจูงให้ผู้ใกล้ชิดเชื่อถือข้อมูลที่ได้และการแปลผลข้อมูลที่ได้

หลักเกณฑ์ของการตรวจสอบ 4 ประการ ที่กำหนดขึ้นเพื่อรองรับความน่าเชื่อถือในการค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกับข้อตกลงเบื้องต้นของแนวคิดในการค้นคว้าตามธรรมชาติ คือ

1. คุณค่าของความจริง (Truth Value) : จะสามารถสร้างความเชื่อมั่นในเรื่อง “ความจริง” ของสิ่ง ที่ค้นพบได้อย่างไร
2. การประยุกต์ใช้ (Applicability) : ข้อค้นพบจากการศึกษาค้นคว้า จะสามารถนำไปใช้ในบริบทอื่นหรือกับบุคคลอื่นได้อย่างไร
3. ความคงที่ (Consistency) : จะสามารถกำหนดว่า สิ่งที่ค้นพบจากการค้นคว้าจะมีความคงที่ ถ้าทำซ้ำกับผู้ถูกศึกษาหรือบริบทเดิมได้อย่างไร
4. ความเป็นกลาง (Neutrality) : จะสร้างความเข้มข้นของข้อค้นพบได้อย่างไรว่าเป็นผลจากการศึกษากับผู้ถูกศึกษาและบริบทเท่านั้น มิได้เกิดจากความลำเอียง แรงจูงใจ หรือความสนใจของผู้ค้นคว้า

3. เครื่องมือที่ใช้

การศึกษาค้นคว้าด้วยวิธีการตามธรรมชาติใช้มนุษย์เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลเป็นส่วนใหญ่ ทักษะที่ต้องการในบทบาทนี้คือ ความสามารถในการมองเห็นเอกลักษณ์ ความพิเศษ ความแตกต่าง และความไม่ธรรมดาของเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้น โดยเน้นความคงที่ของเอกลักษณ์ และการแสดงออกของผู้คนในเหตุการณ์ที่ทำการประเมินนั้น ส่วนการค้นคว้าด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ผู้ประเมินจะรับรู้ตนเองในฐานะเป็นผู้จัดกระทำกับสถานการณ์และตัวแปร โดยใช้เครื่องมือ และต้องการทำความเข้าใจ กฎของการสรุปอ้างอิง ในขณะที่ผู้ประเมินด้วยวิธีการตามธรรมชาติปฏิเสธที่จะจัดการกับสิ่งแวดล้อม

ลักษณะสำคัญของเครื่องมือ

ลักษณะสำคัญบางประการของผู้ประเมินในฐานะเป็นเครื่องมือที่ไม่สามารถจะพบในเครื่องมือประเภทอื่นๆ ที่เป็นวัสดุ (เช่น แบบทดสอบภาคปฏิบัติ แบบทดสอบเขียนตอบ แบบสังเกต และอื่นๆ)

1) การตอบสนอง

มนุษย์ในฐานะเครื่องมือที่ตอบสนองต่อทั้งสิ่งแวดล้อมและบุคคลผู้ครอบครองและสร้างสิ่งแวดล้อมนั้นในขณะที่เครื่องมือเป็นวัสดุสิ่งของ เช่น แบบทดสอบเขียนตอบโดยตัวของมันเองจะไม่ตอบสนอง ไม่สามารถให้ข้อมูลใดๆ ได้ มันจะวางอยู่เฉยๆ รอให้คนไปทำเครื่องหมายตอบคำถาม แก้ปัญหา ฯลฯ ซึ่งการตอบสนองของมนุษย์ก็เพื่อค้นหา สร้างมิติของบริบทให้ปรากฏ

2) การดัดแปลงให้เหมาะสม

มนุษย์ในฐานะเป็นเครื่องมือจะสามารถปรับได้โดยไม่มีขอบเขตจำกัด มนุษย์จะใช้ตัวเองเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประสาทสัมผัสทั้งปวง สามารถวัดหรือนับสิ่งของได้ เช่น การจัดเครื่องมือพื้นฐานทางด้านศิลปะ โดยสังเกตการตกแต่งภาพแขวน สิ่งที่เป็นศิลปะ ชนิดของหนังสือ วารสารที่ผู้ถูกสัมภาษณ์อ่าน จะเห็นว่าเครื่องมือที่เป็นมนุษย์สามารถดัดแปลงรูปแบบการเก็บข้อมูลได้หลากหลาย ฉะนั้น เครื่องมือที่เป็นมนุษย์ไม่เพียงแต่มีประโยชน์หลายด้านแล้วยังสามารถจำแนกข้อมูลชนิดต่างๆ ได้ด้วย นอกจากนี้ยังสามารถปรับการเก็บข้อมูลให้สอดคล้องกับบริบท สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง และความต้องการข่าวสารที่ต่างกันด้วย ลักษณะของการดัดแปลงหรือปรับได้นี้จะทำให้มนุษย์เป็นอิสระในการที่จะสำรวจบริบทต่างๆ จนกระทั่งรู้สึกว่าเขาไปถึงจุดที่ต้องการหรือสิ่งที่เกี่ยวข้อง หรือจนกระทั่งเขาพอใจว่า ผู้ถูกสังเกต หรือผู้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลใหม่แก่เขาแล้ว ส่วนวิธีการวัดโดยใช้เครื่องมือที่ไม่ใช่มนุษย์ (เช่น แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ต่างๆ) ไม่สามารถยืดหยุ่น หรือดัดแปลงในลักษณะนี้ได้เลย

3) การเน้นภาพรวม

ลักษณะประการหนึ่งของมนุษย์ในฐานะเป็นเครื่องมือก็คือ เขาจะมองภาพรวมทั้งหมดมากกว่าแบ่งเป็นส่วนๆ ไม่เหมือนการทดสอบแบบเขียนตอบหรือการวัดอื่นๆ ซึ่งจำกัดขอบเขตในจำนวนโครงสร้างที่เขาสามารถจะทดสอบได้ ผู้ประเมินทำหน้าที่เป็นเครื่องมือจะมีการทดสอบครบ

สร้างต่าง ๆ มากมาย ไม่มีที่สิ้นสุดทั้งรู้สึกตัวและไม่รู้สึกตัว เขาจะไม่กำหนดขอบเขตของจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ของเขา

4) การประมวลข้อมูลในทันที

คุณลักษณะอีกประการหนึ่งของมนุษย์ในฐานะเป็นเครื่องมือในการประเมินก็คือ การประมวลข้อมูลในทันทีทันใด เมื่อได้ข้อมูลโดยจัดลำดับให้เปลี่ยนทิศทางของการค้นคว้า สร้างสมมติฐานและทดสอบ การตอบสนอง หรือสถานการณ์ซึ่งเขาสร้างขึ้นโดยธรรมชาติ ผู้ประเมินต้องการจะเคลื่อนตัวเองจากภายนอกก่อนที่จะเริ่มวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งเก็บรวบรวมได้อย่างลึกซึ้ง แต่กระนั้นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยตัวมันเองจะทำให้เกิดความกระจำจืด สมมติฐานใหม่ๆ และหัวข้อทั้งหมดจำเป็นต้องได้รับการพิจารณาเพื่อให้กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลดีขึ้นในภาคสนาม

แบบสอบถามที่ใช้ในการสำรวจ ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ในขณะอยู่ระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล ความเชื่อมั่น ความเที่ยงตรง และการสรุปรวมจึงได้รับผลนี้ แต่ผู้ประเมินที่ใช้วิธีการตามธรรมชาติจะสามารถทำให้เกิดความเที่ยงตรง ความเชื่อมั่นได้ เมื่อเขาขยายการค้นคว้าไปยังข่าวสารและความเข้าใจใหม่ๆ เป็นกระบวนการคิดวิเคราะห์ข้อมูลที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินการและสร้างสมมติฐานใหม่ๆ ขึ้นมาในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นด้วย

5) การจัดประเภทการขยายและการสรุปข้อมูล

ผู้ประเมินที่มีความรู้สึกไวจะบอกได้ทันทีว่า ข้อมูลนั้นชัดเจนหรือไม่ มีความสมบูรณ์เพียงใด หรือต้องการรายละเอียดอะไรเพิ่มเติม ซึ่งสิ่งเหล่านี้ไม่สามารถจะทำได้ หากเป็นการเก็บรวบรวมด้วยวิธีการอื่น แม้แบบสอบถามปลายเปิดก็ยังเปิดโอกาสให้ความกระจ่างได้น้อย ถ้าไม่ติดต่อกับผู้ตอบอย่างต่อเนื่อง และบ่อยๆ การติดต่อจะแสดงให้เห็นความหมาย ซึ่งได้เปลี่ยนไปและการรับรู้ได้ดัดแปลงแก้ไขแล้ว การติดต่อสื่อสารโดยตรงของบุคคลสามารถบอกได้ค่อนข้างใกล้เคียงว่า อะไรเป็นความหมายของข้อสังเกตสุดท้ายและสามารถมองเบื้องหลังของข้อมูลเพื่อนำมาขยายความเข้าใจเกี่ยวกับเหตุการณ์ ความรู้สึกการรับรู้ หรือสถานการณ์ โดยเฉพาะโอกาสในการตะล่อมซักถาม เพ่งพินิจพิจารณา หรือตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูลเป็นสิ่งที่ผู้ประเมินในฐานะเครื่องมือสามารถทำได้

การทำบทสรุปย่อ เป็นเครื่องมือที่มีอำนาจสูงที่เป็นประโยชน์มากต่อการประเมิน ทั้งนี้เพราะสามารถตอบสนองเป้าหมายหลัก 3 ประการ ที่ไม่สามารถละเลยได้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยวิธีการตามธรรมชาติ

ประการแรก เป็นการตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูล เป็นวิธีการในการกำหนดตัดสินว่า ผู้เก็บข้อมูลได้รับรู้มาอย่างถูกต้อง ซึ่งเขามีความเข้าใจและสามารถย้ายเกี่ยวกับผู้ให้ข้อมูลได้ ข้อมูลนั้นอาจแสดงให้เห็นถึงการขยายความ ซึ่งผู้ประเมินได้รับฟังอย่างระมัดระวังและหลีกเลี่ยงการนำคุณค่า ซึ่งไม่ใช่ของผู้พูดไปใส่ในการสนทนา ความสามารถในการสรุปย่อที่ดีเป็นผลมาจากประสบการณ์ของผู้เก็บข้อมูล

ประการที่สอง ผลการสรุปย่อที่ได้ออกมาคือ ได้มีการบันทึกเมื่อข่าวสารถูกย่อสรุป คนถูกสัมภาษณ์ จะมีโอกาสเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย เมื่อใดที่การสัมภาษณ์หรือการสนทนาถูกสรุปเป็นบันทึก ผู้ให้ข้อมูลจะต้องยืนยันข่าวสารที่เขาให้เสียก่อนจึงจะทำการลงบันทึกไว้เป็นหลักฐาน การทำเช่นนี้จะทำให้การบันทึกได้ตรงตามความหมายของผู้ให้ข้อมูล

ประการที่สาม หน้าที่ของการสรุปย่อก็คือ การให้ ผู้ให้ข้อมูลชี้จุดที่เป็นประเด็นสำคัญ ซึ่งอาจหายไปหรือถูกละเลย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อผู้เก็บข้อมูลยังใหม่ต่อสนาม สิ่งนี้อาจเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งผู้เก็บข้อมูลใหม่เหล่านั้นอาจไม่รับรู้ว่าสำคัญ เมื่อข้อมูลที่สำคัญไม่ถูกดึงออกมาโดยผู้สังเกตหรือผู้สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลอาจต้องชี้ให้เห็น

6) การสำรวจค้นหาความแปลก ความแตกต่าง

โอกาสในการสำรวจและการค้นหาลักษณะที่แปลก กรือการตอบสนองที่ผิดแผกแตกต่างจากคนอื่น จะมีโอกาสเกิดขึ้นได้ในการสำรวจโดยใช้มนุษย์เป็นเครื่องมือ ซึ่งความสามารถพิเศษหรือบทบาทที่เป็นเอกลักษณ์หรือ ผู้ให้การตอบสนองที่แปลกเหล่านี้สามารถค้นพบได้ ทั้งรีฟเฟกติฟหรือตอบสนองความรู้สึกหรือข้อมูลเบื้องต้นเหล่านี้ อาจหายไปจากการใช้แบบสอบถามที่เป็นมาตรฐานหรือในบริบทของการสัมภาษณ์ ที่มีแบบแผนตามแนวคิดของการค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์

ในการสัมภาษณ์ที่เป็นแบบแผน มีมาตรฐานหรือการสำรวจทางวิทยาศาสตร์ความเบี่ยงเบน หรือความแตกต่างเหล่านี้จะถูกกำจัดออกไปด้วยวิธีการทางสถิติซึ่งจะมองเฉพาะภาพรวม แต่ในการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างหรือการสัมภาษณ์อย่างลึกจะได้ข้อยกเว้นความเบี่ยงเบนและการตีความที่ไม่ปกติธรรมดาทั่วไปจะชี้แนะให้มีการพิจารณาบททวนการตีความใหม่และการขยายวิธีการใหม่ ซึ่งคุณสมบัติของการขยายหรือการตีความใหม่นี้เองที่ทำให้การใช้มนุษย์เป็นเครื่องมือที่มีพลังอำนาจสูงกว่าเครื่องมืออื่นๆ การตอบสนองที่แปลกและไม่ปกติจะมีคุณค่าในการค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์ ที่ค่าที่คำถามและปัญหาได้ถูกเสนอและกำหนดล่วงหน้าในขอบข่ายของการศึกษาค้นคว้าที่เป็นมาตรฐานเหล่านี้ การตอบสนองที่แปลกจะหายไปด้วยวิธีการจัดกระทำทางสถิติที่ไม่มีค่าต่อการศึกษาค้นคว้าขั้นต่อไป

ผู้ค้นคว้าที่เป็นมนุษย์ไม่เพียงแต่เปิดโอกาสรับการตอบสนองที่แปลกและแตกต่างเท่านั้น แต่ยังสนับสนุนให้มีการค้นหารายละเอียดเพิ่มเติมอีกด้วย ความสามารถในการเผชิญกับการตอบสนองที่แปลก และใช้ในการเพิ่มความเข้าใจความกระจ่างในสิ่งที่ศึกษาจึงเป็นไปได้ในโลกแห่งความจริงตามสภาพธรรมชาติ

ลักษณะเฉพาะของบุคคลที่เป็นเครื่องมือควรจะมีคืออะไร ในการค้นคว้าตามธรรมชาติ บุคคลเหล่านี้ควรได้รับการฝึกให้เป็นผู้สัมภาษณ์ที่ดี เป็นนักสังเกตที่รอบคอบ เป็นนักวิเคราะห์ที่เข้มแข็ง มีความรู้สึกไวต่อกิริยาอาการที่ไม่เป็นคำพูด เป็นผู้ที่มีความอดทน ใจกว้าง หนักแน่น แลพเป็นผู้ฟังที่ดี นอกจากนั้น คุณลักษณะที่จำเป็นในการศึกษาค้นคว้าด้วยวิธีการตามธรรมชาติคือ ความสามารถเข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงจิตใจผู้อื่น ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ การสัมภาษณ์จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้โดยปราศจากความสัมพันธ์แบบเห็นอกเห็นใจ เอาใจเขามาใส่ใจเรา ระหว่างผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์

นอกจากนั้น ลักษณะของผู้ปฏิบัติการภาคสนามที่ดีจะต้องมีความสามารถที่จะทนต่อความกดดันทางจิตวิทยาในการปฏิบัติงานภาคสนาม เช่น ความหว่าเหว ความรู้สึกถูกทอดทิ้ง และความจำเป็นที่ต้องอุทิศเวลาในตอนเย็นหรือวันหยุด เพื่อจัดการกับการเขียนรายงาน การบันทึก การเก็บข้อมูล วิจัย ปฏิบัติงานที่จะต้องทุ่มเวลาทั้งหมดให้กับงาน

ลักษณะอื่นๆ ที่สมควรจะกล่าวถึงของนักปฏิบัติการภาคสนามที่ประสบความสำเร็จ คือ

- ความสมัครใจที่จะพูดและฟังบุคคลต่างๆ มากมาย
 - สามารถบังคับตนเองให้พูดคุยกับบุคคลที่ไม่ชอบ ไม่เชื่อเหมือนตน และบุคคลที่ร้ายกาจต่างๆ โดยจะต้องพยายามเข้าใจเรื่องราวต่างๆ ที่ไม่ต้องการได้ยินได้อย่างมีอุเบกขา
 - การเป็นผู้ฟังที่ดีจะทำให้เป็นผู้สังเกตที่ดี (ฟังมากกว่าพูด)
 - เป็นบุคคลที่อยากรู้อยากเห็นสนใจใคร่รู้ และเป็นนักแข่งขันที่ดีในการค้นคว้าเพิ่มเติม
- ส่วนข้อที่ควรละเว้นคือ

- บุคคลจะต้องไม่ถูกกำหนดให้เป็นผู้สัมภาษณ์ในสถานการณ์ที่เขาจะต้องเผชิญกับสิ่งที่เป็อันตราย
 - บุคคลจะต้องไม่ใช้ความคุ้นเคยหรือใช้คุณค่าของตนกับสถานการณ์ที่จะชี้นำถูกผู้สัมภาษณ์
- ลักษณะของเครื่องมือที่เชื่อถือได้

ผู้ประเมินด้วยวิธีการตามธรรมชาติที่ดีต้องเป็นผู้ที่มีความไวต่อการรับรู้ เปิดกว้างต่อสิ่งเร้าต่างๆ มีความระแวดระวังต่อสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัว เป็นผู้ที่ค้นคว้าปัญหา เป็นผู้สร้างแบบแผน เป็นผู้สร้างที่เป็นจริง ไม่มีความลำเอียง ไม่มีอคติในการสังเกต และเป็นผู้มีความอดทน เป็นผู้ดูมากกว่าเข้าไปแทรกแซง

หลักประกันความเชื่อถือได้ของผลการประเมินจะต้องสามารถตรวจสอบได้หลายวิธีการ เช่นเดียวกับการประเมินทางวิทยาศาสตร์ ด้วยวิธีการสังเกตหลายๆ วิธีในปรากฏการณ์เดียวกัน ใช้ผู้สังเกตอย่างน้อย 2 คน ที่คล้ายคลึงกัน (เช่น มีระดับความเชี่ยวชาญด้านเดียวกัน) ได้รับผลการสังเกตสอดคล้องกัน จำแนกประเภทข้อมูลได้เหมือนกัน

ศักยภาพของเครื่องมือที่แฝงอยู่กับความสามารถของมนุษย์ในการสังเกต จัดประเภทและประมวลผลของข้อมูลหลายรูปแบบทั้งในแง่ของภาษาที่ใช้ กิริยาท่าทาง สภาพแวดล้อม และสังคมนั้นในทุกกรณี การรวบรวมข้อมูลที่เกิดขึ้นจะเป็นไปโดยปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์ในทุกสถานการณ์

ความแกร่งของเครื่องมืออยู่ที่คุณสมบัติด้านต่างๆ ของมนุษย์ ดังนั้น ในการพัฒนาเครื่องมืออาจทำได้โดยให้บุคคลได้ไปอยู่ในสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อมต่างๆ ให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ จุดมุ่งหมายคือ ต้องการให้เขาได้สัมผัสประสบการณ์และมีโอกาสเปิดรับมากกว่าปิดกั้น และให้ได้รับการฝึกอบรมในสถานการณ์นั้นๆ อย่างจริงจังกับผู้เชี่ยวชาญการค้นคว้าเชิงคุณภาพ นั่นคือ ฝึกการสัมภาษณ์ การสังเกต ทักษะการบันทึก การฟัง การวิเคราะห์เอกสาร และหลักฐานต่างๆ

ปัญหาเกี่ยวกับความเชื่อมั่นของมนุษย์ในฐานะเป็นเครื่องมือ ปัญหานี้จะหมดไปหรือสามารถชดเชยได้ด้วยวิธีการต่างๆ รวมทั้งการตรวจสอบสามเส้า (Triangulation) ทั้งนี้หากจะเทียบเคียงกับการประเมินด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์แล้ว สามารถใช้เกณฑ์การเทียบเคียง ดังนี้

1) ถ้าเป็นเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับความจริงของการประเมินบางประเด็นภายใต้บริบทเฉพาะของมัน การประเมินตามธรรมชาติจะเน้นความเชื่อถือได้มากกว่าความเที่ยงตรงภายใน

2) ถ้าเกี่ยวกับการนำผลการประเมินไปใช้กับบริบทอื่นหรือกลุ่มอื่นผู้ประเมินจะต้องพิจารณาถึงผลการประเมินที่เหมาะสมกับบริบทของกลุ่มมากกว่าการพิจารณาในเรื่องความเที่ยงตรงภายนอก

3) ถ้าเกี่ยวกับความคงที่ของผลการประเมิน ผู้ประเมินควรพิจารณาเกี่ยวกับการยอมรับได้มากกว่าความเชื่อมั่น โดยให้มีคณะประเมินอีกคณะหนึ่งทำการทบทวนเอกสารและพิจารณาเหตุผลที่อยู่ภายใต้การประเมินที่ทำแล้ว หากคณะประเมินคณะนี้เห็นด้วยกับการประเมินที่ได้ก็แสดงว่า ผลการประเมินมีความคงที่

4) ถ้าเกี่ยวกับความเป็นกลางของการประเมิน ผู้ประเมินควรพิจารณาในแง่ของการยืนยันได้มากกว่าความเป็นปรนัย คือ ข้อมูลทั้งหลายเป็นจริงและยืนยันได้

การประเมินด้วยวิธีการตามธรรมชาติจะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นหากผู้ประเมินยึดแนวทางประชาธิปไตย กล่าวคือ ให้ความสำคัญต่อผู้เกี่ยวข้องหรือผู้รับผลจากการดำเนินงานทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการประเมิน นักประเมินทำหน้าที่ติดต่อเจรจา ประสานงานระหว่างแหล่งทุน ผู้บริหาร ผู้ร่วมโครงการ และผู้ได้รับผลจากโครงการ ประชาชนทั่วไป ตลอดจนทำหน้าที่ศึกษาข้อมูลของโครงการ เสนอและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ การตัดสินใจคุณค่าและข้อเสนอแนะ แลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ การตัดสินใจคุณค่าและข้อเสนอแนะขึ้นอยู่กับกรณีของผู้อยู่เกี่ยวข้องแต่ละฝ่าย

การประเมินรูปแบบธรรมชาติ (Naturalistic Evaluation)

การประเมินโครงการแบบนี้มีพื้นฐานจากการใช้ผลการประเมินแต่ละช่วงมาสร้างเสริมผลการประเมินในช่วงต่อมา ตามรูปแบบการประเมินแบบตอบสนองของสดก โดยเน้นที่จุดประสงค์ของผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นศูนย์กลางในการประเมินและใช้แนวทางการเสริมสร้างจากความรู้จากข้อสนเทศใหม่ๆ ที่ได้จริง เพื่อให้สรุปผลต่อเนื่องเชื่อมโยงกัน มีแนวการประเมินที่ กูบา (Guba, 1978) (Worthen and Sanders, 1987 ; cited Guba , 1978) เรียกว่า การประเมินในยุคที่ 4 ซึ่งถือว่าการประเมินนั้นจะสร้างคำถามใหม่ๆ ขึ้นมามากกว่าที่จะแก้หรือให้คำตอบจากคำถามนั้น ดังนั้นการประเมินโครงการจะไม่สิ้นสุด แต่จะเป็นโครงการต่อเนื่อง ซึ่งแผนภูมิของการประเมิน โครงการในยุคที่ 4 ของกูบา เป็นดังนี้

ขั้น

1. สัญญา

- ร่างสัญญาร่วมกับเจ้าของโครงการ / ผู้ให้ทุน

2. การจัดองค์กร

- เลือกและฝึกหัดผู้ประเมิน
- เลือกกลุ่มที่จะศึกษา
- กำหนดหลักการเหตุผล
- ประเมินสภาพทางการเมือง

3. บังคับกำหนดนโยบาย

- บังคับผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ ผู้ได้รับผลประโยชน์
ผู้เสียผลประโยชน์
- ประเมินสภาพการณ์ ชัดชัดแย้ง และขตกกล
- ประเมินสภาพทางการเมือง

4. พัฒนาการเสริมสร้างความรู้

- กำหนดกรอบแนวคิด
- สร้างกรอบความคิดในลักษณะของวงจรการ
ตรวจสอบ หาความจริง ตรวจสอบความเป็นไปได้

5. ขยายแนวคิดจากข้อมูลที่ได้รับ

- ปรับวงจรของกรอบความคิดจากข้อมูลที่ได้รับ
- สร้างวงจรข้อค้นพบใหม่
- ประเมินสิ่งที่ค้นพบจากข้อมูลใหม่

6. เลือกและจัดกลุ่มข้อค้นพบ

- บังคับสิ่งที่แก้ไขแล้ว จากการเก็บรวบรวมข้อมูล
และการประชุมตกลงกันระหว่างกลุ่ม
- รายงานในส่วนที่ค้นพบแล้ว

7. จัดลำดับที่ยังแก้ไขไม่ได้

- บังคับสิ่งที่จะต้องดำเนินการต่อไปโดยการสำรวจ
- ตรวจสอบความเป็นไปได้

8. รวบรวมข้อสนเทศ/เพิ่มความซับซ้อน

- รวบรวมข้อสนเทศ/ฝึกผู้แทนที่จะไปดำเนินการในเรื่องนั้น
- ใช้ประโยชน์จากกรอบวงจรของการดำเนินงาน
- เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือเฉพาะ
- ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเป็นพิเศษเฉพาะกรณี

9. เตรียมระเบียบวาระในการเจรจา
แลกเปลี่ยนความเห็น

- ให้ความหมายและชี้แจงรายละเอียดในประเด็นที่ยังเหลืออยู่
- ชี้แจงสิ่งที่ต้องการจะค้นพบ หาข้อมูลที่จะสนับสนุน
- ตรวจสอบประเด็นต่างๆ จากข้อมูล

10. ประชุมพิจารณา

- เลือกผู้แทนที่จะเข้าประชุมเสนอข้อมูลและข้อคิดเห็น
- ลงสรุปเกี่ยวกับข้อค้นพบในประเด็นต่างๆ
- ตรวจสอบความเป็นไปได้
- กำหนดปฏิบัติงาน

11. การรายงาน

- รายงานเฉพาะกรณี
- รายงานจากกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

12. ดำเนินการในรอบต่อไป

- ดำเนินการในกระบวนการถัดไป

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิของการประเมินโครงการในยุคที่ 4

จากภาพที่ 4 และขั้นอื่นๆ ต่อมาของภาพข้างต้น ได้กล่าวถึงการดำเนินการค้นคว้าหาข้อมูล โดยใช้วงจรในการดำเนินการประเมินโครงการ วงจรที่ว่านี้คือ การตรวจสอบหาความจริง โดยการจำแนกแยกแยะ หาเหตุผล หรือหลักฐานในแนวทางที่แตกต่างกันให้มากที่สุด เพื่อที่จะอธิบายหรือตีความโดยใช้การอภิปรายโต้เถียง (Negotiate) หรือใช้หลักตรรกวิทยาในการลงสรุปข้อค้นพบหรือข้อเท็จจริงนั้นๆ

2. โครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย (โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม))

หลักการและเหตุผล

การพัฒนาครูผู้สอนให้เป็นครูมืออาชีพและเป็นนักวิจัยเป็นสิ่งสำคัญ การพัฒนาที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่องจะส่งผลให้ครูผู้สอนเกิดการพัฒนายั่งยืนและเป็นบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพอันจะส่งผลให้ครูสามารถพัฒนานักเรียนได้อย่างมีทิศทางตามความต้องการของชุมชนและประเทศชาติ ทั้งนี้ระบบการพัฒนาครูที่ครอบคลุมเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงไป การสร้างกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติด้วยตนเองมากที่สุด การใช้นวัตกรรมทางการสอนที่คิดขึ้นเป็นสื่อ จะทำให้นักเรียนได้ทั้งความรู้ เกิดการพัฒนาการคิด และสะท้อนให้เห็นเป็นรูปธรรมที่สามารถวัดและประเมินผลได้อย่างหลากหลายและแท้จริง โดยผลผลิตที่ได้จากการพัฒนาครูที่เป็นระบบนี้จะทำให้เกิดต้นแบบการจัดการศึกษาที่มีศักยภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ครูผู้สอนเกิดกระบวนการทัศน์ในการจัดการศึกษา มีความพร้อมในทั้งความรู้ ทฤษฎี และสามารถนำไปใช้ในการจัดการศึกษาตามบริบทของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาความร่วมมือเพื่อให้เกิดต้นแบบทางการศึกษา โดยใช้แนวคิดของโรงเรียนสาธิตเป็นฐาน จะเร่งให้เกิดการวิจัยและพัฒนาที่ควบคู่กันไป ทำให้โรงเรียน ครู และนักเรียนในกลุ่มเป้าหมายเกิดการพัฒนาคุณภาพในระยะยาวอย่างมีทิศทางและเป็นแบบอย่างสำหรับโรงเรียนอื่นๆ ต่อไป

ระยะเวลา ดำเนินโครงการ 1 ปี (ตุลาคม 2550 – กันยายน 2551)

วงเงินของโครงการ 5 ล้านบาท

กิจกรรมเป้าหมาย

หลักสูตรฝึกอบรม การพัฒนากิจกรรม สื่อ การวัดผลและประเมินผล งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3. ประวัติโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร(ฝ่ายประถม)

กรมสามัญศึกษา (เดิม) ซื้อที่ดินเนื้อที่ประมาณ 9 ไร่ เหมาะที่จะจัดตั้งเป็นโรงเรียน ประถมศึกษาหม่อมหลวงปิ่น มาลากุล ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้เขียนแผนผังวางรูปโรงเรียน ขึ้นและได้ให้ นายพิน สีนุสsek เป็นสถาปนิกออกแบบก่อสร้าง ลงมือก่อสร้างเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2493 กรมสามัญศึกษา (เดิม) และกรมสามัญศึกษา (ใหม่) จึงได้ใช้งบประมาณก่อสร้าง เป็นงวด ๆ ตั้งแต่ พ.ศ. 2493 ถึง 2498

เมื่อโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ถนนประสานมิตร ได้รับสถาปนาเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา จัดสอนวิชาการศึกษาแขนงต่าง ๆ รวมทั้งแขนงประถมศึกษาด้วย กระทรวงศึกษาธิการจึงได้โอน อาคารที่ก่อสร้างค้างอยู่ให้วิทยาลัยวิชาการศึกษาและให้เงิน ก.ศ.ส. จำนวนหนึ่งเพื่อจัดการก่อสร้าง ให้เสร็จและจัดซื้ออุปกรณ์ ที่จำเป็นปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้แต่งตั้งคณะกรรมการมาดำเนินงาน จัดตั้งโรงเรียนประถมสาธิต เมื่อ วันที่ 11 ตุลาคม 2498 โดยมี หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล เป็น ประธานกรรมการดำเนินการ

คณะกรรมการได้ประชุมวางหลักการในการดำเนินงานโรงเรียนสาธิตเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2498 หลังจากนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงได้ประกาศตั้งโรงเรียนนี้ขึ้น เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2499 เรียกว่า "โรงเรียนประถมสาธิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา " และได้ประกอบพิธีเปิด โรงเรียนในวันที่ 24 มิถุนายน 2499 โดยมี พลเอกมังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการเป็นประธานรับนักเรียนตั้งแต่ชั้นเด็กเล็ก (อายุ 5 – 6 ขวบ) ถึงชั้นประถมปีที่ 4 เมื่อเปิดเรียนมีนักเรียนจำนวน 150 คน เป็น นักเรียนชาย 89 คน นักเรียนหญิง 61 คน มีอาจารย์ ชาย 3 คน อาจารย์หญิง 9 คน มีรองศาสตราจารย์ไพเราะ ดันติกุล เป็นอาจารย์ใหญ่โดยม

วัตถุประสงค์ในการก่อตั้งโรงเรียนดังนี้

1. เป็นส่วนหนึ่งของโครงการฝึกหัดครูของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ซึ่งนิสิตจะได้ใช้เป็น ที่สังเกตการสอนและการจัดโรงเรียน มีส่วนร่วมการปฏิบัติงานและฝึกสอน
 2. เป็นสถานที่ศึกษาค้นคว้า และวิจัยเกี่ยวกับความเจริญเติบโตของเด็กและทดสอบหลัก วิชาการศึกษาของวิทยาลัยวิชาการศึกษา
 3. เป็นโรงเรียนประถมศึกษาที่จะต้องจัดให้อยู่ในระดับที่ดี เพื่อนักการศึกษาจะได้ดูเป็น แบบอย่าง นำไปประกอบพิจารณาปรับปรุงคุณภาพโรงเรียนประถมศึกษาอื่น ๆ ตามความเหมาะสม
- เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2517 วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้เปลี่ยนสภาพเป็นมหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ ตาม พ.ร.บ. มหาวิทยาลัย สถานภาพของโรงเรียนประถมสาธิต จึงได้เปลี่ยนเป็น โรงเรียนประถมสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีชื่อว่า ป.มศว. และสังกัดใน ภาควิชาหลักสูตร และการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ในวันที่ 16 กรกฎาคม 2534 มหาวิทยาลัยได้ประกาศรวมการบริหารโรงเรียนมัธยมสาธิต

มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กับโรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เข้าเป็น โรงเรียนเดียวกันใช้ชื่อว่า “โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร” กำหนดให้มีตำแหน่ง “ผู้อำนวยการ” เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาของโรงเรียนและแต่งตั้ง รศ.ประกิจ รัตนสุวรรณ เป็นผู้อำนวยการ โรงเรียนท่านแรก ในวันที่ 30 พฤษภาคม 2538 มหาวิทยาลัยได้มีมติให้จัดและบริหารโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร แยกเป็น 2 โรงเรียน โดยกำหนดให้มีผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตฝ่ายมัธยมและ ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตฝ่ายประถม มีวาระดำรงตำแหน่ง 4 ปี และให้ใช้ชื่อว่า “โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)” เขียนชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า

“SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY : PRASARNMIT DEMONSTRATION SCHOOL

(ELEMENTARY)” มี รองศาสตราจารย์สมชาย ชูชาติ คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ รักษาการแทน ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ในปัจจุบัน

4. ความเป็นมาของโครงการโรงเรียนพัฒนาการคิด

ประเทศไทยอยู่ในช่วงการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 8 ซึ่งมุ่งเน้นให้การพัฒนาคน เป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนา โดยต้องการคน ที่เก่ง ดี มีสุข จากพระราชบัญญัติการศึกษา พุทธศักราช 2542 มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมและสังคมสมัยใหม่ นอกจากนี้ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ควรมีคุณลักษณะสำคัญ คือ คิดเป็น ฟังตนเองได้ รู้วิธีแก้ปัญหา มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสื่อสาร และสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น มีความสามารถในการเรียนรู้ มีค่านิยมและการตัดสินใจที่ถูกต้อง และจากนโยบายของมหาวิทยาลัย และ คณะศึกษาศาสตร์ ที่ต้องการให้โรงเรียนสาธิตได้เป็นโรงเรียนนำร่องในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน ตั้งแต่ปี 2538 และ เป็นโรงเรียนนำร่องในการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยการพัฒนาโรงเรียนไปสู่การเป็น “โรงเรียนพัฒนาการคิด” ตั้งแต่ปีการศึกษา 2540 เป็นต้นมา

ดังนั้น โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) จึงได้ดำเนินการพัฒนาโรงเรียนเพื่อไปสู่ความเป็นโรงเรียนพัฒนาการคิด และในปีการศึกษา 2544 ได้วางนโยบายในการพัฒนาโรงเรียนไปสู่ความเป็น “โรงเรียนนำอยู่” โดยจัดให้สอดคล้องกับปรัชญาของโรงเรียน และมหาวิทยาลัย คือ

ศึกษา วิรุฬห์ สมปตดา
การศึกษาคือความเจริญงอกงาม

เป้าหมายโรงเรียนพัฒนาการคิด

เป้าหมายโรงเรียนพัฒนาการคิด ตาม นโยบายของคณะศึกษาศาสตร์ โดย รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ เป็นผู้ริเริ่ม ในปี 2540 มี ดังนี้

“ต้องการให้ผู้เรียนรู้วิธีการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต อันจะส่งผลต่อเนื่องไปถึงสังคม ให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ต่อไป”

คุณลักษณะของผู้เรียน

โรงเรียนพัฒนาการคิดมีลักษณะมุ่งพัฒนา ส่งเสริม นักเรียนให้มีคุณลักษณะที่สำคัญ 4 ประการดังนี้

1. ทักษะกระบวนการเรียนรู้ (Learning skill)
 - 1.1 มุ่งเน้นให้ผู้เรียนรู้วิธีการเรียนรู้ รักการเรียนรู้สามารถแสวงหาความรู้ได้ตลอดชีวิต จากสื่อและสิ่งแวดล้อมรอบตัว
 - 1.2 ใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้
 - 1.3 เรียนรู้ที่จะใช้ศักยภาพของตน เพื่อทำประโยชน์แก่ส่วนรวม
2. ทักษะการคิด (Thinking Skill)
 - 2.1 มุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพความคิดสร้างสรรค์
 - 2.2 มีทักษะการคิดขั้นสูงสามารถรับ ทวบรวมและเลือกใช้สารสนเทศให้เกิดคุณค่าต่อตนและสังคม
 - 2.3 การคิดตามหลักศาสนาธรรม หลักพุทธธรรม
3. ทักษะการสื่อสาร (Communicative skill)
 - 3.1 สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก ความรู้ ความต้องการ และสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีกับบุคคลที่เราติดต่อสื่อสารด้วย
 - 3.2 สามารถใช้ภาษาเทคโนโลยีได้ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่จะเข้าถึงองค์ความรู้ได้อย่างรวดเร็วถือเป็นการปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อหาความจริง
4. ทักษะทางอารมณ์ (Emotional Skill)
 - 4.1 ควบคุมอารมณ์ตนเองได้
 - 4.2 จัดการกับความขัดแย้งทางอารมณ์ ความรู้สึกด้านลบได้
 - 4.3 เห็นใจผู้อื่น เข้าใจอารมณ์ และความรู้สึกของผู้อื่น
 - 4.4 สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์

โรงเรียนพัฒนาการคิด

โรงเรียนพัฒนาการคิดต้องมีลักษณะที่สำคัญ 4 ประการดังนี้

1. มีความเชี่ยวชาญในอาชีพ (Competency)
2. เป็นมืออาชีพ (Profession)
3. มุ่งมั่นพัฒนาตนเอง โดยการเพิ่มพูนความรู้ และทักษะ
4. เน้นกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life Long Learning)

คุณลักษณะของครูที่ส่งเสริมให้เด็กพัฒนาการคิด

1. คิดหรือสอนอย่างมีเป้าหมาย
2. คิดบนสารสนเทศ
3. ใช้ปัญหาตรวจสอบ
4. คิดอย่างสร้างสรรค์

คุณธรรมของครูที่ส่งเสริมให้เด็กพัฒนาการคิด

1. มีปัญญา
2. มีเมตตา

ทักษะการคิดของผู้เรียน

จุดมุ่งหมายของโครงการโรงเรียนพัฒนาการคิดคือต้องการให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดทางบวก โดยแยกเป็น 2 ระดับดังนี้

1. ระดับขั้นปฐมวัยถึงประถมศึกษาปีที่ 2 ได้แก่ การสังเกต การเปรียบเทียบ การจำแนก การเรียงลำดับ การคาดคะเน
2. ระดับขั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึงประถมศึกษาปีที่ 6 ได้แก่ การจำแนก การเรียงลำดับ การสรุป การตัดสินใจ การแก้ปัญหา การรวบรวมสรุป การตั้งสมมติฐาน การแสดงข้อเท็จจริงและค่านิยม การแสดงข้อมูลเกี่ยวข้องความสัมพันธ์ การกำหนดการตกลงใจของตนเอง การพิสูจน์แหล่งที่มาได้เที่ยงตรง

การวางแผนพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนไปสู่โรงเรียนพัฒนาการคิด

โรงเรียนมีการวางแผนการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน เพื่อให้โรงเรียนเป็นโรงเรียนพัฒนาการคิด โดยดำเนินการมาเป็นลำดับ ตั้งแต่ปลายปีการศึกษา 2540 จนถึงปัจจุบัน ดังนี้

1. การปรับหลักสูตรและการประเมินผล (SLIM DOWN CURRICULUM)

ไปสู่ความสมดุลระหว่างความรู้ ความจริง ความคิดรวบยอดหลัก และทักษะ โดย วิธีการดังนี้

1.1 การวิเคราะห์หลักสูตรโดย การศึกษาความคิดรวบยอดแล้วนำมาทำเป็นแผนที่ความคิด และขยายความคิดดังกล่าวให้ออกมาเป็นแกนนำ ในหน่วยการเรียนรู้ ในขอบเขตของสาระและกิจกรรม การส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าถึงการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และการกระทำ (Active Learning) และสร้างโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

- 1) ทำแผนที่ความคิด

- 2) จัดทำหน่วยการเรียนรู้ในรูปของชุดกิจกรรม ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ แนวคิด สารการเรียนรู้ สารกิจกรรม แนวการประเมินผล

1.2 การส่งเสริมให้มีการประเมินตามสภาพจริง โดยใช้แฟ้มสะสมงานและอื่นๆ ควบคู่ไปกับการประเมินในแบบเดิม

2. ทรัพยากรการเรียนรู้ สร้างศูนย์ สารสนเทศ และศูนย์พัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง หรือศูนย์พัฒนาศักยภาพ ตามหัวข้อดังนี้

2.1 จัดทำศูนย์สารสนเทศ โดยมุ่งส่งเสริมการพัฒนา SOFTWARE การเรียนรู้ ให้มากขึ้น ให้เพียงพอต่อความจำเป็นและความต้องการของโรงเรียน

2.2 จัดทำศูนย์พัฒนาศักยภาพ โดยการส่งเสริมศักยภาพในโรงเรียน และดำเนินการ จัดมุมประสบการณ์ในห้องเรียน และพัฒนาสื่อการสอนให้มากยิ่งขึ้น

3. การพัฒนาอาจารย์และผู้เกี่ยวข้อง ให้สามารถใช้ IT โดยการจัดการอบรมการผลิตสื่อ การใช้ข้อมูล สารสนเทศ และการใช้นวัตกรรมต่างๆ และมีหน่วยสนับสนุนในการใช้และการผลิต ให้กับอาจารย์ในโรงเรียน

4. สิ่งจำเป็นพื้นฐานทางกายภาพและเทคโนโลยี ทางโรงเรียนได้จัดห้องเรียนวิชาพิเศษต่าง ๆ จัดศูนย์ที่ส่งเสริมนวัตกรรมและเทคโนโลยีต่างๆ ที่เอื้ออำนวยความสะดวกแก่อาจารย์ และส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก

การดำเนินงาน

การดำเนินงานสู่โรงเรียนพัฒนาการคิด ได้แต่งตั้งคณะทำงานดำเนินงานดังนี้

1. การศึกษาหลักสูตร จัดทำหลักสูตรให้บาง (Slim Down)
2. กำหนดตัวชี้วัดในแต่ละระดับชั้น(จาก Key Words) อยู่ในระดับใดให้ชัดเจน เชื่อมโยง
3. ดำเนินการบูรณาการเข้าสู่การเรียนการสอน
4. วางแผนการดำเนินงาน (Action Plan) สร้างเครื่องมือ ทุกคนคิดแล้วมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มี Out Come ทุกครั้งโดยมีผลงานเป็นหลัก

ตาราง 2 องค์ประกอบและตรรกะ การพัฒนานักเรียนและ อาจารย์ของโรงเรียนสาธิตฯ ตาม
นโยบายโรงเรียนพัฒนาการคิด

องค์ประกอบ	ตรรกะ	การพัฒนา นักเรียน	การพัฒนาอาจารย์
1.กระบวนการเรียนรู้	การพัฒนาทักษะ การคิดแบบต่างๆ เช่น การคิด แก้ปัญหา ความมี เหตุผล -ส่งเสริมให้เด็กมี ความรับผิดชอบ -ส่งเสริมให้เด็กการ รู้จักค้นคว้าหา ความรู้ด้วยตนเอง -ปลูกฝังให้นักเรียน รู้จักพึ่งตนเอง กล้า คิด กล้าพูด กล้าทำ -ปลูกฝังให้นักเรียน ใฝ่รู้ด้วยตนเองอย่าง ต่อเนื่อง	- กิจกรรมบูรณา การวิชาต่างๆ - กิจกรรม โครงงาน - โครงการเสริม ศักยภาพ - โครงการศูนย์ เพื่อนเด็ก - ประเมินผล ตามสภาพจริง	- อาจารย์ไปศึกษา ต่อในระดับสูง - อาจารย์ไปอบรม สัมมนาวิชาการ กับหน่วยงาน อื่นๆ ทั้งในและ นอก โรงเรียน - จัดอบรมเชิง ปฏิบัติการ ใน เรื่องการเรียนรู้การ สอนที่เน้น นักเรียนเป็น สำคัญ - โครงการ/ โครงการต่างๆ ใน โรงเรียน - การประเมินผล ตามสภาพจริง - การทำงานวิจัย เกี่ยวกับ กระบวนการ เรียนรู้และการ เรียนการสอน - การทำชุด

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ดร.ชนัน	การพัฒนา นักเรียน	การพัฒนาอาจารย์
2.การสื่อความหมาย	- กิจกรรมการฟัง - การพูด - การอ่าน - การเขียน - การใช้ภาษา - การใช้ภาษาในการสื่อสาร - การใช้ IT ในการสื่อสาร	- จัดนิทรรศการหมวดวิชาต่างๆ - กิจกรรมกลุ่มวิชาในชั้นเรียน - ประกวดสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ - ประชาธิปไตยในชั้นเรียนและโรงเรียน	- การทำชุดกิจกรรม - การทำแฟ้มสะสมงานของอาจารย์/หมวดวิชา/โรงเรียน - ทำงานวิจัยในชั้นเรียน - จัดทำวารสารนักเรียน - การจัดทำสารฟ้าขาว - การทำหนังสือประจำปีโรงเรียน - จัดทำผลงานวิชาการ เช่น บทความ ตำรา เอกสารประกอบการสอนแบบฝึกหัด - เสวนาวิชาการแลกเปลี่ยนความรู้เทคนิค - การสอนประสบการณ์สอน - การประชุมผู้ปกครอง/การให้ความรู้สำหรับผู้ปกครอง

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	דררชนี	การพัฒนา นักเรียน	การพัฒนาอาจารย์
			- สารฟ้าขาว
3.ความคิดสร้างสรรค์	-ปลูกฝังให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ -การส่งเสริมให้คิด และสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์แก่สังคม	- กิจกรรมพูดหน้าชั้นเรียน/เสาชง/ชุมชน - การใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร - การโต้ว่าที่ - การเขียนเรียงความ - จดหมาย	
4.ทักษะทางอารมณ์	- ความคุมอารมณ์ตนเองได้ - จัดการกับความขัดแย้งทางอารมณ์ - ความเครียด ความโกรธ ความเกลียด - ความสามารถในการแก้ปัญหาต่างๆ	- กิจกรรมกลุ่มในชั้นเรียน/วิชาจริยศึกษา - โครงการธรรมปฏิบัติ - สวดมนต์ประจำวัน - สัปดาห์	- จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ - ประเมินการทำงาน - ชุมนุมอาจารย์ - งานเสริมหลักสูตรต่างๆของโรงเรียน - งานประจำปีของโรงเรียน

แนวคิดการประเมินโครงการโรงเรียนพัฒนาการคิด

แนวคิดโครงการประเมินโครงการมีอยู่หลากหลาย แต่ในการทำวิจัยเชิงประเมินโครงการโรงเรียนพัฒนาการคิด ได้ประเมิน 3 ด้านดังนี้

1. การประเมินปัจจัยป้อนเข้า (Input Evaluation)
2. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)
3. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation)

การประเมินปัจจัยป้อนเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินที่มุ่งจัดหาข้อมูลและพิจารณาการใช้แหล่งทรัพยากรให้บรรลุเป้าหมายโครงการ ประเมินศักยภาพการดำเนินการกิจ ใช้งบประมาณ เวลา รวมทั้งความสอดคล้องเหมาะสมของวัตถุประสงค์กับเป้าหมายโครงการ อันจะนำไปสู่การพิจารณาตัดสินใจเลือกแบบแผนการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม

การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) ในขั้นนี้จะพิจารณาความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมที่ได้วางแผนไว้แล้วกับที่เป็นจริงครอบคลุมกลยุทธ์ 3 ประการ ได้แก่ 1) ติดตามหรือทำนายข้อบกพร่องในการออกแบบเชิงปฏิบัติหรือขั้นตอนการนำไปใช้ 2) ให้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ และ3) บำรุงรักษาสถิติการปฏิบัติที่เคยเกิดขึ้นไว้ ทั้งนี้ในภาพรวมเพื่อเป็นการมุ่งการตัดสินใจปรับปรุงกิจกรรมการดำเนินงาน

การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ในขั้นนี้เป็นการรวบรวมข้อมูลเพื่อพิจารณาถึงการบรรลุผลที่คาดหวังตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ ข้อมูลจะช่วยให้ตัดสินใจได้ว่าโครงการควรจะดำเนินการต่อไป ยุติหรือขยายต่อไป

จะเห็นได้ว่าการประเมินโครงการเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง มุ่งให้ได้ข้อมูลเพื่อการพิจารณาตัดสินใจในการวิจัยเชิงประเมินโครงการโรงเรียนพัฒนาการคิด

5. ประวัติโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย

โรงเรียนเทศบาล 1 ศรีเกิด

นับจากวันที่ 18 เมษายน 2468 เป็นเวลากว่า 80 ปี แล้ว ที่เทศบาลนครเชียงรายได้จัดการศึกษาให้กับบุตรหลานของเรา

ครั้งนั้นโรงเรียนเทศบาล 1 ศรีเกิด ได้ถือกำเนิดขึ้นชื่อ “โรงเรียนประชาบาล ตำบลเวียง 1 ศรีเกิด” โดยมีครู แสงทอง ดีบาโรต เป็นครูคนแรกและคนเดียวอาศัยศาลารายหน้า พระวิหารวัดศรีเกิดเป็นที่เรียน เริ่มจากชั้น ป.1 หรือประถมศึกษาปีที่ 1 จากนักเรียน 40 คน 1 ห้องเรียน

อีก 10 ปี ต่อมา ในปี พ.ศ. 2478 ก็ได้ย้ายจากวัดศรีเกิดมายังวัดเก่า “ลำเปียง” ซึ่งอยู่ใกล้ๆ กันก็ยังคงชื่อ “ศรีเกิด” อันเป็นนามมงคลไว้ โดยอาศัยไม้เก่าๆ จากการรื้อค่ายทหารเมิงรายมาสร้างอาคารเรียน 1 หลัง พระจำรัส จิตต์เจริญ ทำหน้าที่ครูใหญ่บริหารโรงเรียนและเป็นครูสอน ขึ้นกับกระทรวง ธรรมการหรือกระทรวงศึกษาธิการในปัจจุบัน

จากนั้นในปี 2480 ที่ตำบลเวียงได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลเมืองเชียง นายอำเภอเมือง ผู้บริหารเทศบาลศรีเกิดมาอยู่ในความดูแลของเทศบาลพร้อมกับเปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียนเทศบาล 1 ศรีเกิด” ตั้งแต่วันที่ 5 กรกฎาคม 2480 เป็นต้นมา

กว่า 60 ปี มาแล้ว โรงเรียนเทศบาล 1 ศรีเกิดถึงปัจจุบัน มีผู้บริหารคือครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่และผู้อำนวยการมาแล้ว 10 คน คือ ครูใหญ่ ตาบริดน์ วิชัยศิริ, ชม ชัยวัฒน์ , อิน ดวงสุวรรณ

, ทองอินทร์ ชีแสง , อรุณ อินทยศ ,ศุภชัย ยอดเมือง, อาจารย์ใหญ่ จันทรเพ็ญ เอกเอี่ยมสน, ผู้อำนวยการ สนั่น ดาวทอง, จันทรสวย์ เจริญศัตถารักษ์ และสมบุรณ์ น้อยหม้อ คนปัจจุบัน

ถึงวันนี้ปี 2549 โรงเรียนเทศบาล ศรีเกิด ได้ทำชื่อเสียง ให้กับเทศบาลนครเชียงราย โดยเป็นส่วนหนึ่งในจำนวนไม่กี่โรงเรียนของจังหวัดเชียงรายและของประเทศที่ผ่านการรับรองมาตรฐานการศึกษาจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) องค์การอิสระระดับชาติที่ให้โรงเรียนเทศบาล 1ศรีเกิด ผ่านเกณฑ์มาตรฐานทั้ง 14 มาตรฐาน ในขั้นดีและดีมาก (ผู้บริหารโรงเรียน 5 มาตรฐาน ครูผู้สอน 2 มาตรฐาน นักเรียน 7 มาตรฐาน) นำความภาคภูมิใจและตัวอย่างอันดีมาสู่ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเทศบาลนครเชียงรายทุกระดับชั้น ทุกโรงเรียนในสังกัด

ปัจจุบัน โรงเรียนเทศบาล 1 ศรีเกิด มีเนื้อที่ 6 ไร่เศษ ตั้งอยู่ที่ “ประตูเจ้าชาย” ถนนพหลโยธินในเขตเทศบาลนครเชียงราย มีอาคารเรียนมาตรฐาน 4 หลัง อาคารพลศึกษา (เอนกประสงค์) โรงอาหาร ห้องสมุดและโรงฝึกงาน บ้านพักภารโรง เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล 60 คน ประถมศึกษา 664 คน มัธยมศึกษา 264 ครู 45 ครูจ้างสอน 2 นายสมบุรณ์ น้อยหม้อ น้อยหม้อ เป็นผู้อำนวยการ โดยมีวิสัยทัศน์ว่า “ภายในปี 2550 เราจะร่วมมือกับทุกฝ่าย จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ได้มาตรฐานขั้นแนวหน้ารักการเล่นกีฬาตามถนัด นำหลักธรรมทางศาสนามาปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ใช้คอมพิวเตอร์อย่างผู้เชี่ยวชาญ สามารถสื่อสารหลายภาษา เล่นดนตรีเล่นนาได้ ชำนาญ มีทักษะการใช้ชีวิต โดยไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและอบายมุข เพื่อเป็นเยาวชนเชียงรายมีคุณภาพ”

“ที่โรงเรียนเทศบาลเราได้ผ่านการประเมินจาก สมศ. เป็นเพราะเราร่วมมือกันทุกฝ่าย ทั้งผู้บริหารการศึกษาเทศบาล ครูอาจารย์ ชุมชน วัด เด็กนักเรียน ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษา เราร่วมมือกันเป็นอย่างดี ถือเป็นความสำเร็จของทุกฝ่าย”

“วิธีการประเมินของ สมศ. เขาจะออกสัมภาษณ์ชุมชนข้างเคียง แม่ค้าโรงอาหาร นักเรียนวัดข้างในโรงเรียน แม้แต่ผู้ปกครองที่มาส่งนักเรียน เราไม่สามารถล่วงรู้เลยว่าเขาสอบเรื่องอะไรบ้าง เขาจะเก็บความรู้สึกอย่างละเอียด จนถึงวันที่ประเมินวันสุดท้าย เขาจึงเชิญคณะกรรมการของโรงเรียนเข้ารับฟังผลการประเมินแจ้งให้เราทราบด้วยวาจาแล้วจึงมีหนังสือตามมาภายหลัง”

“นับจากนี้ไป ทุกฝ่ายก็คงจะต้องรักษามาตรฐานโรงเรียนเทศบาล 1 ศรีเกิดเอาไว้ตลอดไป ให้สมกับที่เราเป็นโรงเรียนเทศบาลนครเชียงรายแห่งแรก”

รายชื่อคณะกรรมการสถานศึกษา

1. นายชรินทร์	แจ่มจิต	ประธานกรรมการ
2. นายถนอม	ทิพพิลา	กรรมการ
3. นางสาวนันท์	ชมพูนรินทร์	กรรมการ
4. นายปิยะพงศ์	เชื้อเจ็ดคน	กรรมการ

5. นายศิริพันธ์	ปราบพล	กรรมการ
6. นายอัญเชิญ	ก. บัวเกสร	กรรมการ
7. นายไสว	ศรีประสิทธิ์	กรรมการ
8. นางอนงค์	ปุดำ	กรรมการ
9. นายประเสริฐ	จันะบุญเรือง	กรรมการ
10. นายจรศักดิ์	อนันตไพรวลัย	กรรมการ
11. นายบุญมา	ขัตติยะ	กรรมการ
12. นายวิทยา	จงพิทักษ์ธรรม	กรรมการ
13. นายสมทรง	เชื่อนเพชร	กรรมการ
14. นายสมพงษ์	สันธิราษฎร์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
15. นายสมบูรณ์	น้อยหมอ	กรรมการและเลขานุการ

โรงเรียน “เด็กหัวแหลม” เทศบาล 2 หนองบัว

ต่อมาในปี 2473 วัดเซตะวัน หรือที่เราเรียกกันดีในชื่อ “วัดพระนอน” ได้ให้ใช้ศาลาวัดเป็นสถานศึกษา ใช้ชื่อว่า “โรงเรียนประชาบาลบ้านหนองบัว”

อีก 7 ปี ต่อมาชาวบ้านหนองบัวได้เห็นคุณค่าของการศึกษาก็ได้ช่วยกันบริจาคที่ดินและเงินสมทบกับงบประมาณของกระทรวงศึกษาธิการก่อสร้างอาคารเรียนขึ้นที่บริเวณด้านเหนือของวัดเซตะวัน บนที่ดิน 7 ไร่เศษ ด้วยงบประมาณ 800 บาท สำหรับอาคารเรียนขนาด 8 คูณ 32 เมตร หรือ 256 ตารางเมตร 1 หลัง อันเป็นอาคารเรียนหลังแรกของโรงเรียนเทศบาล 2 หนองบัว ซึ่งปัจจุบันได้เจริญก้าวหน้าขึ้น มีอาคารเรียนทันสมัย ได้มาตรฐานถึง 4 หลัง พร้อมโรงอาหาร เอนกประสงค์ ด้วยเหตุนี้โรงเรียนจึงมีคำขวัญว่า “เรียนดี มีวินัย จิตกายแจ่มใส ภูมิใจท้องถิ่น” มุ่งพัฒนาการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษา ร่วมอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้เรียนเป็นคนดี มีความรู้ ความสามารถและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข “

โรงเรียนเทศบาล 2 หนองบัว จึงนอกจากจะจัดการศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบายของผู้บริหารเทศบาลนครเชียงรายแล้ว ยังมีความโดดเด่นในเรื่องการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น การอนุรักษ์และส่งเสริมนาฏศิลป์และดนตรีพื้นบ้านล้านนา ดังได้จัดโครงการ “ฮักบ้านเฮา” ขึ้นเป็นประจำทุกปีเสมอมา

ยิ่งกว่านั้น ปัจจุบันโรงเรียนเทศบาล 2 หนองบัว ยังได้รับการคัดเลือกเป็น “ศูนย์เสาะหาและพัฒนาเด็กหัวแหลม” สังกัดศูนย์ส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษแห่งชาติ (สมพช.) ซึ่งเป็นองค์กรหนึ่งในสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) สำนักนายกรัฐมนตรี อีกด้วย

บทบาทหน้าที่ของศูนย์เสาะหาและพัฒนาเด็กหัวแหลม

1. เป็นศูนย์พัฒนาเด็กหัวแหลมที่อยู่ในท้องถิ่น

2. เป็นศูนย์เสาะหาเด็กหัวแหลมในห้องถิ่นและบริเวณใกล้เคียง
3. เป็นศูนย์ห้องถิ่น (depot) ที่รับเด็กหัวแหลมที่ได้รับการพบในพื้นที่นั้นและเป็นสถานที่ส่งต่อเมื่อเด็กหัวแหลมในห้องถิ่นต้องการการพัฒนามากกว่าที่ศูนย์จะมีให้
4. เป็นศูนย์เรียนรู้และพัฒนาด้วยตนเอง (Self access learning) ให้เด็กหัวแหลม เรียนรู้จากกิจกรรม สื่อการเรียนรู้ และผ่านทาง distance learning
5. เป็นศูนย์พบปะของเด็กหัวแหลม (Peer Group) ในห้องถิ่น
6. เป็นศูนย์จุดประกาย (Inspiring) ที่ผู้เชี่ยวชาญและผู้รู้ในห้องถิ่นมาทำกิจกรรมกับเด็ก ทำให้ศักยภาพที่ซ่อนเร้นของเด็กได้ฉายออกมา และสามารถค้นพบเด็กหัวแหลม
7. เป็นศูนย์กิจกรรมพื้กับน้องที่เด็กหัวแหลมรุ่นพี่และนักเรียนทุนที่กลับจากต่างประเทศ ทำกิจกรรมร่วมกับเด็กหัวแหลมในห้องถิ่น ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน เรียนรู้ห้องถิ่น และมีการเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่าย
8. เป็นศูนย์ประชุมทางไกลระหว่างศูนย์เสาะหา และพัฒนาในที่ต่าง ๆ และสำนักงานใหญ่ ศูนย์ส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษแห่งชาติ
9. เป็นศูนย์ให้ข้อมูลข่าวสารเรื่องการเสาะหาพัฒนาเด็กหัวแหลมในห้องถิ่น
10. เป็นศูนย์ประชุมของคณะทำงานส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษเป็นรายบุคคล
11. เป็นศูนย์ทดสอบในห้องถิ่นที่มีผู้ได้รับอนุญาต ใช้แบบทดสอบและปฏิบัติตามมาตรฐานของศูนย์ส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษแห่งชาติ
12. เป็นศูนย์ฝึกอบรมในห้องถิ่น
13. เป็นศูนย์เตรียมตัวด้านภาษาอังกฤษให้เด็กหัวแหลมเพื่อเข้ารับการเรียนรู้ผ่านอินเทอร์เน็ต
14. เป็นศูนย์ที่รับรองเป็นเครือข่าย โดยศูนย์ส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษแห่งชาติ
15. เป็นศูนย์ถ่ายทอดความรู้ Knowledge and Know - how transfer สู่โรงเรียนและห้องถิ่น

เกณฑ์การคัดกรองเด็กหัวแหลมเข้าสู่ศูนย์

1. ผ่านการสอบคัดเลือก โดยศูนย์ส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษแห่งชาติ CTY Thailand 2005
2. มีผลการเรียนดีเด่น 1% ของโรงเรียน
3. เรียนดีในเกณฑ์เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 95% ของระดับชั้นของโรงเรียน
4. มีความสามารถโดดเด่นในด้านใดด้านหนึ่งจนเป็นที่ประจักษ์ยอมรับ
5. มีความสามารถพิเศษในด้านใดด้านหนึ่งที่ศูนย์อื่นส่งมาให้เรียนรู้ร่วมกัน

การเสนอชื่อเด็กเข้าสู่ศูนย์ฯ โดยบุคคลดังต่อไปนี้

1. สมัครด้วยตนเอง
2. ผู้ปกครอง พ่อ แม่
3. โรงเรียน
4. ครู
5. ผู้นำท้องถิ่น
6. บุคคลอื่น เช่น พระสงฆ์, ศาสนาจารย์ ฯลฯ

ขั้นตอนในการส่งเด็กเข้าสู่ศูนย์

1. แสดงผลการเรียนรู้ที่มีผู้อำนวยการสถานศึกษาลงนามของเด็กภาคเรียนที่ผ่านมาหรือปีที่ผ่านมา
2. รูปถ่ายหน้าตรงขนาด 1 นิ้ว หรือที่ถ่ายไว้ไม่เกิน 6 เดือน
3. ใบประกาศหรือหลักฐานที่แสดงว่ามีความสามารถโดดเด่น
4. หนังสือรับรองจากศูนย์ฯ อื่นที่ต้องการให้เด็กเข้าร่วม

เป้าหมายของการพัฒนาเด็กหัวแหลมของศูนย์

หลักในการพัฒนาของศูนย์เสาะหาและพัฒนาเด็กหัวแหลมเน้นความต้องการในการพัฒนาและลีลาการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของแต่ละคนและทุกคนเลือกใช้เครื่องมือในการพัฒนาตนเองที่เหมาะสม เช่น หนังสือคอมพิวเตอร์ กิจกรรมทดลอง การร่วมกิจกรรมกับผู้มีความสามารถเฉพาะด้าน เป็นต้น

รายชื่อคณะกรรมการสถานศึกษา

1. คุณวันชัย	นุสวัตร์	ผู้ทรงคุณวุฒิประธานกรรมการ
2. คุณสมศักดิ์	หลวงสุภา	ตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรองประธาน
3. คุณแสงนวล	หลวงสุภา	ผู้แทนคุณวุฒิ กรรมการ
4. คุณเสงี่ยม	นันทรัตน์	ผู้แทนคุณวุฒิ กรรมการ
5. คุณจารุณี	จันทเทพ	ผู้แทนคุณวุฒิ กรรมการ
6. คุณจรรยา	กันทาสุวรรณ	ผู้แทนคุณวุฒิ กรรมการ
7. ร.ต.อ.เสรี	วังมณี	ผู้แทนคุณวุฒิ กรรมการ
8. คุณเกษิณี	รัตนอุบล	ผู้แทนคุณวุฒิ กรรมการ
9. คุณสนั่น	อะทะสุวรรณ	ตัวแทนองค์กรศาสนา กรรมการ
10. คุณมิ่ง	วงศ์สุภา	ตัวแทนองค์กรศาสนา กรรมการ
11. คุณจันทนา	ทาวรัตน์	ตัวแทนศิษย์เก่า กรรมการ
12. คุณประทัด	เครือคำ	ตัวแทนชุมชน กรรมการ

13. คุณปรานี	เชษฐบุติ	ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน กรรมการ
14. คุณภรณา	ดารินทร์	ตัวแทนครู กรรมการ
15. คุณจันทร์สวย	เจริญศาสตร์รักษ์	กรรมการเลขานุการโดยตำแหน่ง

โรงเรียนเทศบาล 3 ศรีทรายมูล

ในราวปี พ.ศ. 2500 ชุมชนในเขตเทศบาลขยายใหญ่ขึ้นโดยเฉพาะทางด้านทิศตะวันออก ได้เกิดชุมชนใหม่ ๆ ขึ้นหลายแห่ง ประกอบกับโรงเรียนเทศบาล 2 หนองบัวเริ่มมีความหนาแน่นขึ้น พระครู พรหมลังกา (อินสม อินจักโก) เจ้าอาวาสวัดศรีทรายมูล เห็นว่านักเรียนในชุมชนรอบวัดศรีทรายมูล เดินทางไปเรียนที่โรงเรียนบ้านหนองบัวไม่สะดวกและไกลท่านจึงได้ปรึกษากับผู้ใหญ่บ้าน 3 หมู่บ้าน ต.รอบเวียงคือ หมู่ 9 หมู่ 10 และ 11 จัดตั้งโรงเรียนขึ้นใหม่ โดยใช้ชื่อว่า "โรงเรียนบ้านเมืองรัง" จากเงินบริจาคของประชาชน 3 หมู่บ้าน จำนวน 8,000 บาท ซื้อที่ดิน 4 ไร่ สร้างอาคารเรียนชั้น 1 หลัง เปิดสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงปีที่ 4 มีนายอำนาจ พรหมเทพ เป็นครูใหญ่คนแรก เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2502

จากนั้นก็ได้มีการพัฒนาโรงเรียนเรื่อยมาตั้งแต่ครูใหญ่ "อำนาจ" คนแรก นายน้อย ลายคราม นางจันทร์เพ็ญ เอกเอี่ยมสิน นางจันทร์รา ภาษีทวีไลธรรม จนถึงอาจารย์ใหญ่ นางยุวดี ทวีชาติ นางกานต์ศิริ ดนลานุภาศ นายไชยมลคล พุ่งเพ็ญ และผู้อำนวยการสมบุรณ์ น้อยหอม ต่อด้วย ผอ. สนั่น จอมใจ

ปัจจุบันโรงเรียนเทศบาล 3 ศรีทรายมูล มีนักเรียนทั้งสิ้น 770 คน (2548) เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 บุคลากรครูทั้งสิ้น 35 คน

การจัดการศึกษา

การจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล 3 ศรีทรายมูลเน้นการพัฒนา อยู่ 3 ด้าน ได้แก่

1. พัฒนาด้านผู้เรียน
2. พัฒนาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ
3. พัฒนาครูผู้สอน

โดยด้านที่โรงเรียนให้ความสำคัญมากที่สุดก็คือ การพัฒนาด้านผู้เรียน

โดยในการพัฒนาด้านกระบวนการบริหารนั้น โรงเรียนเน้นการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ทั้งจากคณะครู ผู้ปกครอง และชุมชน โดยดำเนินงานตามแนวคิดการบริหารของเดมมิ่ง (PDCA) คือ มีการวางแผนปฏิบัติตามแผน มีการตรวจสอบวัดผลประเมินผล และมีการเสนอแนวทางในการพัฒนางานเพื่อนำไปแก้ไขในปีการศึกษาต่อไป

งานในโรงเรียนมี 4 ฝ่ายคือ งานด้านวิชาการ ด้านธุรการ การเงิน ด้านปกครอง และด้านบริการ ทั้ง 4 ฝ่ายจะมีกิจกรรมและโครงการรองรับเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานไว้ตลอดปี และกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาทุกกิจกรรม

การพัฒนาครูผู้สอน โรงเรียนได้พัฒนาครูโดยเน้นให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาการเรียนของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง โดย 1 ปี ต้องมีงานวิจัยอย่างน้อย 1 เรื่อง จากการส่งเสริมโรงเรียนได้ส่งผลงานวิจัยของครูส่งเข้าประกวด เนื่องในงานวิชาการระดับภาคของเทศบาลได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง 2 ปี ได้แก่

ปี 2547 นายปรีชา ศรีทา และปี 2548 นางจิตาภา คัทเลอร์ เป็นต้น

ด้านผู้เรียน เป็นงานหลักของโรงเรียนที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และสามารถอยู่ในสังคมได้ โดยเฉพาะการส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนดี โรงเรียนมีโครงการกิจกรรมรองรับมากมาย เช่น

- โครงการโรงเรียนวิถีพุทธ
- กิจกรรมการปฏิบัติธรรมในวันธรรมสวนะ
- กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนร่วมงานวันสำคัญทางชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- กิจกรรมนั่งสมาธิก่อนเรียนภาคบ่าย เพื่อให้เด็กนักเรียนมีจิตใจที่สงบพร้อมที่จะเรียน
- กิจกรรมมอบบรมคุณธรรมจริยธรรม ของครูประจำชั้นทุกๆ วันๆ ละ 30 นาที เป็นต้น

จากการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้ เมื่อมีคณะกรรมการจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพทางการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. มาประเมินด้านคุณธรรม ในมาตรฐานที่ 1 โรงเรียนจึงอยู่ในระดับดีมาก

ส่วนการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นคนเก่งและสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขนั้น โรงเรียนได้เน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้แบบโครงงาน เพราะโครงงานถือว่าเป็นงานวิจัยชิ้นเล็กๆ ของนักเรียน เพราะมีขั้นตอนในการหาความรู้เหมือนกับงานวิจัยทั่วไปที่ผู้ใหญ่ใช้ศึกษาหาความรู้กันและบางโครงงานสามารถส่งประกวดจนได้รับรางวัล

วิสัยทัศน์ : โรงเรียนเทศบาล 3 ศรีทรายมูล จะร่วมกันมุ่งมั่น พัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ สู่ความเป็นเลิศ ตามมาตรฐานเพื่อให้ผู้เรียน เป็นคนดี คนเก่ง นิยมความเป็นไทยและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขภายในปีพุทธศักราช 2551

รายชื่อคณะกรรมการสถานศึกษา

1. นายสมศักดิ์	เวียงไธสง	ประธานกรรมการ
2. นายธงชัย	ตันศิริรุ่งเรือง	ผู้แทนผู้ประกอบการ
3. นางสุพัฒน์	ธินะ	ผู้แทนครู กรรมการ
4. นายอภิวัฒน์	มะโนวรรณ	ผู้แทนองค์กรชุมชน กรรมการ
5. นายสนอง	บุญเรือง	ตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรรมการ
6. นายชมพร	เพ็ญกุล	ผู้แทนศิษย์เก่า กรรมการ

7. นายสมจิต	จิตใจ	ผู้แทนองค์การศาสนา กรรมการ
8. นายอินสอน	หาญจริง	ผู้แทนองค์การศาสนา กรรมการ
9. นายอินคา	หลวงสุภา	ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการ
10. นายสมศักดิ์	กันทาสุวรรณ	ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการ
11. นายปิยะ	รัตนวิมล	ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการ
12. นางสุดา	ประทุมวรรณ	ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการ
13. นายจรรณ	กันทาสุวรรณ	ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการ
14. นายบุญเสริม	อารียะ	ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการ
15. นายสนั่น	จอมใจ	ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษา กรรมการและเลขานุการ

โรงเรียนเทศบาล 4 สันป่าก่อ

โรงเรียนเทศบาล 4 สันป่าก่อ ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2482 เป็นเวลา 60 ปีเศษมาแล้ว ด้วยชาวบ้านในละแวกหมู่ 13 บ้านสันป่าก่อ ตำบลรอบเวียง อำเภอเมืองเชียงราย เห็นความสำคัญของการศึกษา จึงช่วยกันแผ้วถางที่ป่าสาธารณะประโยชน์ 7 ไร่ ในละแวกนั้น เพื่อเปิดโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สอน ป.1 ถึง ป.4 มาเรื่อย จนอีก 27 ปี ต่อมาเทศบาลเมืองเชียงรายได้ขยายมาครอบ "บ้านสันป่าก่อ" โรงเรียนจึงได้โอนย้ายมาสังกัดเทศบาลเมืองเชียงรายเป็นโรงเรียนเทศบาล 4 สันป่าก่อ โดยมีนายสนั่น ดาวทอง เป็นอาจารย์ใหญ่คนแรก

ปัจจุบันเป็นโรงเรียนเทศบาล 4 สันป่าก่อ เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล จำนวน 4 ห้องเรียน ไปจนถึงระดับประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 18 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 688 คน ครู 27 คน และครูจ้างสอนอีก 2 คนและมีนโยบายที่จะขยายชั้นเรียนออกไปทั้งระดับชั้นอนุบาลและประถมศึกษาเนื่องจากความต้องการของผู้ปกครอง และจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้น รวมทั้งจะขยายถึงระดับมัธยมศึกษาช่วงชั้นที่ 4 ต่อไป โดยเยี่ยให้เป็นโรงเรียนสองภาษา คือภาษาอังกฤษกับภาษาญี่ปุ่น ตามนโยบายของนายกเทศมนตรีนครเชียงรายทั้งนี้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ของโรงเรียนเพื่อกำหนดว่า "ร่วมกันปฏิรูปการศึกษาให้มีคุณภาพประสิทธิภาพและมาตรฐานขั้นแนวหน้า เป็นที่ยอมรับของประชาชนภายในปี 2551" ที่ปัจจุบัน นางอัมพร พุ่งเฟื่อง เป็นผู้ำนวยการสถานศึกษา อนึ่งเป็นที่น่ายินดีที่โรงเรียนนี้มีศิษย์เก่าซึ่งประสบความสำเร็จเป็นถึงคณะบดีครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายและปัจจุบันยังทำคุณประโยชน์ให้กับการศึกษาเชียงราย โดยเป็นที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีนครเชียงราย ประธานมูลนิธิภูมิปัญญาท้องถิ่น ดำเนินงานบริหาร "ศูนย์ส่งเสริมวัฒนธรรมอาชีพ" บ้านน้ำลัดอีกด้วย

"เป็นสถานศึกษาที่มีบทบาทหน้าที่ในการเตรียมเยาวชนพลเมืองให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพสูง คือ เป็นผู้พร้อมด้วยคุณงามความดี มีความเก่ง และรอบรู้ในสิ่งที่ตนชอบหรือถนัด ดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

คุณสมบัติดังกล่าวจะเกิดขึ้นไม่ได้ บุคคลจะต้องผ่านการฝึกฝนจนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้จะเกิดขึ้นตลอดช่วงวัยของเรา แต่...โรงเรียนยังไม่ใช่แหล่งเรียนรู้ที่สมบูรณ์ที่สุด

ด้วยเหตุนี้...ทุกฝ่ายที่ร่วมกันในสังคมนี้ต้องเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ให้ประสบการณ์ อย่างมีคุณค่าแก่เยาวชนตลอดเวลา

โรงเรียน จึงปรารถนาที่จะเห็นทุกๆ ฝ่ายร่วมกันปฏิรูปการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานขั้นแนวหน้า เป็นที่ยอมรับของประชาชนโดยเร็วที่สุด"

นางอัมพร พึ่งเฟื่อง

"จุดเด่นของโรงเรียนเรียนเทศบาล 4 คือ บริเวณที่มีรอยต่อของหลาย หมู่บ้านทำให้มีวัฒนธรรมหลากหลาย อย่างเช่น การฟ้อนนกดของชาวไทยใหญ่ ซึ่งเป็นศิลปะดั้งเดิมของชาวไทยใหญ่ ที่เป็นรกรากของชาวบ้านแถวนี้ ทำให้หมู่บ้านนี้แต่เดิมชื่อว่า "บ้านสันป่าก่อไทยใหญ่" ซึ่งมีชื่อเสียงในด้านการทำขนมจีนน้ำเงี้ยวมาก และต้นกำเนิด "น้ำเงี้ยว" ที่แพร่หลายโดดเด่นอยู่ในจังหวัดเชียงรายทุกวันนี้ ก็มาจากหมู่บ้านนี้เป็นต้นตำรับ ซึ่งเราน่าจะฟื้นฟูวัฒนธรรม อาหารการกิน และการแสดงที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวบ้านในละแวกนี้ขึ้นมา โดยโรงเรียนต้องเป็นศูนย์กลางเพื่อรักษาวัฒนธรรมอันดีงามเหล่านี้ไว้ให้ได้เป็นภูมิคุ้มกันสิ่งแวดล้อม รอบๆ ซึ่งกำลังกลายเป็นแหล่งบันเทิงที่ไม่น่าจะเป็นผลดีแก่เยาวชนอนาคตของเชียงราย ในอนาคต"

ดร.สมบูรณ์ อริยา ศิษย์เก่าโรงเรียนเทศบาล 4 สันป่าก่อ

รายชื่อคณะกรรมการสถานศึกษา

1. นายสมชาย	กุสุวรรณ	ประธานกรรมการ
2. ร.อ. มานพ	วงศ์เมือง	รองประธานกรรมการ
3. นางวันเพ็ญ	สมณะ	กรรมการ
4. นายนัยนา	กิจพิทักษ์	กรรมการ
5. นางมณฑนา	มณีรัตน์	กรรมการ
6. นายดวงคำ	หัสตะผะสุ	กรรมการ
7. นางอำไพ	เสาร์สุวรรณ	กรรมการ
8. นายทองอินทร์	กิตติรัตน์	กรรมการ
9. นายคำใส	สุภาวรรณ	กรรมการ
10. นายวิชัย	บ่อคำเขียว	กรรมการ
11. นายบุญรัตน์	บันทรส	กรรมการ
12. นายอำนาจ	ทองฟู	กรรมการ

13. นายบุญเทียม	สมสวิง	กรรมการ
14. นายเรืองฤทธิ์	ณ ลำปาง	กรรมการ
15. นางอัมพร	ฟุ้งเฟื่อง	กรรมการ/เลขา

โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า

โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า ถือเป็นโรงเรียนเทศบาลแรกที่มีพื้นที่กว้างที่สุด คือมีพื้นที่ถึง 11 ไร่เศษ จากการบริจาคที่ดินของพ่อน้อย เฉลิมมณีรัตน์ จำนวน 10 ไร่เศษและพ่อบัว สุริยะไชย อีก 1 ไร่เศษ ก่อตั้งโรงเรียนเมื่อปี 2492 ทำให้โรงเรียนมีพื้นที่พอที่จะสร้างสนามฟุตบอลมาตรฐานได้หนึ่งสนาม จนปัจจุบัน โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า มีชื่อเสียงในการแข่งขันฟุตบอลระดับประถมศึกษา สามารถส่งเข้าแข่งขันในระดับเขตและระดับภาคการศึกษามาแล้ว

นอกนากนั้นโรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า ยังมีชื่อเสียงในด้านการแสดงวงเมโรเดียน ฝีมือในระดับชนะเลิศภาคเหนือและได้เข้าประกวดระดับประเทศมาแล้ว ทั้งนี้ในด้านการศึกษาดั้งแต่ครูใหญ่คนแรก จุ้ย ทิพย์นวล มาจนถึง ผอ. คนปัจจุบัน ไชยมงคล ฟุ้งเฟื่อง โรงเรียนก็ได้พัฒนาการศึกษา มาโดยตลอดจากอาคารเรียนมุงใบตอง 1 หลัง ในปี 2492 จนมามีอาคารเรียนที่ทันสมัยภายใต้การสนับสนุนของเทศบาลเมืองเชียงรายถึง 4 หลังในปัจจุบัน จำนวน 23 ห้องเรียน เปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียนทั้งสิ้น 818 คน ครู 39 คน และในอนาคตอันใกล้จะขยายห้องเรียนเป็น 36 ห้อง อัตราครู 50 คน ให้สามารถรองรับนักเรียนได้ไม่น้อยกว่า 1,260 คน โดยจะเน้นภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง และภาษาจีนเป็นภาษาเสริมให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามนโยบายของนายกเทศมนตรีนครเชียงราย เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้ได้มาตรฐานตามวิสัยทัศน์ที่ว่า “มุ่งปฏิรูปการเรียนรู้ ทั้งครูและนักเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษาโดยความร่วมมือจากชุมชน”

รายชื่อคณะกรรมการสถานศึกษา

1. นางบังอร	มะลิทิน	ประธานกรรมการ
2. นายสัมฤทธิ์	เมืองโคตร	กรรมการผู้แทนผู้ปกครอง
3. นายถนอมศักดิ์	มณีชาติ	กรรมการผู้แทนครู
4. นายนรินทร์	เนตรสุวรรณ	กรรมการผู้แทนองค์กรชุมชน
5. นายจำรัส	มณีรัตน์	กรรมการผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
6. นายจรินทร์	วิวัฒน์ไผตรี	กรรมการผู้แทนศิษย์เก่า
7. นายประชุม	อุดมศิลป์	กรรมการผู้แทนองค์กรศาสนา
8. นางเปรมศรี	เรืองวัฒนา	กรรมการผู้แทนองค์กรศาสนา
9. นายมารพ	สุทธิศิลป์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
10. นายสนั่น	เนตรสุวรรณ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
11. นายศิริระ	อารินทร์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

12. นายประสงค์	แปงสนิท	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
13. นางจันทร์สุข	ตันประยูร	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
14. นายสมาน	มณีรัตน์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
15. นายไชยมงคล	ฟุ้งเฟื่อง	กรรมการและเลขานุการ

โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย

โรงเรียนเทศบาล 6 ถือเป็นโรงเรียนแรกที่เข้าสู่เทศบาลเชียงรายยุคใหม่ที่มีนายวันชัย จงสุทธานมณี เป็นนายกเทศมนตรีเมืองเชียงรายสมัยแรก ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2538 ถึงเดือนพฤศจิกายน 2542 ระหว่างนั้น เทศบาลเมืองเชียงรายได้ขยายเขตออกไปถึง 60.85 ตารางกิโลเมตร ซึ่งได้รวมเอา “ศูนย์ราชการฝั่งหมิ่น” เข้าไว้ด้วย

นายวันชัย จงสุทธานมณี นายกเทศมนตรีกับนายทวี ธรรมอดิสัย ปลัดเทศบาลเมืองเชียงราย จึงได้คิดกันว่าน่าจะมีโรงเรียนเทศบาลเกิดขึ้นใหม่อีกสักแห่ง หลังจากที่โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้าตั้งมาเกือบ 50 ปีแล้ว ยังไม่มีการตั้งโรงเรียนเทศบาลใหม่ขึ้นเลย เมื่อเทศบาลได้ขยายเขตออกไปอย่างกว้างขวางแล้ว ก็ควรจะมีโรงเรียนใหม่ไว้รองรับนักเรียนในเขตเทศบาลที่เพิ่มขึ้น จึงได้ดำเนินการของบประมาณสนับสนุนจากสำนักงานฉลากกินแบ่งรัฐบาล ได้รับงบประมาณสนับสนุนมา 10 ล้านบาท รวมกับงบประมาณจากเทศบาลอีก 7 ล้านบาทเศษ จัดตั้งโรงเรียนเทศบาล 6 ฉลากกินแบ่งรัฐบาลบนเนื้อที่ 34 ไร่เศษที่ได้รับอนุมัติจากผู้ว่าราชการจังหวัด วิจารณ์ ไชยพันธ์ ให้ใช้พื้นที่สำรองส่วนราชการในเขตศูนย์ราชการฝั่งหมิ่น เปิดโรงเรียนทำการสอนปีการศึกษาแรก เมื่อ 10 พฤษภาคม 2542

ระหว่างนั้น รัฐบาลได้อนุมัติให้เปิดมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ที่จังหวัดเชียงรายขึ้นด้วย แต่มหาวิทยาลัยอยู่ระหว่างการก่อสร้างที่ “ดอยแม่” ด.แม่ข้าวต้มทำสุดไม่พร้อมที่จะเปิดการเรียนการสอนแต่หากจะรอต่อไป ก็จะทำให้เชียงรายเสียโอกาส เทศบาลเมืองเชียงรายจึงให้มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงใช้สถานที่โรงเรียนเทศบาล 6 เปิดทำการสอนไปพลางก่อน

ดังนั้น นักศึกษามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงรุ่นแรกจึงได้ใช้สถานที่โรงเรียนเทศบาล 6 นี้เอง เป็นสถานที่เรียน ซึ่งต่อมาเป็นแรงบันดาลใจให้นายวันชัย จงสุทธานมณี นายกเทศมนตรี มุ่งมั่นที่จะสร้างรากฐานการศึกษาให้กับบุตรหลานของชาวเชียงรายอย่างเต็มกำลังความสามารถ รวมทั้งสร้างความสัมพันธ์อันดีกับมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง อันนำมาสู่ความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาเทศบาลนครเชียงรายที่ได้มาตรฐานคุณภาพมาทุกวันนี้

โรงเรียนเทศบาล 6 มีนายสุนทัศน์ บุตรสาร เป็นผู้บริหารสถานศึกษาคนแรก และเป็นผู้อำนวยการมาจนถึงปัจจุบันมีนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นถึงมัธยมศึกษาตอนปลายถึง 1,582 คน ครู 80 คน จากที่เคยมีนักเรียนเพียง 80 คน ครู 8 คน ในปี 2542 ที่ทำพิธีเปิดโรงเรียนอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2542

ถึงวันนี้ โรงเรียนเทศบาล 6 ภายใต้การสนับสนุนของนายกเทศมนตรี และผู้บริหารเทศบาลเมืองนครเชียงราย เพียง 7 ปี มีอาคารเรียนมาตรฐานแล้ว 4 หลัง อาคารเอนกประสงค์ 2

หลัง โรงอาหาร 1 หลัง และกำลังก่อสร้างอาคารเอนกประสงค์ 3 ชั้นอีก 1 หลังเพื่อใช้ชั้นล่าง จัดเป็นสถานที่ประชุม ส่วนชั้น 2 และชั้น 3 ใช้เป็นสถานที่พักครูอาจารย์มาจากต่างประเทศ ตามโครงการแลกเปลี่ยนการศึกษาระหว่างโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงรายกับโรงเรียนและสถาบันการศึกษาอื่นๆ ที่มีชื่อเสียงทั้งในและต่างประเทศ เพื่อประหยัดงบประมาณและสร้างความใกล้ชิดระหว่างครูอาจารย์กับนักเรียนโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย

ยิ่งกว่านั้น ผังตรงข้ามกับโรงเรียนเทศบาลนครเชียงรายยังจะขยายโรงเรียนออกไป โดยสร้างเป็น “ศูนย์การเรียนรู้ และนันทนาการเฉลิมพระเกียรติ” เพื่อรองรับโครงการสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจที่จะมีโรงเรียนกีฬา สนามฟุตบอล และลานออกกำลังกาย ที่ประชาชนสามารถเข้าไปใช้บริการได้

ในส่วนของนักเรียนเทศบาล 6 ที่จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย สามารถสอบเข้าสถาบันการศึกษาต่างๆ ได้เป็นจำนวนมาก ทั้งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เป็นต้น

ทั้งนี้นายกเทศมนตรีและโรงเรียนมีนโยบายแน่วแน่ที่จะให้โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงรายเป็นเลิศในด้านวิชาการ โดยเฉพาะด้านภาษาอังกฤษและภาษาจีน จึงได้มีโครงการแลกเปลี่ยนครูและนักเรียนกลับต่างประเทศ เช่น เมืองยูเนี่ยน สหรัฐอเมริกา เมืองสิบสองปันนา และเมืองยู่ซี ในมณฑลยูนนานของจีน

รายชื่อคณะกรรมการสถานศึกษา

1. นายไววิทย์	ชัยถาวร	ผู้ทรงคุณวุฒิ ประธานกรรมการ
2. นายบุญล้อม	ดีเสริมยศ	ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการ
3. นายคำ	ไพศาลสิทธิการ	ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการ
4. พ.ต.ท. ดเรศ	กัลยา	ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการ
5. นายบรรเจิด	หลากสุขถม	ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการ
6. นายสัน	หน่อปิ่น	ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการ
7. นางมนตรี	สันธิ	ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการ
8. พระครูขันติพลการ		ผู้แทนองค์กรศาสนา กรรมการ
9. พระครูพรพิพัฒน์รัตนพงษ์		ผู้แทนองค์กรศาสนา กรรมการ
10. นายปรีชา	อนุรักษ์	ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรรมการ
11. นางตะวันฉาย	เฟื่องวัฒนาพานิช	ผู้แทนผู้ประกอบการ กรรมการ
12. นายประเสริฐ	ดีทายาท	ผู้แทนครู กรรมการ
13. นางเนติกานต์	สุวรรณเพชร	ผู้แทนครู กรรมการ
14. นายจำรัส	ไชยมูล	ผู้แทนครูกรรมการ
15. นายสุนันต์	บุตรสาร	ผู้อำนวยการสถานศึกษา กรรมการและเลขานุการ

เพิ่มโอกาสสู่ความเป็นเลิศด้านวิชาการและกีฬา

ตั้งอยู่บนเนื้อที่ 47 ไร่ บริเวณศูนย์ราชการฝั่งหมิ่นตรงข้ามกับโรงเรียนเทศบาล 6 ซึ่งแต่เดิมเคยมีโครงการจัดตั้งโรงเรียนฟุตบอลนานาชาติ แต่ติดขัดเรื่องกฎหมายที่ดินราชพัสดุ กรมธนารักษ์ไม่สามารถจะให้ต่างชาติเข้ามาครอบครองดำเนินการได้ เทศบาลนครเชียงรายจึงขอใช้เพื่อการศึกษา โดยเพิ่มโอกาสสู่ความเป็นเลิศด้านภาษาไทย อังกฤษ จีน และวิทยาการคอมพิวเตอร์ ให้กับโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสทรงเจริญพระชนมายุ 80 พรรษา ในปี 2550 ขึ้นแทน เพื่อเพิ่มศักยภาพทางการศึกษาตามแผนพัฒนาของเทศบาลและสร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับลูกหลานชาวเชียงราย ซึ่งคาดว่าโรงเรียนและศูนย์แห่งนี้จะสามารถรองรับนักเรียนนักศึกษา ได้อีกไม่น้อยกว่า 5,000 คน

ความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้น

นับตั้งแต่ชาวเชียงรายรณรงค์ เพื่อให้ได้มาซึ่งมหาวิทยาลัย เทศบาลนครเชียงรายก็ได้มีบทบาทอย่างแข็งขันที่จะผลักดันให้เกิดมหาวิทยาลัยแห่งแรกขึ้นที่จังหวัดเชียงราย ทั้งการร่วมบริจาคเงินกองทุนรณรงค์ เงินสมทบทุนสร้างมหาวิทยาลัยและการเข้าร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัด หอการค้าและสื่อมวลชนจังหวัดเชียงรายเข้าต่อรองรัฐบาลโดยตรง โดยในวันที่ 4 มีนาคม 2539 นายกเทศมนตรี และนางรัตนา จงสุทธานมณี ส.ส.เชียงรายเขต 1 ร่วมกับนายณรงค์ วงศ์วรรณ ประธานคณะที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี นายคำรณ บุญเชิด ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย และคณะกรรมการรณรงค์เพื่อมหาวิทยาลัยและรถไฟ (กมฟ.) หอการค้าจังหวัดเชียงราย ตลอดจนสื่อมวลชนจังหวัดเชียงรายได้เดินทางเข้าพบนายบรรหาร ศิลปอาชา นายกรัฐมนตรีที่ทำเนียบรัฐบาล พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมที่กระทรวงกลาโหม นายบุญชู ตรีทอง รัฐมนตรีว่าการทบวง ที่ทบวงมหาวิทยาลัย ทุกท่านต่างรับปากที่จะพิจารณาให้เชียงรายมีมหาวิทยาลัยเพื่อเกิดพระเกียรติ “สมเด็จพระเจ้า” ที่ทรงตั้งพระราชปณิธานจะ “ปลูกป่าสร้างคน” ที่จังหวัดเชียงราย

เป็นที่น่าอัศจรรย์อย่างยิ่งด้วยพระบารมีปกเกล้าฯ แน่แท้ที่บันดาลให้ในวันที่ 5 มีนาคม 2539 (วันนักขัต) วันรุ่งขึ้นนั่นเอง นายบรรหาร ศิลปอาชา นายกรัฐมนตรีได้นำเรื่องนี้เข้าพิจารณาในคณะรัฐมนตรีเป็นวาระจร และคณะรัฐมนตรีก็มีมติเป็นเอกฉันท์ให้จัดตั้งมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงขึ้นที่จังหวัดเชียงราย ตามความประสงค์และเสียงเรียกร้องของชาวเชียงราย

หลังจากนั้นอีกสองปีต่อมาเมื่อได้สถานที่แน่นอนแล้ว ในวันที่ 26 มีนาคม 2541 ชาวเชียงรายก็ได้ลงทุนลงแรงร่วมกันบุกเบิกเปิดทางเข้ามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ดอยง่าม สถานที่ตั้งมหาวิทยาลัยในปัจจุบัน อีกทั้งยังได้ลงเงินพัฒนาทางเข้าที่ยังเป็นทุ่งนาป่าดงจากถนนพหลโยธินไปถึงสถานที่ก่อสร้างมหาวิทยาลัยในเวลาต่อมา จนก้าวหน้ามาเป็นทางเข้ามหาวิทยาลัยที่กว้างขวางสว่างาม เช่นปัจจุบันและในปลายปีนั่นเอง เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2541 นายกเทศมนตรีนคร

เชียงราย นายวันชัย จงสุทธานามณี ก็ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง (ชุดแรก) ร่วมกับ นายณรงค์ วงศ์วรรณ และนายคำรณ บุญเชิด 3 ผู้ทรงคุณวุฒิในภาคเหนือ ร่วมกับ ผู้ทรงคุณวุฒิอื่นๆ จากส่วนกลาง

จากจุดนี้เอง ได้ก่อให้เกิดการพัฒนามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว อีกทั้งยังจุดประกายความคิดนายกเทศมนตรี "วันชัย" สมัยแรก (2538 - 2542) ที่จะดำเนินการพัฒนาการศึกษาเทศบาลนครเชียงรายป้อนให้กับสถาบันอุดมศึกษามหาวิทยาลัยในเชียงรายอย่างจริงจัง เมื่อชาวเชียงรายเรียกร้องให้เปิดการเรียนการสอนระดับมหาวิทยาลัยขึ้นในจังหวัดเชียงรายทันทีซึ่งขณะนั้นเชียงรายยังไม่มีมหาวิทยาลัยเลย มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงก็ยังไม่ได้ทำการก่อสร้าง ขณะเดียวกัน โรงเรียนเทศบาล 6 สลากกินแบ่งรัฐบาลเพิ่งจะสร้างเสร็จ และจะเปิดสอนปีการศึกษาแรก ในวันที่ 30 พฤษภาคม 2542 ด้วยวิสัยทัศน์อันยาวไกลของนายวันชัย จงสุทธานามณี นายกเทศมนตรีเมืองเชียงราย (ขณะนั้น) ในฐานะกรรมการสภามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงก็ได้เสนอให้มหาวิทยาลัยใช้สถานที่โรงเรียนเทศบาล 6 เป็นสถานที่เรียนของนักเรียนรุ่นแรกไปพลางก่อน นายประจวบ ไชยสาส์น รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยและ ผศ.ดร. วันชัย ศิริชนะ ปลัดทบวงมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เกิดความสนใจได้เดินทางมาตรวจดูสถานที่โรงเรียนเทศบาล 6 แล้วจึงตัดสินใจเปิดรับสมัครนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงรุ่นแรก และเปิดการเรียนการสอนขึ้น ในเดือนมิถุนายน 2542 ที่โรงเรียนเทศบาล 6 ปีนั้นเลย ทำให้มหาวิทยาลัยไม่ต้องรอไปจนกว่าอาคารเรียนที่ถอยแถมจะสร้างเสร็จอีกหลายปีและเป็นแรงผลักดันให้รัฐบาลชุดต่อๆ มาจัดสรรงบประมาณให้มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงในการก่อสร้างและพัฒนาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่องเต็มเม็ดเต็มหน่วย มาจนมหาวิทยาลัยมีความมั่นคงสง่างามด้วยเวลาเพียงไม่กี่ปี

ด้วยความสัมพันธ์อันแนบแน่น "ก้าวไปด้วยกัน" เช่นนี้ เทศบาลนครเชียงรายโดยเฉพาะ โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย เชื่อว่าทั้งสองสถาบันนี้ จะร่วมมือกันพัฒนาการศึกษาของจังหวัดเชียงรายให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นอย่างใกล้ชิดตลอดไป สมดังพระปณิธานของ "สมเด็จพระเจ้า" และความปรารถนาของชาวเชียงราย ตลอดกาล

โรงเรียนอนุบาลต้นแบบเทศบาล 7 ผังหมื่น

เทศบาลนครเชียงราย เชื่อมั่นว่า คนเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งยวด ดังนั้น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของนายกเทศมนตรีและคณะผู้บริหารการศึกษาเทศบาลนครเชียงรายที่จะพัฒนาการศึกษาไปสู่ "ความเป็นเลิศในระดับมาตรฐานสากล บนพื้นฐานความเป็นไทยล้านนา" จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาคนตั้งแต่ระดับก่อนปฐมวัยเป็นต้นไป เพื่อเตรียมความพร้อมของเด็กและเยาวชนไปสู่ระดับการศึกษาที่สูงขึ้นส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด สติปัญญา ตลอดจนการเข้าสู่สังคมอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพในอนาคต เทศบาลนครเชียงรายจึงได้จัดตั้งโรงเรียนเทศบาล 7 ผังหมื่นขึ้นในปี 2549 เพื่อให้เป็นโรงเรียนอนุบาลต้นแบบ เน้นการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสำคัญ ใน

ลักษณะเรียนปนเล่น จัดกิจกรรมหลากหลายเพื่อสนองต่อธรรมชาติพื้นฐานและความสนใจให้เกิดการเรียนรู้ในแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสมต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นการเตรียมความพร้อม เด็กระดับอนุบาลให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ความเป็นเมืองท่องเที่ยวและประตูสู่เหลี่ยมเศรษฐกิจที่กำลังดำเนินอยู่ในปัจจุบัน

โรงเรียนอนุบาลต้นแบบ เทศบาล 7 พังหมื่น เปิดทำการสอน ปีการศึกษา 2549 เป็นปีแรก โดยมีนางอนุรักษ บุตรสารเป็นรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ซึ่งเทศบาลนครเชียงรายเชื่อมั่นว่าโรงเรียนนี้จะได้รับการพัฒนาไปสู่โรงเรียนอนุบาลต้นแบบระดับมาตรฐานสากลทุกประการในอนาคตอันใกล้

เทศบาลเชียงราย ได้ดำเนินโครงการศึกษางานของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โรงเรียนเทศบาล 7 พังหมื่น ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาดูงานการจัดการเรียนการสอนระดับอนุบาลศึกษา หลักสูตร 2 ภาษา (English Program) ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีชื่อเสียงเป็นที่นิยมในระดับแนวหน้าของประเทศไทย และจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน คือ โรงเรียนอนุบาลเด่นหล้าและโรงเรียนแอมสอาดรังสิต กรุงเทพมหานคร ในระหว่างวันที่ 26 - 28 เมษายน 2549 นำโดยนางสาวกฤษณา ไตรศิริ ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาและผู้เข้าร่วมศึกษาดูงานประกอบด้วย ศึกษาธิการ ผู้บริหารและคณะครูโรงเรียนเทศบาล 7 พังหมื่น เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล 7 พังหมื่น ตำบลริมกก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ให้เป็นโรงเรียนที่ดีมีคุณภาพและมาตรฐานสู่สากลบนพื้นฐานของวัฒนธรรมไทยแบบล้านนาต่อไป

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาผลงานวิจัยต่างๆ พบว่า ยังไม่มีงานวิจัยโดยตรงที่เกี่ยวกับการประเมินตรงเรียนต้นแบบการสอน แต่อย่างไรก็ตามมีผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาคุณภาพโรงเรียน และการพัฒนาโรงเรียนและการพัฒนาโรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้ประมวลมาจัดรายละเอียดต่อไปนี้

สำนักศึกษาธิการเมืองเจฟเฟอร์สัน รัฐเคนทักกี (สุรศักดิ์ หลาบมาลา. 2529 : 42 - 44 ; อ้างอิงจาก Miller. 1985) ได้จัดทำโครงการเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ของรัฐ โดยการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามรูปแบบของโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

บรรยากาศของโรงเรียน

1. มุ่งเน้นงานด้านวิชาการ
2. นักเรียนมีความคาดหวังในผลการเรียนสูง
3. นักเรียนมีความรักในหมู่คณะของโรงเรียน
4. ครูมีสมรรถภาพสูงและทำงานกันเป็นทีม

5. ยอมรับความเด่นของแต่ละบุคคล

หลักสูตร

1. นักเรียนมีความรู้ไม่ต่ำกว่าระดับชั้นเรียน
2. วางแผนการเรียนการสอนครบตามหลักสูตร

การสอน

1. การบริหารห้องเรียนมีประสิทธิภาพโดยวิธีการวางแผนการเรียนการสอนและบริหารสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนได้เป็นอย่างดี
2. ให้เวลาและความสำคัญทางวิชาการเป็นอันดับแรก
3. การเรียนการสอนเน้นบทเรียนเรียงตามลำดับ ความยากง่าย ควบคุมการทำงานในห้องเรียนให้งานทำสม่ำเสมอ ตรวจสอบผลงานและวิธีการทำงานของเด็ก
4. เน้นการสอนโดยครูเป็นผู้นำในทางวิชาการ
5. เพิ่มเวลาในการทำงานวิชาการของเด็ก
6. วางแผนการสอนให้สูงกว่าระดับชั้นของเด็กตามสมควร
7. เริ่มสอนเลข อ่านและเขียนตั้งแต่ระดับอนุบาล

บริการเรียนการสอน

1. จัดบริการด้านวิธีการสอน หลักสูตร และอุปกรณ์การสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาแต่ละระดับชั้น
2. การย้ายห้องเรียนของเด็กแต่ละคน จะทำก็ต่อเมื่อไม่ทำให้เด็กเสียการเรียน

การประเมินผล

1. ประเมินผลความก้าวหน้าในการเรียนของเด็กเป็นระยะๆ
2. จัดทำบัตรแสดงรายงานแสดงความก้าวหน้าในการเรียนของเด็กแต่ละบุคคล
3. ส่งเสริมให้ทำการสอนอย่างจริงจัง โดยถือว่า ผลการสอนเป็นผลสำเร็จในการเรียนของเด็กแต่ละคน
4. ประเมินผลทั้งความรู้และทักษะ

การสนับสนุนจากผู้ปกครองและชุมชน

1. ติดต่อกับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ
2. กำหนดวัตถุประสงค์ของการให้ที่บ้าน ให้ผู้ปกครองเข้าใจ
3. กวดขันนักเรียนให้เข้าห้องเรียนเป็นประจำ

4. แจ้งพฤติกรรมของเด็กที่โรงเรียนต้องการให้ผู้ปกครองทราบ

5. แจ้งบทบาทที่ผู้ปกครองควรปฏิบัติเพื่อส่งเสริมแรงการเรียนรู้ของเด็ก

หลังจากดำเนินการแล้ว 1 ปี ปรากฏว่า ผลการเรียนรู้ของเด็กเพิ่มขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นรูปแบบที่สามารถพัฒนาการศึกษาได้

กองนโยบายและแผนงาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน(2532 : 20 - 31) ได้ศึกษาแนวการพัฒนาโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาระดับมัธยมศึกษา กล่าวว่า การพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา เอกชน ควรพัฒนา 3 ด้าน คือ

1. พัฒนาประสิทธิภาพของระบบผู้บริหารให้ครอบคลุมปัจจัยต่างๆ ดังนี้

1.1 ความพึงพอใจและเอาใจใส่อย่างแน่วแน่มั่นคงและสม่ำเสมอ ในการแสวงหาปัจจัยตัวป้อนที่ดีมาใช้ในการจัดการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นบุคลากร อาคารสถานที่ หรือวัสดุ - อุปกรณ์

1.2 จัดและบริการให้สภาพแวดล้อมของโรงเรียนมีบรรยากาศแห่งความเป็นมิตรที่เหมาะสมกับสภาพและเป้าหมายของโรงเรียน

1.3 ขวนขวายในการแสวงหา และ เลือกสรรกระบวนการบริหาร และดำเนินงานที่เหมาะสมกับสภาพและเป้าหมายของโรงเรียน

1.4 ให้ความสนใจ ติดตาม และพัฒนาปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ของงาน สามารถวัดหรือสังเกตได้ชัดเจน

2. การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน เช่น ความเป็นกุลสตรี ความสุภาพเรียบร้อย มารยาทไทย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความขยันขันแข็ง ความมีมานะอดทน ฯลฯ

3. การพัฒนาภาพจน์ที่ดีของโรงเรียน โดยสร้างลักษณะเด่นเป็นเอกลักษณ์ของโรงเรียน เช่น การมีกิจกรรมนักเรียนดีเด่นเป็นที่ยอมรับของชุมชน และผู้ปกครอง

นอกจากนี้ยังได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ระดับประถมศึกษาเอกชนที่มีคุณภาพดี ประกอบด้วย

1. โรงเรียนมีจุดหมาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจนนั้น คือ เป็นโรงเรียนที่ดี และใช้ปรัชญาหรือแนวนโยบายที่ดี และเหมาะสมเป็นเครื่องชี้นำ

2. โรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอน และงานกิจกรรมนักเรียนที่ได้มาตรฐาน กล่าวคือ

2.1 มีการปรับหลักสูตรประถมศึกษาให้มีเป้าหมาย และจุดเน้นเป็นพิเศษสำหรับโรงเรียนอันที่จะช่วยให้โรงเรียนสามารถตอบสนองความต้องการของชุมชนและสังคมได้อย่างดี

2.2 มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกกลุ่มประสบการณ์ให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนในวัยประถมศึกษา โดยให้ความสนใจนักเรียนเป็นรายบุคคล หรือคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2.3 มีการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอนให้ครบทุกด้าน เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อการปรับการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

2.4 มีการจัดบริการนักเรียนให้เหมาะสมกับวัย และสภาพความต้องการของนักเรียน และให้ทั่วถึงมากที่สุด

2.5 มีการจัดกิจกรรมนักเรียนให้เหมาะสมกับสภาพความต้องการ และความสนใจของ นักเรียนวัยประถมศึกษาอย่างทั่วถึง และเป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักสูตรมากขึ้น

3. โรงเรียนสามารถบริหารงานบุคคล งานธุรการ และการเงิน งานอาคารสถานที่ และงาน ความสัมพันธ์กับชุมชนอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และคุณภาพ กล่าวคือ

3.1 มีระบบการบริหารงานบุคลากรที่ชัดเจน และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติงานตามที่ กำหนดไว้เป็นอย่างดี

3.2 มีการสรรหาบุคลากรที่มีคุณภาพ มีจำนวนเพียงพอและมีการมอบหมายงานตาม ความรู้ ความสามารถสำหรับทุกตำแหน่งที่เป็นไปได้

3.3 มีการพัฒนาบุคลากรให้ปฏิบัติงานได้เต็มความสามารถของทุกคน

3.4 จัดการบริหารงานธุรการให้เป็นระบบ มีระเบียบ และมีความคล่องตัวในการทำงาน

3.5 มาตรการบริหารงานพัสดุครุภัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพ และความสะดวกในการใช้สอย

3.6 มีการบริหารการเงินและการบัญชีที่ก่อประโยชน์ในลักษณะการประหยัดถูกต้อง และเป็นระบบ

3.7 มีการจัดทำ คู่มือ และตกแต่งให้สถานที่และบริเวณของโรงเรียนอยู่ในสภาพดี สะอาด เรียบร้อย ร่มรื่น ปลอดภัยและสามารถใช้ให้เกิดประโยชน์ได้สูงสุด

3.8 จัดให้มีอาคารเรียน และอาคารประกอบที่อยู่ในสภาพใช้การได้ดี แข็งแรง มั่นคง สะอาด สวยงาม มีระเบียบและเหมาะสมกับการใช้งาน

3.9 จัดให้มีห้องเรียนและห้องประกอบที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนมากที่สุด

3.10 มีวิธีการสร้างความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับชุมชน โดยจัดให้มีการคิด วางแผน ดำเนินการ และติดตามผลการดำเนินงานร่วมกัน

4. โรงเรียนมีผลการดำเนินงานที่ดี สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์ตามที่ กำหนดเป็นอย่างดี โดยเฉพาะในเรื่องการพัฒนาผู้เรียน การสร้างความพึงพอใจในอาชีพให้แก่ บุคลากร และการสร้างภาพพจน์ที่ดีของโรงเรียน กล่าวคือ

4.1 มีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มประสบการณ์ และพัฒนาคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของนักเรียนให้ปรากฏเด่นชัด

4.2 มีการเสริมสร้างความพึงพอใจในอาชีพครูโรงเรียนเอกชนให้ปรากฏเด่นชัดขึ้น

4.3 มีการพัฒนาภาพพจน์ที่ดีของโรงเรียนให้ปรากฏเด่นชัดตลอดเวลา

ชินภัทร ภูมิรัตน และคณะ (2533 : 47 - 58) ทำการวิจัยและประเมินคุณภาพโรงเรียน ประถมศึกษาพบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษา จำแนกได้ 3 ลักษณะ คือ

1. ตัวแปรและตัวบ่งชี้ด้านตัวป้อน ซึ่งได้แก่ นักเรียน บุคลากรในโรงเรียน อาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ ตัวบ่งชี้สำหรับตัวป้อนมีดังต่อไปนี้

1.1 อัตราส่วนนักเรียนต่อห้องเรียน

1.2 อัตราส่วนนักเรียนต่อครู

1.3 อัตราส่วนครูต่อห้องเรียน

1.4 ร้อยละของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการเตรียมความพร้อมก่อน
ประถมศึกษา

1.5 อัตราส่วนครูที่ได้รับการฝึกอบรมด้านการสอนต่อครูที่ไม่ได้รับการฝึกอบรม

1.6 อัตราส่วนพื้นที่ห้องเรียนต่อนักเรียน

1.7 อัตราส่วนจำนวนเตียงพยาบาลต่อนักเรียน

1.8 อัตราส่วนห้องส้วมต่อนักเรียน

1.9 ร้อยละของเงินงบประมาณที่รัฐจัดสรรให้โรงเรียนในหมวดต่างๆ ต่อหัวต่อปี

1.10 สัดส่วนของเงินงบประมาณที่รัฐจัดสรรให้ต่อนอกงบประมาณ

1.11 อัตราส่วนจำนวนหนังสือในห้องสมุดต่อนักเรียน

2. ตัวแปร และตัวบ่งชี้ด้านกระบวนการ ซึ่งจำแนกได้ 3 ด้าน คือ การบริหารการจัดการ
เรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล

2.1 การบริหาร ประกอบด้วยงานบริหารด้านวิชาการ เป็นงานที่ส่งเสริมกระบวนการ
เรียนการสอนที่ดี ภายในโรงเรียนประกอบด้วยงานบริหารด้านบุคลากร อาคาร สถานที่ การนิเทศ
และติดตาม งานบริหารธุรการ ได้แก่ งานธุรการงานทะเบียนนักเรียน การบัญชี การปฐมนิเทศ และ
ห้องสมุดการบริการน้ำดื่ม น้ำใช้ ยา ห้องพยาบาล ฯลฯ และงานบริหารด้านความสัมพันธ์ระหว่าง
โรงเรียนกับชุมชน

2.2 การจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอนนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการ
ศึกษา ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่ การใช้สื่อ บรรยากาศในห้องเรียน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และ
การสอนซ่อมเสริม

2.3 การวัดและการประเมินผล พิจารณาเกี่ยวกับวิธีการในการวัดผลความดี ในการวัด
ตัวบ่งชี้สำหรับกระบวนการ มีดังต่อไปนี้

2.3.1 สัดส่วนของเวลาที่ผู้บริหารไปติดต่อราชการนอกโรงเรียนในเวลาราชการ
ในแต่ละภาคการศึกษา

2.3.2 การมีแผนพัฒนาการสอนในกลุ่มต่างๆ

2.3.3 สัดส่วนการบริการทางวิชาการที่จัดให้แก่ นักเรียนที่เรียนเก่งเป็นพิเศษ และ
เรียนช้า เป็นพิเศษ

2.3.4 สัดส่วนของนักเรียนที่ได้รับการบริการแนะแนวจากโรงเรียน

2.3.5 ร้อยละของบุคลากรที่ได้รับการฝึกอบรมในรอบปีการศึกษา

2.3.6 ร้อยละของนักเรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมแต่ละกลุ่มไปประสบการณ์ในรอบ
ปีการศึกษา

2.3.7 จำนวนครั้งของการนิเทศภายในโรงเรียนที่ครูได้รับการฝึก

2.3.8 จำนวนครั้งของการนิเทศภายนอกโรงเรียนที่ครูได้รับ

2.3.9 ร้อยละของนักเรียนที่ได้รับการตรวจการอาหารกลางวัน

2.3.10 ร้อยละของนักเรียนที่ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคติดต่อ

3. ตัวแปรและตัวบ่งชี้ด้านผลผลิต ดูทั้งผลผลิต ด้านปริมาณ และคุณภาพ ซึ่งพิจารณาจาก อัตราส่วนการเลื่อนชั้นและซ้ำชั้น อัตราการสำเร็จการศึกษา จำนวนปีเฉลี่ยที่ใช้ในระดับประถมศึกษา อัตราการคงอยู่และออกกลางคัน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ดังกล่าวแล้วสรุปได้ว่า การติดตามและการประเมินผลโครงการมีความสำคัญยิ่งที่จะต้องดำเนินการ เพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับที่จะนำมาใช้ในการปรับปรุง โครงการให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลยิ่งขึ้น และเป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ผลของโครงการ ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญที่ผู้บริหารกรุงเทพมหานครจะได้ใช้ประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้เป็นการติดตามและประเมินผลโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ตามรูปแบบธรรมชาติ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการศึกษาดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนที่ผ่านการอบรมประชุมสัมมนาครูโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ศึกษาพิเศษที่รับผิดชอบโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] จำนวน 6 โรงเรียน ได้แก่

1. โรงเรียนเทศบาล 1 ศรีเกิด
2. โรงเรียน "เด็กหัวแหลม" เทศบาล 2 หนองบัว
3. โรงเรียนเทศบาล 3 ศรีทรายมูล
4. โรงเรียนเทศบาล 4 สันป่าก่อ
5. โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า
6. โรงเรียนอนุบาลต้นแบบเทศบาล 7 ผังหมื่น

ผู้ให้ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง คือ บุคลากรสังกัดโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 150 คน

กรอบแนวคิดในการประเมิน

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งติดตามและประเมินผลการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ในช่วงเวลาการดำเนินงานปีการศึกษา 2551 โดยทำการติดตามและประเมินธรรมชาติ(Naturalistic Evaluation) วิธีหลักที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ได้แก่ วิเคราะห์เนื้อหาวิธีการวิจัยปฏิบัติการ และสำรวจความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการในทุกระดับ เพื่อให้ได้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการและความก้าวหน้าของโครงการอันจะนำไปสู่

การจัดทำข้อเสนอแนะหรือปรับปรุงการบริหารโครงการอันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และได้ขยายโครงการนี้ไปในโรงเรียนอื่นๆ ต่อไป

สำหรับรายละเอียดของวิธีการติดตามและประเมินผลโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ในแต่ละจุดมุ่งหมายเสนอตามตาราง 2

ตาราง 3 แนวทางการประเมินและติดตามผลการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)]

จุดมุ่งหมายของการประเมิน	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งและวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์หรือแนวทางในการประเมิน
1. เพื่อติดตามผลการดำเนินงาน	1. ความเป็นมาของโครงการ 2. จุดมุ่งหมายของโครงการ 3. การดำเนินงานของโครงการ - ด้านผู้บริหาร - ด้านครูผู้สอน - ด้านศึกษานิเทศก์ 4. กิจกรรมของโครงการ - การประชุมอบรมครู	1. รายละเอียดของตัวโครงการที่ได้วางแผนไว้และที่ได้ปฏิบัติจริง 2. หลักฐานและผลงานต่างๆ ของโครงการ 3. สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ ผู้รับผิดชอบในโครงการ 4. แบบประเมิน - แบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้เข้ารับการอบรมประชุม สัมมนาครู	1. วิเคราะห์เนื้อหา 2. วิเคราะห์เนื้อหา 3. วิเคราะห์เนื้อหาและเรียงลำดับความถี่ 4. ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	- เปรียบเทียบรายละเอียดของโครงการตามแผนกับการปฏิบัติจริง - พิจารณาจากค่าเฉลี่ยของระดับความเหมาะสม - พิจารณาจากแนวดำเนินการตามโครงการของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ - พิจารณาจากค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็น

ตาราง 3 (ต่อ)

จุดมุ่งหมาย ของ การประเมิน	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งและวิธีเก็บ รวบรวมข้อมูล	วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์หรือแนวทาง ในการประเมิน
	- การนิเทศการสอน - การประเมินผลการดำเนินงาน - ปรับปรุงและพัฒนา การจัดทำแผนพัฒนา การเรียนการสอนในปี ต่อไป	- แบบสอบถาม ติดตามผลการ ดำเนินงานตาม โครงการฯ	4. ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	- พิจารณาจาก ค่าเฉลี่ยของระดับ ความคิดเห็น
2. เพื่อ ประเมินประ สิทธิภาพของ โครงการ	- การจัดทำแผนการ จักการเรียนรู้ mjugohoditf;odki8bf	- แบบประเมิน กิจกรรมการเรียนรู้ ที่เน้นกระบวนการ คิด	- ค่าเฉลี่ย	- พิจารณาจาก ค่าเฉลี่ยของทุก แผนการจัดการ เรียนรู้
3. เพื่อศึกษา ความคิดเห็น ของครูผู้สอน ที่มีต่อ โครงการ พัฒนา โรงเรียน ต้นแบบการ จัดการศึกษา โรงเรียน เทศบาลนคร เชียงราย [โรงเรียน สาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่าย ประถม)]	- ความคิดเห็นของครู ที่มีต่อโครงการพัฒนา โรงเรียนต้นแบบการ จัดการศึกษาโรงเรียน เทศบาลนครเชียงราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่าย ประถม)]	- แบบสอบถาม ประเมินโครงการ พัฒนาโรงเรียน ต้นแบบการจัด การศึกษาโรงเรียน เทศบาลนคร เชียงราย[โรงเรียน สาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่าย ประถม)]	- ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน	- พิจารณาจาก ค่าเฉลี่ยของทุก ระดับพฤติกรรม

เครื่องมือและวิธีการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. แบบสอบถาม
2. แบบบันทึกการสัมภาษณ์
3. แบบประเมินกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด

ขั้นตอนการดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

1. แบบสอบถาม ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นจำนวน 3 ฉบับ โดยมีลำดับขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

- 1.1 ศึกษาเอกสารและกำหนดวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม
- 1.2 กำหนดประเด็นหลักของเนื้อหาในการประเมิน
- 1.3 กำหนดรูปแบบของคำถาม ใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ
- 1.4 สร้างแบบสอบถามตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert)
- 1.5 หาความเที่ยงตรงของแบบสอบถามที่สร้างไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พิจารณาตรวจแก้ไข โดยใช้เกณฑ์พิจารณาจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 3 ใน 5 ท่าน เห็นสอดคล้องกันถือว่าข้อความนั้นใช้ได้ จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเสนอต่อที่ประชุมของคณะกรรมการวิจัย

1.6 หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try – out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย จำนวน 20 คน นำผลที่ได้ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าความสอดคล้องภายในแบบสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha – Coefficient) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นดังนี้ฉบับที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้เข้ารับการอบรมประชุมสัมมนาครูตรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] มีค่าความเชื่อมั่น 0.955 ฉบับที่ 3 แบบประเมินประสิทธิผลของโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] มีค่าความเชื่อมั่น 0.953

1.7 ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) แบ่งออกเป็น 3 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้เข้ารับการอบรมประชุมสัมมนาครูตรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นการสอบถามสถานภาพของครูผู้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับอายุ วุฒิครู ระดับการศึกษา ประสบการณ์สอน และประสบการณ์ในการเข้ารับการอบรม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ปัจจัย กระบวนการดำเนินการฝึกอบรม การนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปใช้

ตัวอย่างแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรม ประชุมสัมมนาครู โรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)]

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ

1. อายุในปัจจุบันคือ ปี.....เดือน
2. วุฒิการศึกษาสูงสุดในปัจจุบัน
 - ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี
 - ☐ ปริญญาตรี
 - ☐ ปริญญาโท
 - ☐ ปริญญาเอก
3. มีประสบการณ์ในด้านการสอนจำนวน ปี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ปัจจัย กระบวนการดำเนินการฝึกอบรม และการนำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปใช้

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. วิทยากรมีความเชี่ยวชาญในหัวข้อที่อบรม					
2. ระยะเวลาเพียงพอกับการบรรยายในแต่ละหัวข้อ					
3. จำนวนวันเพียงพอสำหรับการใช้ในการฝึกอบรม					
4. สถานที่ฝึกอบรม มีความสะดวกด้านการเดินทาง					
5. หัวข้อวิชาภาควิชาการมีความครอบคลุมครบตามที่จะนำไปใช้ปฏิบัติงานจริง					
6. การดำเนินการฝึกอบรมตามตารางเวลาที่กำหนด					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

.....

ฉบับที่ 2 แบบบันทึกการสัมภาษณ์ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบบันทึกการสัมภาษณ์ สำหรับใช้สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนครูผู้สอนคณิตศาสตร์และศึกษานิเทศก์ ผู้รับผิดชอบ

โครงการพัฒนาโรงเรียนการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] โดยมีลำดับขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร โครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)]

2.2 กำหนดวัตถุประสงค์ หรือกำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์ โดยมีข้อคำถามในแง่ของแนวความคิด แนวทางการดำเนินงาน การจัดการ งบประมาณ ความคาดหวัง การติดตาม ตลอดจนแนวคิดในการพัฒนาโครงการ

2.3 สร้างข้อคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด

2.4 นำแบบบันทึกการสัมภาษณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ พฤติกรรมในการสัมภาษณ์ว่า สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์และความเหมาะสม ความชัดเจนของภาษา แล้วนำข้อเสนอแนะนั้นมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อความเหมาะสม

ตัวอย่าง แบบบันทึกการสัมภาษณ์

☐ ผู้บริหารโรงเรียน ☐ ครูผู้สอน ☐ ศึกษานิเทศก์

สัมภาษณ์ครั้งที่

ชื่อผู้สัมภาษณ์.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....สถานที่.....เวลา.....

จุดมุ่งหมายของการสัมภาษณ์

1.

2.

สรุปผลการสัมภาษณ์.....

ความคิดเห็น.....

ข้อเสนอแนะ.....

ลงชื่อ.....ผู้สัมภาษณ์

ตำแหน่ง.....

ตัวอย่างแนวคำถาม สัมภาษณ์ผู้บริหาร

1. ท่านคิดว่า โรงเรียนของท่านมีความพร้อมในการดำเนินงาน ตามโครงการพัฒนาพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ในด้านต่อไปนี้หรือไม่บ้าง

- ความพร้อมด้านบุคลากร.....
- ความพร้อมด้านเอกสารและสื่อประกอบการเรียนการสอน.....
- ความพร้อมด้านการนิเทศการสอน.....
- ความพร้อมด้านงบประมาณสนับสนุนโครงการ.....

2. ในด้านการดำเนินงานตามโครงการท่านคิดว่ามีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง.....
3. ผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมาเป็นอย่างไร.....

ตัวอย่างแนวคำถาม สัมภาษณ์ครู

1. ในฐานะที่ท่านเป็นครูผู้สอนท่านมีปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดหรือไม่.....
2. ภาพรวมพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนเป็น.....
3. มีการสังเกตการสอนและตรวจเยี่ยมชั้นเรียนหรือไม่ อย่างไร.....

ตัวอย่างแนวคำถาม สัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์

1. ในการนิเทศและเยี่ยมชั้นเรียนท่านพบปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง.....
2. ครูสามารถใช้เทคนิคการสอนได้ดีเพียงใด.....
3. การจัดทำหลักสูตรสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนต้นแบบหรือไม่.....
4. บุคลากรให้ความสนใจปฏิบัติงานของผู้บริหารและครูผู้สอนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่.....

ฉบับที่ 3 คือ แบบประเมินประสิทธิผลของโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] เป็นแบบประเมินที่ใช้ในการประเมินผลแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด

ตัวอย่าง แบบประเมินประสิทธิผลของโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)]

คำชี้แจง กรุณาใช้ตัวชี้วัดที่กำหนดสำหรับการประเมินโดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

มีครบทุกข้อ	ให้	4	คะแนน
ขาด 1 ข้อ	ให้	3	คะแนน
ขาด 2 ข้อ	ให้	2	คะแนน
ขาด 3 ข้อ	ให้	1	คะแนน

ประเด็นการประเมิน	ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน			
		4	3	2	1
1. ส่วนนำของกิจกรรมการเรียนรู้	 จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านความรู้ถูกต้อง				
	 จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านความคิดถูกต้อง				
	 จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านทักษะถูกต้อง				
	 จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านจิตลักษณะถูกต้อง				
	 เวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้เหมาะสมกับกิจกรรม				

ประเด็นการประเมิน	ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน			
		4	3	2	1
2. กิจกรรมการเรียนรู้	 กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดขั้นสูง มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการสรุปผลการเรียนรู้				
3. สื่อการเรียนรู้	 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ เลือกสื่อการเรียนรู้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้มีคุณภาพดี/ เพียงพอกับการนำไปใช้ ใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย				
4. การประเมินผล	 การประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ใช้เครื่องมือการประเมินผลที่ใช้เหมาะสมมีเกณฑ์ที่ชัดเจน การประเมินเป็นไปตามสภาพจริง ใช้การประเมินอย่างหลากหลาย				

1.8 เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถาม

การกำหนดค่าลำดับความสำคัญของตัวเลือก ผู้วิจัยได้กำหนดค่าลำดับความสำคัญ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ประเมิน ในแต่ละข้อคำถาม โดยกำหนดค่าลำดับความสำคัญตามเกณฑ์ ดังนี้

ระดับคะแนน	5	คะแนน หมายถึง	ดีมาก
	4	คะแนน หมายถึง	ดี
	3	คะแนน หมายถึง	ปานกลาง
	2	คะแนน หมายถึง	ต้องปรับปรุง
	1	คะแนน หมายถึง	ใช้ไม่ได้

เกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยของค่าความคิดเห็นของแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้คุณสมบัติของความต่อเนื่องของคะแนน เป็นแนวทางเทียบผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด. 2539 : 68 - 71) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50 - 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
	3.50 - 4.49	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
	2.50 - 3.49	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย

1.00 - 1.49 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

1.9 เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินประสิทธิผลของโครงการ

การกำหนดค่าลำดับความสำคัญของตัวเลือก ผู้วิจัยได้กำหนดค่าลำดับความสำคัญ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ประเมิน ในแต่ละข้อคำถาม โดยกำหนดค่าลำดับความสำคัญตามเกณฑ์ดังนี้ ระดับคะแนน

4	คะแนน หมายถึง	มีครบทุกรายการ
3	คะแนน หมายถึง	ขาด 1 รายการ
2	คะแนน หมายถึง	ขาด 2 รายการ
1	คะแนน หมายถึง	ขาดมากกว่า 2 รายการ

เกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยของค่าความคิดเห็นของแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้คุณสมบัติของความต่อเนื่องของคะแนน เป็นแนวทางเทียบผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด. 2539 : 68 - 71) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	3.50 - 4.00	หมายถึง ดีมาก
	2.50 - 3.49	หมายถึง ดี
	1.50 - 2.49	หมายถึง พอใช้
	1.00 - 1.49	หมายถึง ควรปรับปรุง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมิน และติดตามผลโครงการพัฒนาตรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ระยะเวลา	รายการปฏิบัติ	เครื่องมือ
25 - 26 ม.ค. 2551	- สอบถามครูผู้ผ่านการอบรมประชุมสัมมนาครูโรงเรียนต้นแบบการสอนคณิตศาสตร์	แบบสอบถาม
8 - 9 ก.พ. 2551	- สอบถามครูผู้ผ่านการอบรมประชุมสัมมนาครูโรงเรียนต้นแบบการสอนคณิตศาสตร์	แบบสอบถาม
7 - 8 มี.ค. 2551	- สอบถามครูผู้ผ่านการอบรมประชุมสัมมนาครูโรงเรียนต้นแบบการสอนคณิตศาสตร์	แบบสอบถาม
25 - 28 มี.ค. 2551	- สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนคณิตศาสตร์ และศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบโครงการ	แบบบันทึกการสัมภาษณ์
15 - 18 มิ.ย. 2552	- ประเมินประสิทธิผลของโครงการโดยผู้เชี่ยวชาญ	แบบประเมินผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ การวิเคราะห์เนื้อเรื่อง (Content Analysis) ที่ปรากฏในเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือชุดต่างๆ โดยข้อมูลเชิงปริมาณใช้ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติดังนี้

1. สถิติพื้นฐานสำหรับวิเคราะห์แบบสอบถาม ดังนี้

1.1 ค่าความถี่สำหรับวิเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิด

1.2 ค่าเฉลี่ยเพื่อหาค่าเฉลี่ยของแบบสอบถามแต่ละข้อ สำหรับประเมินความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ ; และอังคณา สายยศ, 2538 ; 73)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.3 ความเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อดูความเบี่ยงเบนของคะแนนแบบสอบถามเป็นรายข้อโดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ ; และอังคณา สายยศ, 2538 ; 79)

$$S = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของแบบสอบถาม

2.1 ค่าความเที่ยงตรง เพื่อตรวจสอบสอดคล้องของข้อความตามที่นิยามไว้โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ ; และอังคณา สายยศ, 2538 ; 79)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องของข้อความ (ค่าระหว่าง -1 ถึง +1)
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 ค่าอำนาจจำแนกของคะแนนแบบสอบถามแต่ละข้อ โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ ; และอังคณา สายยศ, 2538 ; 216)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{N_H} - \frac{S_L^2}{N_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	$\bar{X}_H$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มได้คะแนนสูง
	$\bar{X}_L$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มได้คะแนนต่ำ
	S_H^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนนสูง
	S_L^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนนต่ำ
	N_H	แทน	จำนวนผู้ตอบในกลุ่มสูง
	N_L	แทน	จำนวนผู้ตอบในกลุ่มต่ำ

2.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ใช้ค่าความสอดคล้องภายในแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ ; และอังคณา สายยศ, 2538 ; 200)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	n	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนความแปรปรวนรายข้อ
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ เพื่อประเมินและติดตามผลโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] โดยแบ่งการศึกษออกเป็น 3 ด้าน คือ การติดตามผลการดำเนินงานของโครงการการประเมินประสิทธิผลของโครงการและศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อโครงการ การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงในตาราง 4

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อผลการดำเนินงานของโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] โดยรวมและรายด้าน แสดงในตาราง 5 – 9

ตอนที่ 3 ความเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ ที่มีต่อโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] โดยรวมและรายด้าน แสดงในตาราง 10

ตอนที่ 4 การประเมินประสิทธิผลของโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)]

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ในศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิ การศึกษา ประสบการณ์ในการสอน ดังรายละเอียดในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	35	23.33
หญิง	113	75.34
ไม่ระบุ	2	1.33
รวม	150	100.00
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	38	25.33
30 - 40 ปี	60	40.00
41 - 50 ปี	45	30.00
มากกว่า 50 ปี	7	4.67
รวม	150	100.00
3. การศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	0	0.00
ปริญญาตรี	138	92.00
ปริญญาโท	12	8.00
ปริญญาเอก	0	0.00
รวม	150	100.00
4. ประสบการณ์ในการสอน		
ต่ำกว่า 5 ปี	48	32.00
ระหว่าง 5 - 10 ปี	53	35.33
ระหว่าง 10 - 15 ปี	18	12.00
ระหว่าง 15 - 20 ปี	10	6.67
ระหว่าง 20 - 25 ปี	10	6.67
มากกว่า 25 ปี	8	5.33
ไม่ระบุ	3	2.00
รวม	150	100.00

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. กลุ่มที่เข้ารับการอบรม		
สาระการเรียนรู้ภาษาไทย	32	21.33
สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์	28	18.67
สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์	7	4.67
สาระการเรียนรู้สังคม ศาสนาและวัฒนธรรม	15	10.00
สาระการเรียนรู้ทัศนศิลป์	12	8.00
สาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา	7	4.67
สาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี	7	4.67
สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	19	12.66
ปฐมวัย	23	15.33
รวม	150	100.00

จากตาราง 4 ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 75.34 เพศชายคิดเป็น ร้อยละ 23.33

เมื่อจำแนกตามกลุ่มอายุพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้มีอายุระหว่าง 30 - 40 ปีคิดเป็นร้อยละ 40.00

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 92.00

เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการสอนพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์อยู่ระหว่าง 5 - 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.33

เมื่อจำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย รองลงมาเป็นคณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 21.33 และ ร้อยละ 18.67 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีผลต่อการดำเนินงานของโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] โดยรวมและรายด้าน ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีต่อผลการดำเนินงานของครูผู้เข้ารับการอบรมประชุมสัมมนาครูโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นที่มีต่อผลการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านสภาพแวดล้อม	4.13	0.62	มาก
2. ด้านปัจจัย			
2.1 คุณสมบัติของวิทยากร	4.60	0.53	มากที่สุด
2.2 ระยะเวลา	3.86	0.95	มาก
2.3 สถานที่ฝึกอบรมและที่พัก	4.25	0.65	มาก
2.4 งบประมาณ	3.94	0.80	มาก
รวม	4.21	0.71	มาก
3. ด้านกระบวนการดำเนินการฝึกอบรม	4.34	0.57	มาก
4. ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่	4.30	0.63	มาก
รวมเฉลี่ย	4.25	0.64	มาก

จากตาราง 5 เมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่า ครูผู้สอนผู้ผ่านการอบรม มีความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานของโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากทุกด้าน ลำดับแรกคือ ด้านกระบวนการดำเนินการฝึกอบรม ($\bar{X} = 4.34$) รองลงมาได้แก่ ด้านกระบวนการดำเนินการฝึกอบรม ($\bar{X} = 4.34$) ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ($\bar{X} = 4.30$) และด้านปัจจัย ($\bar{X} = 4.21$) ตามลำดับ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีผลต่อการดำเนินงานของผู้

เข้ารับการอบรมประชุมสัมมนาครูโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนคร
เชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ด้านสภาพแวดล้อม จำแนกเป็น
รายชื่อ

ความคิดเห็นที่มีต่อผลการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ได้รับความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เน้นกระบวนการคิด	4.25	.66	มาก
2. ได้รับความรู้เกี่ยวกับการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เน้นกระบวนการคิด	4.37	.54	มาก
3. ได้รับความรู้เกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง	4.21	.59	มาก
4. สามารถใช้เทคนิคการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดได้	4.10	.66	มาก
5. สามารถวางแผนออกแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เน้นกระบวนการคิดได้	3.90	.61	มาก
6. สามารถออกแบบประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงได้	3.93	.64	มาก
รวมเฉลี่ย	4.13	0.62	มาก

จากตาราง 6 เมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่า ครูผู้สอนผ่านการอบรมมีความคิดเห็นต่อผลการ
ดำเนินงานของโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย
[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ด้านสภาพแวดล้อมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ
มาก ($\bar{X} = 4.13$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ครูผู้สอนผ่านการอบรมมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสม
อยู่ในระดับมาก ลำดับแรกคือ ได้รับความรู้เกี่ยวกับการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้
ที่เน้นกระบวนการคิด ($\bar{X} = 4.37$) รองลงมาได้แก่ ได้รับความรู้เกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนรู้
ตามสภาพจริง ($\bar{X} = 4.21$) สามารถใช้เทคนิคการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดได้
($\bar{X} = 4.10$) สามารถออกแบบประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงได้ ($\bar{X} = 3.93$) สามารถวางแผน
ออกแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดได้ ($\bar{X} = 3.90$) ตามลำดับ

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีผลต่อการดำเนินงานของ

ผู้เข้ารับการอบรมประชุมสัมมนาครูโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาล
นครเชียงราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ด้านปัจจัย จำแนกเป็น
รายชื่อ

ความคิดเห็นที่มีต่อผลการดำเนินงาน ด้านปัจจัย	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
คุณสมบัติของวิทยากร			
1. วิทยากรมีความเชี่ยวชาญในหัวข้อที่อบรม	4.58	0.53	มากที่สุด
2. วิทยากรดำเนินการอบรมตามเวลาที่กำหนดให้	4.51	0.54	มากที่สุด
3. วิทยากรมีน้ำเสียงและท่าทางในการบรรยายที่น่าสนใจ	4.51	0.63	มากที่สุด
4. วิทยากรมีความสามารถในการนำเสนอที่น่าสนใจ	4.50	0.66	มากที่สุด
5. วิทยากรเปิดโอกาสให้ซักถามแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	4.76	0.43	มากที่สุด
6. วิทยากรมีความเป็นกันเองและให้ความรู้อย่างเต็มที่	4.81	0.39	มากที่สุด
7. วิทยากรถ่ายทอดเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการ คิดได้อย่างเหมาะสม	4.56	0.53	มากที่สุด
รวม	4.60	0.53	มากที่สุด
ระยะเวลา			
1. ระยะเวลาในการอบรมมีความเหมาะสมในแต่ละหัวข้อ	3.90	0.86	มาก
2. จำนวนวันเพียงพอสำหรับการใช้ในการฝึกอบรม	3.78	1.01	มาก
3. ระยะเวลาการบรรยายของภาควิชาการเหมาะสม	3.92	0.88	มาก
4. ระยะเวลาการฝึกหัดของภาคปฏิบัติมีความเหมาะสม	3.83	1.05	มาก
รวม	3.86	0.95	มาก
สถานที่ฝึกอบรม			
1. สถานที่พักมีความสะดวกด้านการเดินทางและปลอดภัย	4.34	0.66	มาก
2. สถานที่ฝึกอบรมมีสิ่งอำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร	4.32	0.60	มาก
3. มีความสะดวกในการจัดและการเคลื่อนย้ายโต๊ะเก้าอี้	4.08	0.72	มาก
รวม	4.25	0.65	มาก
งบประมาณ			
1. เอกสารมีครบตามหัวข้อที่อบรม	4.07	0.83	มาก
2. สื่อการอบรมเหมาะสมกับหัวข้อวิชา	3.90	0.82	มาก
3. มีอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตสื่อการเรียนรู้แก่ผู้เข้าอบรมอย่างเพียงพอ	3.61	0.89	มาก
4. สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการอบรม มีจำนวนเพียงพอต่อจำนวนผู้เข้าอบรม	3.81	0.84	มาก
5. เครื่องดื่ม อาหารว่าง และอาหารกลางวันมีเพียงพอ	4.31	0.60	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ความคิดเห็นที่มีต่อผลการดำเนินงาน ด้านปัจจัย	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
รวม	3.94	0.80	มาก
รวมเฉลี่ย	4.21	0.71	มาก

จากตาราง 7 เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า ครูผู้สอนผ่านการอบรมมีความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานของโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ด้านปัจจัยมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลปรากฏดังนี้

ด้านคุณสมบัติของวิทยากร โดยรวม มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดทั้ง 7 ข้อ ($\bar{X} = 4.50 - 4.81$) ความเหมาะสมระดับมากที่สุดลำดับแรก คือ วิทยากรมีความเป็นกันเองและให้ความรู้เพิ่มเติมที่ ($\bar{X} = 4.81$) รองลงมา ได้แก่ วิทยากรเปิดโอกาสให้ซักถามแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ($\bar{X} = 4.76$) วิทยากรมีความเชี่ยวชาญในหัวข้อที่อบรม ($\bar{X} = 4.58$) วิทยากรถ่ายทอดเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.56$) วิทยากรดำเนินการอบรมตามเวลาที่กำหนดให้ ($\bar{X} = 4.51$) วิทยากรมีน้ำเสียงและท่าทางในการบรรยายที่น่าสนใจ ($\bar{X} = 4.51$) วิทยากรมีความสามารถในการนำเสนอที่น่าสนใจ ($\bar{X} = 4.50$) ตามลำดับ

ด้านระยะเวลา โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดทั้ง 8 ข้อ ($\bar{X} = 3.78 - 3.92$) ความเหมาะสมระดับมากที่สุดลำดับแรกคือ ระยะเวลาการบรรยายของภาควิชาการเหมาะสม ($\bar{X} = 3.92$) ระยะเวลาในการอบรมมีความเหมาะสมในแต่ละหัวข้อ ($\bar{X} = 3.90$) ระยะเวลาการฝึกหัดของภาคปฏิบัติมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.83$) จำนวนวันเพียงพอสำหรับการใช้ในการฝึกอบรม ($\bar{X} = 3.78$) ตามลำดับ

ด้านสถานที่ฝึกอบรมและที่พัก โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ทั้ง 3 ข้อ ($\bar{X} = 4.08 - 4.34$) ลำดับแรกคือ สถานที่พักมีความสะดวกด้านการเดินทางและปลอดภัย ($\bar{X} = 4.34$) รองลงมาได้แก่สถานที่ฝึกอบรมมีสิ่งอำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร ($\bar{X} = 4.32$) มีความสะดวกในการจัดและการเคลื่อนย้ายโต๊ะเก้าอี้ ($\bar{X} = 4.08$) ตามลำดับ

ด้านงบประมาณ โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดทุกข้อ ($\bar{X} = 3.61 - 4.31$) ลำดับแรกคือเครื่องดื่มอาหารว่าง และอาหารกลางวันมีเพียงพอ ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมาได้แก่ เอกสารมีครบตามหัวข้อที่อบรม ($\bar{X} = 4.07$) สื่อการอบรมเหมาะสมกับหัวข้อวิชา ($\bar{X} = 3.90$) สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการอบรม มีจำนวนเพียงพอต่อจำนวนผู้เข้าอบรม ($\bar{X} = 3.81$) มีอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตสื่อการเรียนรู้แก่ผู้เข้าอบรมอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.61$) ตามลำดับ

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีผลต่อการดำเนินงานของครูผู้รับการอบรมประชุมสัมมนาครูโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ด้านกระบวนการดำเนินการฝึกอบรม จำแนกเป็นรายข้อ

ความคิดเห็นที่มีต่อผลการดำเนินงาน ด้านกระบวนการดำเนินการฝึกอบรม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การลงทะเบียนมีความสะดวกรวดเร็ว	4.32	0.57	มาก
2. การจัดพิธีเปิดฝึกอบรมมีความเหมาะสม	4.24	0.63	มาก
3. การจัดสรรหรือแจกเอกสารมีความรวดเร็ว	4.36	0.51	มาก
4. การดำเนินการฝึกอบรมตรงตามตารางเวลาที่กำหนด	4.26	0.58	มาก
5. การจัดลำดับขั้นตอนเนื้อหาวิชาที่อบรมมีความเหมาะสม	4.25	0.58	มาก
6. เจ้าหน้าที่ดำเนินการฝึกอบรมมีมนุษยสัมพันธ์ดี	4.62	0.56	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.34	0.57	มาก

จากตาราง 8 เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า ครูผู้สอนผ่านการอบรมมีความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานของโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ด้านกระบวนการดำเนินการฝึกอบรม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด คือ เจ้าหน้าที่ดำเนินการฝึกอบรมมีมนุษยสัมพันธ์ดี ($\bar{X} = 4.62$) นอกนั้นมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24 - 4.36$) เรียงตามลำดับ ดังนี้ การจัดสรรหรือแจกเอกสารมีความรวดเร็ว ($\bar{X} = 4.36$) การลงทะเบียนมีความสะดวกรวดเร็ว ($\bar{X} = 4.32$) การดำเนินการฝึกอบรมตรงตามตารางเวลาที่กำหนด ($\bar{X} = 4.26$) การจัดลำดับขั้นตอนเนื้อหาวิชาที่อบรมมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.25$) การจัดพิธีเปิดฝึกอบรมมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.24$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีผลต่อการดำเนินงานของครูผู้รับการอบรมประชุมสัมมนาครูโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาล

นครเข็ญราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ จำแนกเป็นรายชื่อ

ความคิดเห็นที่มีต่อผลการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่			
1. ความรู้เกี่ยวกับการออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ได้	4.46	0.50	มาก
2. ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการใช้คำถามนำไปสู่กระบวนการคิด และนำไปใช้ในการตัดสินใจกิจกรรมการเรียนรู้ได้	4.29	0.72	มาก
3. ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการผลิตสื่อการเรียนรู้ท่านสามารถเผยแพร่กับผู้ร่วมอาชีพได้	4.15	0.67	มาก
รวมเฉลี่ย	4.30	0.63	มาก

จากตาราง 9 เมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่า ครูผู้สอนผ่านการอบรมมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเข็ญราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้ง 3 ข้อ ($\bar{X} = 4.15 - 4.46$) ครูผู้สอนมีความเห็นว่าความรู้เกี่ยวกับการออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ ลำดับแรก ($\bar{X} = 4.46$) รองลงมาได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการใช้คำถามนำไปสู่กระบวนการคิด และนำไปใช้ในการตัดสินใจกิจกรรมการเรียนรู้ได้ ($\bar{X} = 4.29$) และความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการผลิตสื่อการเรียนรู้ท่านสามารถเผยแพร่กับผู้ร่วมอาชีพได้ ($\bar{X} = 4.15$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการสัมภาษณ์เพื่อติดตามผลการดำเนินงานของโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเข็ญราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)]

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนคณิตศาสตร์ และศึกษานิเทศก์ ผลสรุปเป็นดังนี้

ความเห็นของผู้บริหาร

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเข็ญราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] พบว่าผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียนมีความสอดคล้องกันว่าโรงเรียนมีความพร้อมในการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเข็ญราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ด้านบุคลากร ด้านเอกสารและสื่อประกอบการเรียนการสอน ด้านงบประมาณสนับสนุนโครงการด้านการจัดทำแผนการสอน

คณิตศาสตร์ ด้านการวัดผลประเมินผลการสอนตามสภาพจริงด้านกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด เป็นอย่างมาก สำหรับปัญหาและอุปสรรคที่พบในการดำเนินงานตามโครงการด้านบุคลากรพบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่ได้จบในวิชาที่ตนสอน โดยเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และวิทยาศาสตร์ แต่ต้องนำมาทำการสอนโดยอาศัยประสบการณ์การสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ด้านเอกสารและสื่อประกอบการเรียนการสอน พบว่าไม่มีปัญหาและอุปสรรคเนื่องจากทางโรงเรียนได้รับงบประมาณเพียงพอกับความต้องการ

ความเห็นของครูผู้สอน

ผู้วิจัยได้ทำการการสัมภาษณ์ครูผู้สอนในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ความพร้อมในการดำเนินงานของโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษา โรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ปรากฏผลดังนี้

1.1 ความพร้อมด้านบุคลากร พบว่า ครูผู้สอนมีความพร้อมมาก ส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการเข้ารับการอบรม กระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรมที่วิทยากรเสนอแนะ และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรมมาพัฒนาใช้กับกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการคิด การใช้สื่อการเรียนรู้ และการประเมินตามสภาพจริง

1.2 ความพร้อมด้านเอกสารและสื่อที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า โดยส่วนใหญ่มีความพร้อมและเพียงพอแก่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แต่สื่อยังไม่หลากหลาย ครูขาดความรู้ในการผลิตสื่อใช้เอง มีเอกสารบางกลุ่มสาระได้รับชำรุดไป

1.3 ความพร้อมด้านการนิเทศการสอน พบว่า โดยส่วนใหญ่การนิเทศภายในมีความพร้อม เพราะมีการนิเทศการสอนอย่างต่อเนื่อง และตรงตามเวลาที่กำหนด มีการติดตามผลการนำความรู้จากการอบรมไปใช้เป็นระยะ

1.4 ความพร้อมด้านงบประมาณสนับสนุนโครงการฯ พบว่า งบประมาณมีความพร้อมมากเพียงพอและสามารถกระจายได้ทั่วถึงทุกโรงเรียน

1.5 ความพร้อมด้านการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด พบว่า ครูส่วนใหญ่ให้ความสนใจดีมาก แต่ยังขาดทักษะในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดโดยเฉพาะทักษะการตั้งคำถามที่กระตุ้นให้คิด

1.6 ความพร้อมด้านการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง พบว่าครูยังขาดความพร้อมในด้านนี้เป็นอย่างมาก แต่เมื่อได้รับความรู้จากการอบรมทำให้มีความมั่นใจในการนำไปปฏิบัติได้มากขึ้น

2. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษา โรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)]

2.1 ความพร้อมด้านบุคลากร ไม่มีปัญหาเพราะทุกคนให้ความร่วมมือดีมาก วิทยากรมีศักยภาพในการให้ความรู้ ครูผู้สอนได้รับการอบรมตรงกับวิชาที่สอน

2.2 ความพร้อมด้านเอกสารและสื่อการเรียนรู้ เอกสารและสื่อการเรียนรู้มีเพียงพอแก่การดำเนินการจัดกิจกรรม มีบางกลุ่มสาระไม่เพียงพอ

2.3 ความพร้อมด้านการนิเทศการสอน มีการนิเทศการสอนมากขึ้น สม่่าเสมอ แต่มีอุปสรรคบ้างเพราะต้องมีการงานด้านอื่นของเทศบาลทำให้ทำการนิเทศได้ไม่เต็มที่ ครูผู้สอนจำนวนหนึ่งยังต้องการคำแนะนำในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด

2.4 ความพร้อมด้านงบประมาณสนับสนุนโครงการฯ ไม่พบปัญหา เพราะมีงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอ และจัดสรรได้ตรงตามวัตถุประสงค์

2.5 ความพร้อมด้านการจัดทำแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด ปัญหาที่พบคือครูต้องนำความรู้ที่ได้ไปปรับแผนการจัดการเรียนรู้ของตนเองต้องการวิทยากรมาให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง และยังไม่ค่อยมั่นใจในกิจกรรมที่จะคิดขึ้นเพื่อให้ตรงตามเป้าหมาย

2.6 ความพร้อมด้านการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง ปัญหาที่พบคือครูยังไม่มั่นใจในการวัดผลตามสภาพจริง เพราะเครื่องมือการวัดที่ชัดเจน แต่ได้รับความรู้จากวิทยากรแล้ว ทำให้มีความมั่นใจมากขึ้น

3. ผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมาเป็นไปตามเป้าหมายของโครงการหรือไม่เพราะเหตุใด ครูผู้สอนส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ได้รับความรู้ใหม่ๆ มีวิสัยทัศน์กว้างไกลขึ้น ครูมีความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น ผลงานที่ออกมาเป็นไปตามเป้าหมายของโครงการ สามารถนำไปใช้ได้จริง แต่วิทยากรต้องเดินทางมาไกลอยู่ให้ความรู้ได้ในระยะเวลาสั้น แต่ได้ดำเนินการอบรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทุกฝ่ายให้ความร่วมมือดี มีการวางแผนงานอย่างเป็นระบบ

4. จุดเด่น จุดด้อยของการดำเนินงานตามโครงการ

4.1 จุดเด่น ครูผู้สอนให้ความเห็นว่าจุดเด่นของโครงการนี้ทำให้ครูมีการพัฒนาในด้านการสอน มีความรู้และเข้าใจในการจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการคิดมากยิ่งขึ้น นักเรียนได้รับการพัฒนาด้านทักษะกระบวนการคิดเพิ่มมากขึ้น และให้ความสนใจกับกิจกรรมการเรียนรู้ มีการวางแผนการดำเนินงานชัดเจนดีมากทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ นอกจากนี้ยังทำให้ครูมีความกระตือรือร้นในการผลิตสื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง ส่วนด้านวิทยากรที่มาให้ความรู้มีความเป็นกันเองมาก มีความรู้ความสามารถมากในการนำเสนอกิจกรรมต่างๆ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมต่อไป รวมถึงสื่ออุปกรณ์ที่นำมาใช้ในการอบรมมีความทันสมัยเพียงพอแก่ผู้เข้าอบรม

4.2 จุดด้อย ครูผู้สอนให้ความเห็นว่าจุดด้อยของโครงการนี้คือระยะเวลาในการพบปะเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้มีน้อยมาก ทำให้ความชัดเจนในเรื่องการจัดกิจกรรมที่เน้นกระบวนการคิดและการประเมินตามสภาพจริงได้รับความรู้ไม่คอยเต็มที่อาจทำให้เกิดปัญหาในการนำไปใช้ได้ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากระยะทางไกลมากการเดินทางต้องใช้เวลามากรวมถึงค่าใช้จ่ายในการเดินทางค่อนข้างสูง

5. การจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด ครูผู้สอนส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า มีความสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย เพราะเข้าใจง่ายและดีมาก เน้นกระบวนการคิด ฝึกให้นักเรียนได้กล้าที่จะแสดงออก เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กนักเรียนของเทศบาล รวมถึงเรื่องอ่าน คิด วิเคราะห์ที่ยังต้องปรับปรุงและพัฒนาอีกมาก

6. ความสามารถของครูในการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด ครูผู้สอนส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า สามารถทำได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้เพราะได้ฝึกเขียนปฏิบัติจริง วิทยากรให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดเป็นกันเอง จึงมีความมั่นใจให้การทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดได้

7. ความสนใจของบุคลากรในการปฏิบัติงาน ครูผู้สอนส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของโครงการ ทั้งนี้เพราะมีความทันสมัยและชัดเจน สามารถนำมาปรับเปลี่ยน เพื่อใช้ในการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน ครูผู้สอน และสถานศึกษา ครูมีความสนใจ ตั้งใจ และมีความกระตือรือร้นสูงที่จะเข้ารับการอบรม

8. การดำเนินงานของผู้บริหาร และครูผู้สอน ครูผู้สอนโดยส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของโครงการ เพราะครูมีการพัฒนายิ่งขึ้น มีความกระตือรือร้นในการทำงาน เข้าใจการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้บริหารและครูให้ความสนใจกับโครงการนี้มาก ครูให้ความสนใจที่จะปรับปรุง พัฒนาศักยภาพของตนเองมาก ครูมีความเข้าใจและสามารถผลิตผลงานตามโครงการได้ ผู้บริหารได้ติดตามการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน มีนิเทศการสอนอย่างต่อเนื่อง

9. ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานพัฒนาโครงการ ฯ ครูผู้สอนส่วนใหญ่ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีเวลาในการอบรม พบปะ แลกเปลี่ยนความรู้ให้มากกว่านี้ และควรมีโครงการต่อเนื่องทุกปี การศึกษา ควรมีครูแลกเปลี่ยนจาก มศว มาสอนที่เทศบาลและครูโรงเรียนเทศบาลไปสอนที่ มศว อยากให้คณะ มศว มาให้ความรู้และสาธิตเรื่องของการสอนที่เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ให้กับคณะครูเทศบาลอีกครั้งหนึ่งเพื่อจะนำไปปรับใช้กับการสอน

ความเห็นของศึกษานิเทศก์

จากการสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ เกี่ยวกับผลการดำเนินงานของโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] พบว่า จากการสังเกตการสอนพบว่าครูผู้สอนมีความตื่นตัว และกระตือรือร้น และให้ความสำคัญต่อการเรียนการสอนที่ดีขึ้น ครูผู้สอนได้นำวิธีการ เทคนิคการเรียนการสอนมาพัฒนาการเรียนการสอน มีการเตรียมการสอนและดำเนินการสอนที่เน้นกระบวนการคิดตามที่คณะวิทยากรได้ให้ความรู้ไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การฝึกให้นักเรียนได้คิดหลากหลายมากขึ้น มีการดำเนินการสอนอย่างเป็นระบบมากขึ้น เน้นให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงก่อนสรุปเนื้อหา เพราะการที่จะให้นักเรียนจดจำได้อย่างคงทนนั้นต้องให้นักเรียนได้สัมผัส ได้รู้เหตุผลความเป็นมาด้วยการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง คิด พิสูจน์ข้อเท็จจริง ซึ่งจะสอดคล้องกับหลักการสอนที่ว่าให้นักเรียนคิดเอง ทำ

เอง และสามารถนำไปใช้ประโยชน์กับชีวิตจริงได้ โดยการนำเอาสื่อการเรียนรู้หรือสิ่งแวดล้อมใกล้ตัวมาประยุกต์กับการเรียนรู้ในทุกวิชา เมื่อครูทุกคนตั้งใจในการสอนดี ผลงานก็จะไปปรากฏที่นักเรียน ฉะนั้นคุณภาพของนักเรียนคือสิ่งที่บ่งชี้การทำงานของครู จึงขอให้คุณครูได้ตั้งใจสอนและทุ่มเทกำลังกายกำลังใจในการทำงานเพื่อนักเรียน

ตอนที่ 4 การประเมินประสิทธิผลของโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษา โรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ประเมินจากการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด โดยผู้เชี่ยวชาญ ประกฏผลดังนี้

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินประสิทธิผลโดยใช้
แบบประเมินผลแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด

รายการที่ประเมิน (N = 639)	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.. ส่วนนำของกิจกรรมการเรียนรู้	3.85	0.52	ดีมาก
2. กิจกรรมการเรียนรู้	3.71	0.65	ดีมาก
3. สื่อการเรียนรู้	3.35	0.88	ดี
4. การประเมินผล	3.42	0.81	ดี
รวมเฉลี่ย	3.58	0.72	ดีมาก

จากตาราง 10 เมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่า ประสิทธิผลของโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ที่ประเมินจากการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด ผู้ประเมินผลมีความคิดเห็นโดยรวม มีประสิทธิผลอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 3.58$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประสิทธิผลมีอยู่ในระดับดีมาก คือ ส่วนนำของกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.85$) รองลงมาคือ กิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.71$) ส่วนประสิทธิผลที่อยู่ในระดับดีคือการประเมินผล ($\bar{X} = 3.42$) และสื่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.35$) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อติดตามผลการดำเนินงานของโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)]
2. เพื่อประเมินประสิทธิผลของโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)]
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)]

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนที่ผ่านการอบรมประชุมสัมมนาครูโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ศึกษาในเทศก์ผู้รับผิดชอบโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] จำนวน 6 โรงเรียน ได้แก่

1. โรงเรียนเทศบาล 1 ศรีเกิด
2. โรงเรียน “เด็กหัวแหลม” เทศบาล 2 หนองบัว
3. โรงเรียนเทศบาล 3 ศรีทรายมูล
4. โรงเรียนเทศบาล 4 สันป่าก่อ
5. โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า
6. โรงเรียนอนุบาลต้นแบบเทศบาล 7 ผังหิน

ผู้ให้ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง คือ บุคลากรสังกัดโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 150 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วย

1. แบบสอบถาม ฉบับที่ 1 ที่สร้างขึ้นตามแบบของลิเคอร์ทเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ถามรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ถามความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินการตามโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)]

2. แบบบันทึกการสัมภาษณ์

3. แบบประเมินประสิทธิผลของโครงการ คือ แบบประเมินผลแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด

เครื่องมือและวิธีการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. แบบสอบถาม

2. แบบบันทึกการสัมภาษณ์

3. แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมิน และติดตามผลโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ระยะเวลา	รายการปฏิบัติ	เครื่องมือ
25 - 26 ม.ค. 2551	- สอบถามครูผู้ผ่านการอบรมประชุมสัมมนาครูโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)]	แบบสอบถาม
8 - 9 ก.พ. 2551	- สอบถามครูผู้ผ่านการอบรมประชุมสัมมนาครูโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)]	แบบสอบถาม

ระยะเวลา	รายการปฏิบัติ	เครื่องมือ
7 - 8 มี.ค. 2551	- สอดถามครูผู้ผ่านการอบรมประชุมสัมมนาครู โรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาล นครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่าย ประถม)]	แบบสอบถาม
25 - 28 มี.ค. 2551	- สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และ ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนต้นแบบ การจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)]	แบบบันทึกการสัมภาษณ์
15 - 18 มิ.ย. 2552	- ประเมินประสิทธิผลของโครงการโดยผู้เชี่ยวชาญ	แบบประเมินผล

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. คณะกรรมการวิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง
2. หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลนำแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว จึงทำการเก็บข้อมูลโดยใช้
แบบสัมภาษณ์
3. หลังจากผู้เข้าอบรมทำแผนการจัดการเรียนรู้เรียบร้อยแล้วคณะกรรมการจึงดำเนินการ
ประเมินประสิทธิผลของโครงการโดยใช้แบบประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการ
คิด
4. วิเคราะห์และแปลผลการประเมินจากการเก็บรวบรวมข้อมูล

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ ดังนี้

1. การประเมินติดตามผลการดำเนินงานของโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการ
การศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] สรุปได้ว่า
การประเมินการดำเนินงานของโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนคร
เชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัย ด้าน
กระบวนการดำเนินการฝึกอบรม และด้านการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ ตามลำดับ
พบว่า ครูผู้สอนผู้ผ่านการอบรมมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานของโครงการมีความเหมาะสมอยู่ใน
ระดับมาก

2. การประเมินความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] จากการสัมภาษณ์ พบว่า

2.1 ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียนมีความสอดคล้องกันว่าโรงเรียนมีความพร้อมในการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ด้านบุคลากร ด้านเอกสารและสื่อประกอบการเรียนการสอน ด้านงบประมาณสนับสนุนโครงการด้านการจัดทำแผนการสอน คณิตศาสตร์ ด้านการวัดผลประเมินผลการสอนตามสภาพจริงด้านกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด เป็นอย่างมาก สำหรับปัญหาและอุปสรรคที่พบในการดำเนินงานตามโครงการด้านบุคลากรพบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่ได้จบในวิชาที่ตนเองสอน โดยเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และวิทยาศาสตร์ แต่ต้องนำมาทำการสอนโดยอาศัยประสบการณ์การสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ด้านเอกสารและสื่อประกอบการเรียนการสอน พบว่าไม่มีปัญหาและอุปสรรคเนื่องจากทางโรงเรียนได้รับงบประมาณเพียงพอกับความต้องการ

2.2 ครูผู้สอนให้ความเห็นว่าความพร้อมในการดำเนินงานของโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ปรากฏผลดังนี้

2.2.1 ความพร้อมด้านบุคลากร พบว่า ครูผู้สอนมีความพร้อมมาก ส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการเข้ารับการอบรม กระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรมที่วิทยากรเสนอแนะ และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรมมาพัฒนาใช้กับกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการคิด การใช้สื่อการเรียนรู้ และการประเมินตามสภาพจริง

2.2.2 ความพร้อมด้านเอกสารและสื่อที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า โดยส่วนใหญ่มีความพร้อมและเพียงพอแก่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แต่สื่อยังไม่หลากหลาย ขาดความรู้ในการผลิตสื่อใช้เอง มีเอกสารบางกลุ่มสาระได้รับชำรุดไป

2.2.3 ความพร้อมด้านการนิเทศการสอน พบว่า โดยส่วนใหญ่การนิเทศภายในมีความพร้อม เพราะมีการนิเทศการสอนอย่างต่อเนื่อง และตรงตามเวลาที่กำหนด มีการติดตามผลการนำความรู้จากการอบรมไปใช้เป็นระยะ

2.2.4 ความพร้อมด้านงบประมาณสนับสนุนโครงการฯ พบว่า งบประมาณมีความพร้อมมากเพียงพอและสามารถกระจายได้ทั่วถึงทุกโรงเรียน

2.2.5 ความพร้อมด้านการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด พบว่า ครูส่วนใหญ่ให้ความสนใจดีมาก แต่ยังขาดทักษะในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดโดยเฉพาะทักษะการตั้งคำถามที่กระตุ้นให้คิด

2.2.6 ความพร้อมด้านการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง พบว่าครูยังขาดความพร้อมในด้านนี้เป็นอย่างมาก แต่เมื่อได้รับความรู้จากการอบรมทำให้มีความมั่นใจในการนำไปปฏิบัติได้มากขึ้น

2.3 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษา โรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)]

2.3.1 ความพร้อมด้านบุคลากร ไม่มีปัญหาเพราะทุกคนให้ความร่วมมือดีมาก วิทยากรมีศักยภาพในการให้ความรู้ ครูผู้สอนได้รับการอบรมตรงกับวิชาที่สอน

2.3.2 ความพร้อมด้านเอกสารและสื่อการเรียนรู้ เอกสารและสื่อการเรียนรู้มีเพียงพอ แก่การดำเนินการจัดกิจกรรม มีบางกลุ่มสาระไม่เพียงพอ

2.3.3 ความพร้อมด้านการนิเทศการสอน มีการนิเทศการสอนมากขึ้น สม่่าเสมอ แต่มีอุปสรรคบ้างเพราะต้องมีการงานด้านอื่นของเทศบาลทำให้ทำการนิเทศได้ไม่เต็มที่ ครูผู้สอนจำนวนหนึ่งยังต้องการคำแนะนำในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด

2.3.4 ความพร้อมด้านงบประมาณสนับสนุนโครงการฯ ไม่พบปัญหา เพราะมีงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอ และจัดสรรได้ตรงตามวัตถุประสงค์

2.3.5 ความพร้อมด้านการจัดทำแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด ปัญหาที่พบคือครูต้องนำความรู้ที่ได้ไปปรับแผนการจัดการเรียนรู้ของตนเองต้องการวิทยากรมาให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง และยังไม่ค่อยมั่นใจในกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นเพื่อให้ตรงตามเป้าหมาย

2.3.6 ความพร้อมด้านการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง ปัญหาที่พบคือครูยังไม่มั่นใจในการวัดผลตามสภาพจริง เพราะเครื่องมือการวัดที่ชัดเจน แต่ได้รับความรู้จากวิทยากรแล้วทำให้มีความมั่นใจมากขึ้น

2.4 ผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมาเป็นไปตามเป้าหมายของโครงการหรือไม่เพราะเหตุใด ครูผู้สอนส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ได้รับความรู้ใหม่ๆ มีวิสัยทัศน์กว้างไกลขึ้น ครูมีความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น ผลงานที่ออกมาเป็นไปตามเป้าหมายของโครงการ สามารถนำไปใช้ได้จริง แต่วิทยากรต้องเดินทางมาไกลอยู่ให้ความรู้ได้ในระยะเวลาสั้น แต่ก็ดำเนินการอบรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทุกฝ่ายให้ความร่วมมือดี มีการวางแผนงานอย่างเป็นระบบ

2.5. จุดเด่น จุดด้อยของการดำเนินงานตามโครงการ

2.5.1 จุดเด่น ครูผู้สอนให้ความเห็นว่าจุดเด่นของโครงการนี้ทำให้ครูมีการพัฒนาในด้านการสอน มีความรู้และเข้าใจในการจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการคิดมากยิ่งขึ้น นักเรียนได้รับการพัฒนาด้านทักษะกระบวนการคิดเพิ่มมากขึ้น และให้ความสนใจกับกิจกรรมการเรียนรู้ มีการวางแผนการดำเนินงานชัดเจนดีมากทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ นอกจากนี้ยังทำให้ครูมีความกระตือรือร้นในการผลิตสื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง ส่วนด้านวิทยากรที่มาให้ความรู้มีความเป็นกันเองมาก มีความรู้ความสามารถมากในการนำเสนอกิจกรรมต่างๆ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมต่อไป รวมถึงสื่ออุปกรณ์ที่นำมาใช้ในการอบรมมีความทันสมัยเพียงพอแก่ผู้เข้าอบรม

2.5.2 จุดด้อย ครูผู้สอนให้ความเห็นว่าจุดด้อยของโครงการนี้คือระยะเวลาในการพบปะเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้มีน้อยมาก ให้ความรู้ชัดเจนในเรื่องการจัดกิจกรรมที่เน้นกระบวนการคิดและการประเมินตามสภาพจริงได้รับความรู้ไม่ค่อยเต็มที่อาจทำให้เกิดปัญหาในการนำไปใช้ได้

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกระยะทางไกลมากการเดินทางต้องใช้เวลามากรวมถึงค่าใช้จ่ายในการเดินทางค่อนข้างสูง

2.6. การจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด ครูผู้สอนส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า มีความสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย เพราะเข้าใจง่ายและดีมาก เน้นกระบวนการคิด ฝึกให้นักเรียนได้กล้าที่จะแสดงออก เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กนักเรียนของเทศบาล รวมถึงเรื่องอ่าน คิด วิเคราะห์ที่ยังต้องปรับปรุงและพัฒนาอีกมาก

2.7. ความสามารถของครูในการทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด ครูผู้สอนส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า สามารถทำได้เป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพราะได้ฝึกเขียนปฏิบัติจริง วิทยากรให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดเป็นกันเอง จึงมีความมั่นใจให้การทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดได้

2.8. ความสนใจของบุคลากรในการปฏิบัติงาน ครูผู้สอนส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของโครงการ ทั้งนี้เพราะมีความทันสมัยและชัดเจน สามารถนำมาปรับเปลี่ยน เพื่อใช้ในการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน ครูผู้สอน และสถานศึกษา ครูมีความสนใจ ตั้งใจ และมีความกระตือรือร้นสูงที่จะเข้ารับการอบรม

2.9. การดำเนินงานของผู้บริหาร และครูผู้สอน ครูผู้สอนโดยส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของโครงการ เพราะครูมีการพัฒนายิ่งขึ้น มีความกระตือรือร้นในการทำงาน เข้าใจการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้บริหารและครูให้ความสนใจกับโครงการนี้มาก ครูให้ความสนใจที่จะปรับปรุง พัฒนาศักยภาพของตนเองมาก ครูมีความเข้าใจและสามารถผลิตผลงานตามโครงการได้ ผู้บริหารได้ติดตามการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน มีนิเทศการสอนอย่างต่อเนื่อง

2.10. ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานพัฒนาโครงการ ฯ ครูผู้สอนส่วนใหญ่ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีเวลาในการอบรม พบปะ แลกเปลี่ยนความรู้ให้มากกว่านี้ และควรมีโครงการต่อเนื่องทุกปี การศึกษา ควรมีครูแลกเปลี่ยนจาก มศว มาสอนที่เทศบาลและครูโรงเรียนเทศบาลไปสอนที่ มศว อยากให้คณะ มศว มาให้ความรู้และสาธิตเรื่องของการสอนที่เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ให้กับคณะครูเทศบาลอีกครั้งหนึ่งเพื่อจะนำไปปรับใช้กับการสอน

2.11. ศึกษาวิเคราะห์ ให้ความเห็นจากการสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ เกี่ยวกับผลการดำเนินงานของโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ว่า จากการสังเกตการสอนพบว่าครูผู้สอนมีความตื่นตัว และกระตือรือร้น และให้ความสำคัญต่อการเรียนการสอนที่ดีขึ้น ครูผู้สอนได้นำวิธีการ เทคนิคการเรียนการสอนมาพัฒนาการเรียนการสอน มีการเตรียมการสอนและดำเนินการสอนที่เน้นกระบวนการคิดตามที่คณะวิทยากรได้ให้ความรู้ไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การฝึกให้นักเรียนได้คิดหลากหลายมากขึ้น มีการดำเนินการสอนอย่างเป็นระบบมากขึ้น เน้นให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงก่อนสรุปเนื้อหา เพราะการที่จะให้นักเรียนจดจำได้อย่างคงทนนั้นต้องให้นักเรียนได้สัมผัส ได้รู้เหตุผลผลความเป็นมาด้วยการลง

มีปฏิบัติด้วยตนเอง คิด พิสูจน์ข้อเท็จจริง ซึ่งจะสอดคล้องกับหลักการสอนที่ว่าให้นักเรียนคิดเอง ทำเอง และสามารถนำไปใช้ประโยชน์กับชีวิตจริงได้ โดยการนำเอาสื่อการเรียนรู้หรือสิ่งแวดล้อม ใกล้ตัวมาประยุกต์กับการเรียนรู้ในทุกวิชา เมื่อครูทุกคนตั้งใจในการสอนดี ผลงานก็จะไปปรากฏที่ นักเรียน ฉะนั้นคุณภาพของนักเรียนคือสิ่งที่บ่งชี้การทำงานของครู จึงขอให้คุณครูได้ตั้งใจสอนและทุ่มเทกำลังกายกำลังใจในการทำงานเพื่อนักเรียน

3. การประเมินประสิทธิผลของโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] สรุปได้ว่าประสิทธิผลของโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ที่ประเมินจากการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด ผู้ประเมินผลมีความคิดเห็นโดยรวม มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ การประเมินและติดตามผลโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] มีประเด็นที่ควรอภิปราย ดังนี้

1. จากการประเมินเพื่อติดตามผลการดำเนินงานของโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] พบว่า ความเห็นของครูผู้สอนผู้ผ่านการอบรมที่มีต่อผลการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] มีความเห็นว่าผลการดำเนินงานเหมาะสมอยู่ในระดับมาก การที่ผลการศึกษาค้นคว้า ปรากฏผลเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก ครูผู้สอนมีความเข้าใจในเรื่องการจัดการเรียนการสอนที่เน้น กระบวนการคิด ซึ่งได้รับความรู้และประสบการณ์จากการศึกษาอบรมจากคณะวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ จากโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) นอกจากนี้ยังมีเอกสาร คู่มือ และสื่อการเรียนการสอน เป็นคู่มือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอีกทั้งโครงการมีความพร้อมทั้งผู้บริหารและบุคลากร จึงต้องดำเนินการให้เป็นไปตามจุดประสงค์ของโครงการ สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมั่นใจ เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนได้มีการประสานความร่วมมือในเรื่อง การขอคำแนะนำ การจัดสรรงบประมาณการสนับสนุนสื่อการเรียนการสอน ตลอดจนการนิเทศช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร

2. จากประเมินเพื่อการศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] โดยการสัมภาษณ์ ที่พบว่า ผู้บริหาร ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ ให้ความเห็นว่า โครงการนี้มีความพร้อมโดยส่วนใหญ่ในทุกด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ความมีชื่อเสียงของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโครงการมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน

สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และสอดคล้องกับนโยบายและแผนงานของโรงเรียน มีการประชุมเพื่อระดมความคิดในการกำหนดขั้นตอนของงานอย่างมีระบบชัดเจน มีการกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ไว้อย่างชัดเจนและรับทราบทั่วกัน มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรในโครงการอย่างเหมาะสม ผู้บริหารโรงเรียนมีวิสัยทัศน์ให้การสนับสนุนส่งเสริมด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการผลิตสื่ออุปกรณ์ และการให้ขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรเป็นอย่างดีผู้บริหารโรงเรียนและศึกษานิเทศก์ให้คำปรึกษาแนะนำ และแก้ปัญหาต่างๆ แก่ครูผู้สอนเป็นอย่างดี มีการติดตามประเมินผลการสอนและนำผลการติดตามประเมินผลมาใช้ปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

3. จากการประเมินเพื่อประเมินประสิทธิผลของโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)]

ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏผลเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน และคณะครู ได้เข้าร่วมประชุม ปรึกษา ร่วมกัน เพื่อทำความเข้าใจและทราบเป้าหมายของการเป็นโรงเรียนต้นแบบ เพื่อต้องการพัฒนาการเรียนการสอนให้เป็นแบบอย่าง ตัวอย่างที่ดีให้กับโรงเรียนในสังกัดอื่นๆ ด้วย และต้องการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 คณะผู้บริหารโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร(ฝ่ายประถม) ควรจัดสัมมนาครูผู้สอน และจัดอบรมให้กับผู้บริหารโรงเรียน และควรให้มีการประชาสัมพันธ์แก่ผู้ปกครองนักเรียนอย่างกว้างขวาง

1.2 โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ควรนำแนวทางที่ได้รับจากहारอบรมไปประยุกต์ใช้ให้เกิดผลเป็นที่ประจักษ์

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาสภาพและปัญหาของการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการตัดสินใจของผู้บริหาร

2.2 ควรศึกษาความพึงพอใจของครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครองในการเข้าร่วมโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)]

บรรณานุกรม

- กมลพร กิตติจิตวรังกูร. (2549) การประเมินโครงการโรงเรียนต้นแบบการสอนคณิตศาสตร์ของโรงเรียนวัดทองสุทธาราม สังกัดกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- โกวิท ประวาลพุกษ์. (2523). การประเมินโครงการ," เอกสารทางวิชาการอันดับ 1. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2530). การกำกับงานและการประเมินผลโครงการ. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2524). ระเบียบแนวปฏิบัติตามกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการศึกษา นิเทศ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2524. กรุงเทพฯ : ครูสภา.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2529). รายงานการวิจัยเรื่องประสิทธิภาพของการมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2539) . ร่างแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540 - 2544). กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- ชินภัทร ภูมิรัตน ; และคณะ. (2533, เมษายน - มิถุนายน). "การวิจัย และประเมินคุณภาพโรงเรียนประถมศึกษา," การวิจัยทางการศึกษา. 20 (2) : 47 - 48.
- นิตม ชมภูหลง. (2534). การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษาเกี่ยวกับศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. สาขาวิชาวัดผลการศึกษา มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม , อัดสำเนา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2539).การวิจัยเบื้องต้น. มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์.
- ยุพิน พิพิธกุล.(2530). การสอนคณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ : ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525.กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์ การพิมพ์, 2530.
- ล้วน สายยศ ; และอังคณา สายยศ, (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วรลาภ แสงวัณนะชัย, (2533)."การจัดการเรียนการสอนแบบ Individualized Learning,"วารสารส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนการสอน. 1 (2) : 11 - 14.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2545). ทฤษฎีการประเมิน. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศึกษาธิการ,กระทรวง.กรมวิชาการ. (2524). หนังสืออ่านเพิ่มเติมวิชาคณิตศาสตร์ระดับมัธยม

- ศึกษาดอนตัน เล่ม 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ส.วาสนา ประवालพฤษ. (2544). หลักการและเทคนิคการประเมินทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมจิต ชิวปรีชา. (2529). "ข้อคิดและแนวการสอนซ่อมเสริมทักษะคณิตศาสตร์ในระดับประถมศึกษา," วิทยาสาร. 1 : 7 - 13 ,มกราคม.
- สุรศักดิ์ หลาบมาลา. (2529 , สิงหาคม). "โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนตามรูปแบบโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ." วิทยาสาร. 84 (8) : 42 - 44 .
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2532). แนวทางการพัฒนาโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- อุทุมพร จามรมา. (2531). การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณลักษณะ. กรุงเทพฯ : ฟันนี่พับบลิชชิ่ง.
- Fink , Arlene and Jacqueline Koscoff. (1978). An Evaluation Primer. Washington : Capital Publication , 97 p.
- Krippendorff , Klaus.(1980). Content Analysis : An Introduction to Its Methodology. London : Sage Publication Inc.
- MacDonald,J.B. (1974). An Evaluation and Evaluation Urban Review. 7 (1) : 3 - 14.
- _____. (1976). Evaluation and the Control of Education In D. Tawney (ed.), Curriculum Evaluation Today : Trends and Implications. London : Schools Counil Research Studies Macmillan.
- Rossi , Peter H. and Howard E. Freeman. (1988).Evaluation : and Systematic Approach. 2 nded.California : Sage Publication.
- Stake, R.E. (1975). Evaluating the Arts in Education : responsive Evaluation. Michigan : Western Michigan University Press.
- Thorndike, E.L. and Barnhart, C.L. (1965). Thorndike and Barnhart Junior Dictionary. New York : Doubleday and Company. Inc.
- Worthen , B.R. and Sanders, (1987). J.R. Educational Evaluation. New York : Longman.
- _____. (1973). Educational Evaluation : Theory and Practice. Ohio : Charles A. Jones Publishing Company.

คำสั่ง โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)

ที่ ๐๐๙ /2551

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการพัฒนาต้นแบบการจัดการศึกษา โรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย

[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ปีงบประมาณ 2551

เพื่อให้การดำเนินงาน โครงการพัฒนาต้นแบบการจัดการศึกษา โรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย [โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ปีงบประมาณ 2551 ณ จังหวัดเชียงราย ดำเนินการไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพอาศัยอำนาจคำสั่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ 1629/2550 ลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2550 เรื่อง มอบหมายและมอบอำนาจของอธิการบดี ให้ผู้บริหารปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ดังนี้-

คณะกรรมการดำเนินงาน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์	ที่ปรึกษา
อาจารย์นันทรัตน์ ธรรมวัฒน์ไพศาล	ประธาน
ดร.พรทิพย์ ศิริภัทรราชย์	รองประธาน และหัวหน้าโครงการ
อาจารย์ดวงดา-คูเกษมกิจ	กรรมการ
ผศ.ไตรรัตน์ พิพัฒน์โกศล	กรรมการ
รศ.ประพนธ์ จำเริญญ	กรรมการ
อาจารย์พิไลพร หวังทรัพย์ทวี	กรรมการ
อาจารย์พรรณนิภา สันติพงษ์	กรรมการ
คุณหทัยรัตน์ สายพันธุ์	กรรมการ
คุณหยิน ทรงเดช	กรรมการ
ผศ.ถัษณา อินทะจักร	กรรมการ และเลขานุการ
อาจารย์จุลศักดิ์ สุขสบาย	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการระดับปฐมวัย

อาจารย์ดวงดา คุเกษมกิจ	ประธาน
ศศ.บุญญาพร อุณากุล	รองประธาน
อาจารย์สมศรี ปาณะโตษะ	กรรมการ
อาจารย์ชราภรณ์ ชุมพล	กรรมการ
อาจารย์สุกัศ โอบาพิริยกุล	กรรมการ
อาจารย์ปวีณา สันห์ฐานะกุล	กรรมการ
อาจารย์ปฐมาภรณ์ เดชะไคศยะ	กรรมการ
อาจารย์กาญจนา พะทะยะ	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่

1. จัดตั้งคณะกรรมการของตนเองในแต่ละฝ่ายโดยประสานงานกับหัวหน้ากลุ่มสาระฯ และเลขฯ ผู้ช่วยเลขฯ โครงการฯ
2. เป็นวิทยากรประจำกลุ่ม และประสานงาน กับคณะอาจารย์โรงเรียนเทศบาลนครเชียงรายในการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
3. ประสานงานกับกองบรรณาธิการในการส่งและตรวจสอบเอกสารกิจกรรมที่พัฒนาเพื่อจัดพิมพ์เผยแพร่ต่อไป

คณะกรรมการระดับชั้น ป.1 – 6

ศศ.ไครรัตน์ พิชฌ โภคผล	ประธาน
อาจารย์เรณูรัชต์ ประสิทธิเกตุ	รองประธาน
ศศ.พิทยา การะเจตีย์	กรรมการ
รศ.ประพนธ์ จำเริญ	กรรมการ
อาจารย์ราศรี เวียงวีระ	กรรมการ
อาจารย์อำไพ มีจันเพ็ชร	กรรมการ
อาจารย์ภาวิดา ชะวัฒนะ	กรรมการ
อาจารย์รวดี เพชรมนี	กรรมการ
อาจารย์โกศล เพ็ชรภักดี	กรรมการ
อาจารย์เน่งน้อย เหลืองถาวรพจน์	กรรมการ
อาจารย์หิมาพร สวัสดิ์โยธิน	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่

1. จัดตั้งคณะกรรมการของตนเองในแต่ละฝ่ายโดยประสานงานกับหัวหน้ากลุ่มสาระฯ และเลขานุฯ ผู้ช่วยเลขานุฯ โครงการฯ
2. เป็นวิทยากรประจำกลุ่ม และประสานงาน กับคณะอาจารย์โรงเรียนเทศบาลนครเชียงรายในการ พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
3. ประสานงานกับกองบรรณาธิการในการส่งและตรวจสอบเอกสารกิจกรรมที่พัฒนาเพื่อจัดพิมพ์เผยแพร่ต่อไป

คณะกรรมการงานวิจัย

รศ.ประพนธ์	จ่ายเจริญ	ประธาน
อาจารย์จุลศักดิ์	สุขสบาย	รองประธาน
ผศ.ไทรรัตน์	พิพัฒน์โกศล	กรรมการ
ดร.พรทิพย์	ศิริภัทราชัย	กรรมการ
ผศ.ลักขณา	อินทะจักร	กรรมการ
อาจารย์จิตร	ชะโลปถัมภ์	กรรมการ
อาจารย์ภูษาร	คำเนียม	กรรมการ
ผศ.พัทยา	การะเจตย์	กรรมการ
อาจารย์รัศมี	เวียงวีระ	กรรมการ
อาจารย์อำไพ	มีจันเพ็ชร	กรรมการ
อาจารย์ภาวดี	ชะวัฒนะ	กรรมการ
อาจารย์เรวดี	เพชรมูลี	กรรมการ
อาจารย์โกศล	เพ็ชรภักดี	กรรมการ
อาจารย์เน่งน้อย	เหลือถาวรพจน์	กรรมการ
อาจารย์ดวงดา	คุเกษมกิจ	กรรมการ
คุณจิราพร	นพเก้า	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่

1. จัดตั้งคณะกรรมการโดยประสานงานกับหัวหน้ากลุ่มสาระฯ และเลขานุฯ หรือผู้ช่วยเลขานุฯ โครงการฯ
2. จัดทำวิจัยเชิงประจักษ์ โครงการพัฒนาต้นแบบการจัดการศึกษา และนำเสนอโครงการดำเนินงาน และผลการดำเนินงานเป็นระยะ
3. ประสานงานกับฝ่ายบรรณาธิการเพื่อจัดพิมพ์รูปเล่มที่สมบูรณ์พร้อมกับการเผยแพร่ต่อไป

กองบรรณาธิการ

อาจารย์พิไลพร หวังทรัพย์ทวี	ประธาน
อาจารย์โยธิน หวังทรัพย์ทวี	รองประธาน
อาจารย์ศิริพร หงษาครประเสริฐ	กรรมการ
คุณประยูร ปิ่นทอง	กรรมการ
คุณจิราพร นพเก้า	กรรมการ
คุณสุรัชย์ แนวประเสริฐ	กรรมการ
อาจารย์พรทิพย์ สุขสวัสดิ์	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่

1. จัดตั้งคณะกรรมการของตนเองโดยประสานงานกับเลขาฯ หรือผู้ช่วยเลขาฯ โครงการฯ
2. ติดต่อจ้างเจ้าหน้าที่พิมพ์เอกสารและโรงพิมพ์โดยประสานงานกับงานพัสดุและการเงิน
3. ประสานงานกับคณะกรรมการระดับปฐมวัย ระดับชั้น ป.1-ป.6 และงานวิจัยเพื่อการ
จัดพิมพ์เอกสารต้นฉบับ
4. จัดทำรูปเล่มหนังสือกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด และวิจัยประเมินโครงการเพื่อการนำส่ง
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและการเผยแพร่ต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 2 มกราคม พ.ศ.2551

(อาจารย์นันทรรัตน์ ธรรมวัฒน์ไพศาล)

ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำสั่ง โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)

ที่ 031/2551

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ โครงการพัฒนาดัชนีแบบการจัดการศึกษา โรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย
[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ปีงบประมาณ 2551 (เพิ่มเติม)

เพื่อให้การดำเนินงาน โครงการพัฒนาดัชนีแบบการจัดการศึกษา โรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย
[โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)] ปีงบประมาณ 2551 ณ จังหวัดเชียงราย ดำเนินการไปด้วยความ
เรียบร้อยและมีประสิทธิภาพอาศัยอำนาจคำสั่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ 1629/2550 ลงวันที่ 6 สิงหาคม
พ.ศ. 2550 เรื่อง มอบหมายและมอบอำนาจของอธิการบดี ให้ผู้บริหารปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี จึงขอแต่งตั้ง
คณะกรรมการดำเนินงาน กองบรรณาธิการกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม และระดับปฐมวัย เพิ่มเติม ดังนี้.-

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

อาจารย์พรรณนิภา	สันติพงษ์	กรรมการ
อาจารย์เรณูรัชต์	ประสิทธิ์เกิด	กรรมการ
ผศ. ไตรรัตน์	พิพัฒ โภคผล	กรรมการ

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

อาจารย์นพเก้า	ฉิมปีลีสุวรรณค์	กรรมการ
ผศ. นพดล	กองศิลป์	กรรมการ
อาจารย์พนิตดา	เกิดกลิ่นหอม	กรรมการ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

อาจารย์เนตรนภิส	พัฒน์เจริญ	กรรมการ
อาจารย์ทิมพร	สวัสดิ์ไธรินทร์	กรรมการ
อาจารย์ชฎาธาร	คำเนียม	กรรมการ

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

ผศ. อัจฉรา	จ่ายเจริญ	กรรมการ
อาจารย์พรทิพย์	ศิริภัทรราชย์	กรรมการ
อาจารย์สุกัญญา	สุพรรณรัตน์	กรรมการ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา

อาจารย์ภาวิดา	ชะวันนะ	กรรมการ
อาจารย์พิสมัย	ชุมทิม	กรรมการ
อาจารย์จรัส	คชกาสร	กรรมการ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

อาจารย์ปราณี	วิสุทธิแพทย์	กรรมการ
อาจารย์เรวดี	เพชรบุรี	กรรมการ
รศ.ลลิตพรรณ	ทองงาม	กรรมการ

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

อาจารย์โกศล	เพชรบุรี	กรรมการ
อาจารย์จุลศักดิ์	สุขสบาย	กรรมการ
อาจารย์บังอร	บัวเมือง	กรรมการ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

อาจารย์กัลยา	บุญยืน	กรรมการ
อาจารย์ศิริฟ้า	ศรีจิตร	กรรมการ
อาจารย์เน่งน้อย	เหลื่องถาวรพจน์	กรรมการ

ระดับปฐมวัย

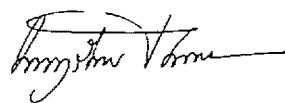
ผศ.บุญญาพร	อุณาภูล	กรรมการ
อาจารย์ดวงดา	คูเกษมกิจ	กรรมการ
อาจารย์สมศรี	ปาณะโคชะ	กรรมการ

หน้าที่

ตรวจและแก้ไขความถูกต้องของชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการคิดของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551

(อาจารย์นันทรรัตน์ ธรรมวัฒน์ไพศาล)

ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ